

20.6.79

Tutkimuksia
N:o 51

Undersökningar

Studies

Elinolosuhdetiedustelu 1978

HELSINKI 1979

**Tuloksia suomalaisten elinoloja
kartoittaneesta haastattelututkimuksesta**

**Tilastokeskus
Statistikcentralen
Central Statistical Office of Finland**

Tutkimuksia
N:o 51

Undersökningar

Studies

Elinolosuhdetiedustelu

Tuloksia suomalaisten elinoloja
kartoittaneesta haastattelututkimuksesta

Tilastokirjasto
Statistikkbiblioteket
481.45

1978

HELSINKI 1979

ISSN 0355-2071
ISBN 951-46-3958-8

Helsinki 1979 Valtion painatuskeskus

Esipuhe

Tämä julkaisu sisältää tuloksia vuoden 1978 aikana tehdystä elinolosuhteita kartoittavasta haastattelututkimuksesta. Valtioneuvoston kanslia on osallistunut projektiin, joka on suunnitellut ja toteuttanut elinolosuhdetiedustelun. Projektin johtoryhmään ovat kuuluneet vt. osastopäällikkö Tapio Leppo puheenjohtajana ja jäseninä osastopäällikkö Eero Paananen, toimistopäälliköt Erkki Pentinmäki ja Heikki Salmi sekä pääsuunnittelija Markku Saijets Tilastokeskuksesta ja suunnittelusihteeri Juhani Puikkonen Valtioneuvoston kansliasta. Projektiryhmään ovat kuuluneet yliaktuaari Hilikka Ahonen projektin vetäjänä, suunnittelija Tapio Koskinen, atk-suunnittelija Tuula Koskenvaara, aktuaarit Heidi Melasniemi-Uutela, Carita Putkonen ja Kai Vikki sekä tilastonlaatija Riitta Tolonen Tilastokeskuksesta sekä tutkija Osmo Kuusi Valtioneuvoston kansliasta.

Lomakkeen ja tulostuksen suunnitteluun ovat antaneet asiantuntijapua yliopistojen ja korkeakoulujen sekä valtionhallinnon suunnitteluelinten edustajat, joita kaikkia kiitämme kiinnostuksesta elinolosuhdetiedustelua kohtaan.

Elinolosuhdetiedustelun aineistoa käsitellään edelleen näiden tulosten valmistuttua. Tilastokeskuksen suunnitelmissa on myös jatkaa elinolosuhdetiedustelujen kehittämistä 1980 -luvun alkupuolella.

Helsingissä, Tilastokeskuksessa, huhtikuussa 1979

O. E. Niitamo

Tapio Leppo

SISÄLTÖ		Sivu
	Esipuhe	3
1.	JOHDANTO	8
	Elinolosuhdetiedustelun tausta ja tavoite	8
	Elinolosuhdekäsite	8
	Julkaisun tavoite	9
	Elinolosuhdetiedustelut tulevaisuudessa	9
2.	TIETOJEN KERUU JA KÄSITTELY	9
	Otos	9
	Haastattelut ja ajankohta	10
	Tietojen keruu ja käsittely sekä tarkistukset	10
3.	LUOTETTAVUUDESTA	10
	Vastanneet ja kato	10
	Otantavirhe	11
	Muuta luotettavuudesta	12
4.	TULOSTEN LASKENTA	12
5.	YLEISTÄ JULKAISUN TIETOSISÄLLÖSTÄ	12
6.	TAUSTAMUUTTUMISET	13
7.	TULOKSET	14
	7.0 Elinolosuhteiden eri lohkot	14
	7.1 Terveys	15
	7.1.1 Tuloksia	
	7.2 Koulutus	23
	7.2.1 Tuloksia	
	7.3 Vapaa-aika	27
	7.3.1 Tuloksia	
	7.4 Sosiaaliset suhteet	33
	7.4.1 Tuloksia	
	7.5 Asuinolot ja asuinympäristö	36
	7.5.1 Tuloksia	
	7.6 Työllisyys ja työelämän laatu	43
	7.6.1 Tuloksia	
	7.7 Tulot ja varallisuus	56
	7.7.1 Tuloksia	
LIITTEET:	1. Kantanäytekunnat	
	2. OECD:n sosiaali-indikaattoreiden lohkojako elinolosuhteista	
	3. Haastattelulomake vastausjakaumiseen	

Taulukot

Taulukko n:o

1. Pitkäaikaissairaiden ja toiminnaltaan vajaakäykyisten sekä psyykkisiä rasitusoireita kokeneiden ja toiminnaltaan vajaakäykyisten osuudet 15 vuotta täyttäneistä, keskimääräiset sairausvuodepäivät viimeisten 12 kuukauden aikana sukupuolen ja iän, aluetyypin, kielen, toiminnan laadun, ammattiaseman ja tulojen sekä palkansaajien ammattiryhmän mukaan (%)
2. Liikunta-, näkö- tai kuulokyvyltään tai purennaltaan heikentyneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä sukupuolen ja iän, aluetyypin, kielen, toiminnan laadun, ammattiaseman ja tulojen sekä palkansaajien ammattiryhmän mukaan (%)
3. 15 vuotta täyttäneet nuhakuumeeseen sairastumiskertojen ja yskän keston viimeisten kuuden kuukauden aikana sekä sukupuolen ja iän, aluetyypin, kielen, ammattiaseman ja tulojen sekä palkansaajien ammattiryhmän mukaan (%).
4. 15 vuotta täyttäneiden arvio omasta terveydentilasta sukupuolen ja iän, aluetyypin, kielen, toiminnan laadun, ammattiaseman ja tulojen sekä palkansaajien ammattiryhmän mukaan (%)
5. 15 vuotta täyttäneet koulutusasteen sekä sukupuolen ja iän, aluetyypin, kielen, toiminnan laadun, ammattiaseman ja palkansaajien ammattiryhmän mukaan (%)
6. Vapaa-ajan koulutukseen osallistuneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä, koulutuksen määrä viimeisten 12 kuukauden aikana sekä osallistumishalukkuus vapaa-ajan koulutukseen iän ja sukupuolen sekä aluetyypin mukaan (%)
7. Vapaa-ajan koulutukseen osallistuneet koulutuksen antajan sekä iän ja sukupuolen mukaan (%)
8. 15 vuotta täyttäneet lukemisen ja passiivisten harrastusten useuden ja taustamuuttujien mukaan (%)
9. 15 vuotta täyttäneet aktiivisten harrastusten useuden ja taustamuuttujien mukaan (%)
10. 15 vuotta täyttäneet sosiaalisten suhteiden useuden ja taustamuuttujien mukaan (%)
11. 15 vuotta täyttäneet talotyyppin ja asuinhuoneiston hallintaperusteen sekä sukupuolen ja iän, aluetyypin, elinvaiheen ja kielen mukaan (%)
12. 15 vuotta täyttäneet asunnon perusvarustetason ja lisävarustetason sekä sukupuolen ja iän, aluetyypin, elinvaiheen, kielen ja varallisuuden mukaan (%)
13. 15 vuotta täyttäneet asumisen haittojen ja kävelyetäisyydellä olevien palvelujen lukumäärän sekä sukupuolen ja iän, aluetyypin, elinvaiheen, kielen ja varallisuuden mukaan (%)
14. 15 vuotta täyttäneet asuinympäristön laadun ja asuinympäristöön tyytyväisyyden sekä sukupuolen ja iän, aluetyypin, elinvaiheen, kielen ja varallisuuden mukaan (%)

15. 15 vuotta täyttäneet toiminnan laadun, sukupuolen ja iän, aluetyypin, elinvaiheen, kielen sekä koulutusasteen ja iän mukaan (%)
16. 15 vuotta täyttäneet eräiden toiminnan laadun yhdistelmien, sukupuolen ja iän, aluetyypin sekä kielen mukaan (%)
17. 15 vuotta täyttäneet puolison ja oman toiminnan laadun mukaan (%)
18. 15 vuotta täyttäneet oman ja puolison toiminnan laadun yhdistelmien, aluetyypin, elinvaiheen sekä kielen mukaan (%)
19. Työllisten ja työttömien työttömyyspäivät viim. 12 kuukauden aikana työttömänä ollutta kohden sekä työvoimaan kuulumattomien työhalukkuus sukupuolen mukaan
20. Työlliset ammattiryhmittäin sukupuolen ja iän, aluetyypin, kielen sekä koulutusasteen ja iän mukaan (%)
21. Työlliset toimialoittain sukupuolen ja iän, aluetyypin, kielen sekä koulutusasteen ja iän mukaan (%)
22. Palkansaajat pitkän työajan (ml. työmatkat) ja työajan joustavuuden sekä kaikki työlliset epäsosiaalisen työajan, toimialan, palkansaajien ammattiryhmän ja ammattiaseman mukaan (%)
23. Palkansaajat pitkän työajan (ml. työmatkat) ja työajan joustavuuden sekä kaikki työlliset epäsosiaalisen työajan sekä sukupuolen ja iän, aluetyypin, elinvaiheen, kielen sekä koulutusasteen ja iän mukaan (%)
24. Palkansaajat työpaikan pysyvyyden ja kaikki työlliset työpaikan vaihtohalukkuuden, työhön ja työympäristöön liittyvien häirtatekijöiden lukumäärän, työhön tyytyväisyyden sekä toimialan, palkansaajien ammattiryhmän ja ammattiaseman mukaan (%)
25. Palkansaajat työpaikan pysyvyyden ja kaikki työlliset työpaikan vaihtohalukkuuden, työhön ja työympäristöön liittyvien häirtatekijöiden lukumäärän, työhön tyytyväisyyden sekä sukupuolen ja iän, aluetyypin, kielen, koulutusasteen ja iän sekä tulojen mukaan (%)
26. Palkansaajien tyytyväisyys työhön työpaikan pysyvyyden ja työajan pituuden sekä kaikkien työllisten tyytyväisyys työhön työajan sosiaalisuuden, työpaikan vaihtohalukkuuden sekä työhön ja työympäristöön liittyvien häirtatekijöiden lukumäärän mukaan (%)
27. 15 vuotta täyttäneet tulojen määrän ja taloudellisen joustokyvyn sekä sukupuolen ja iän, aluetyypin, kielen, toiminnan laadun, palkansaajien ammattiryhmän sekä koulutusasteen ja iän mukaan (%)
28. Eräitä pääomahyödykkeitä omistavien osuus 15 vuotta täyttäneistä sukupuolen ja iän, aluetyypin, kielen, ammattiaseman sekä palkansaajien ammattiryhmän ja tulojen mukaan (%)
29. 15 vuotta täyttäneet taloudellisen joustokyvyn ja tulojen määrän mukaan (%)

Taulukoissa käytetyt symbolit:

Ei mitään ilmoitettavaa	-
Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä	0
Tietoa ei ole saatu tai se on liian epävarma esitettäväksi	..
Loogisesti mahdoton esitettäväksi	.

Julkaisun tavoite

Elinolosuhteiden kuvaamisen keskeisenä tavoitteena on tuottaa tietoja eri elinolosuhteiden lohkoista samanaikaisesti: asumisesta, terveydestä, koulutuksesta, vapaa-ajan käytöstä, työllisyydestä ja työelämän laadusta, tuloista ja varallisuudesta jne. siten, että tiedot kerätään samoista henkilöistä. Tällä tavoin tuotettujen tietojen avulla voidaan yhdistää elinolosuhteiden eri lohkoilla esiintyvät ilmiöt ja niiden tila ja saada kokonaisvaltainen poikkileikkauskuva elinolosuhteista.

Tämän julkaisun tavoitteena on kertoa tiedustelun ensimmäisistä tuloksista. Julkaisuun on pyritty keräämään keskeisiä tiedustelun tuloksia, tosin tässä vaiheessa vielä varsin karkeasti elinolosuhteita kuvaavia, jolloin taulukoissa esitetään yksinkertaisia riskiintaulukointeja. Jatkotyössä analyysiä syvennetään. Julkaisu pyrkii antamaan herätteitä yleiseen keskusteluun elinolosuhteiden tilasta.

Tilastokeskus käsittelee edelleen vuoden 1979 aikana elinolosuhtetiedustelun aineistoa laatien tilastotaulukoita ja analyysijä yhteistyössä Valtioneuvoston kanslian (VNK) kanssa. Vuoden 1980 aikana laaditaan kansainvälisten vertailujen vaatimat tulokset.

Vuoden 1978 elinolosuhtetiedustelu on ensimmäinen Suomen tilasto-toimessa ja vaatii toistettaessaan edelleen kehittelyä. Nyt saatua ja kokemuksia tullaan käyttämään hyväksi myöhemmissä elinolosuhtetiedusteluissa.

Elinolosuhtetiedustelut tulevaisuudessa

Tilastokeskuksen alustavien suunnitelmien mukaan jatketaan elinolosuhteita mittaavien tutkimusten kehittelyä. Vuonna 1978 laaditussa ehdotuksessa tilastokeskuksen haastattelututkimusohjelmaksi vuosille 1979-1985 on todettu, että seuraavissa tiedusteluissa keskitytään erityisesti työolosuhteiden, terveyskäyttämisen ja sosiaalisten suhteiden selvittelyyn ja näiden jälkeen tutkitaan kulttuurin tarjontaa ja kysyntää, saavutettavuutta, yhteiskunnallista osallistumista ja sosiaalista liikkuvuutta. Näihin kiinnitetään huomiota, koska saatavissa olevia tietoja on vähän tietotarpeeseen verrattuna. Joissakin tapauksissa halutaan seurata muutoksia eri ajankohtien välillä.

2. TIETOJEN KERUU JA KÄSITTELY

O t o s

Elinolosuhtetiedustelun otoskoko oli 3 014 henkilöä, joka vastaa OECD:n suositusta kansainvälisiin vertailuihin vaadittavasta näytteen koosta.

Haastattelun kohteena oli vuoden 1978 aikana 15 vuotta täyttänyt tai täyttävä väestö. Otantamenetelmä oli kaksiasteinen ryväotanta, jossa otos kiintiöidään ositteisiin suhteellista kiintiöintiä käyttäen. Ensiasteen otannan muodostaa Tilastokeskuksen haastattelututkimuksissa käyttämä kantanäyte kunnista (ks. liite 1). Kunnista on muodostettu yhden tai useamman kunnan rypäitä, jotka on yhdistetty ositteiksi taajama-asteen, teollisuus- ja maatalousväestön osuuksien perusteella. Kustakin ositteesta on PPS-otannalla valittu ryvä edustamaan ositetta. Kohdehenkilöt näistä kunnista on valittu systemaattisella otannalla käyttäen otantakehikkona väestön keskusrekisteriä.

H a a s t a t t e l u t j a a j a n k o h t a

Haastattelut tehtiin käyntihaastatteluina 14.8.-17.9.1978. Haastattelutyöhön osallistui 142 Tilastokeskuksen haastattelijaa.

T i e t o j e n k e r u u j a k ä s i t t e l y s e k ä t a r k i s t u k s e t

Haastattelulomaketta ja haastatteluohjeita testattiin etukäteen esitutkimuksella. Haastattelujen onnistumiseksi haastatteliijoita valmennettiin etukäteen kirjallisen materiaalin avulla. Kadon pienentämiseksi haastattelijoiden tuli tavoittaa haastateltavia kolmella käyntikerralla ja jollei kolmannellakaan käynnillä haastateltavaa tavoitettu, niin tämän jälkeen tuli vielä yrittää puhelinhaastattelua. Osoitetiedot olivat n. puoli vuotta vanhoja.

Lomakkeella luokittelemattomat kysymykset kooditettiin Tilastokeskuksessa, jossa myös tarkistettiin ja täydennettiin lomakkeen kaikki tiedot.

Koneellisesti on tarkistettu kunkin kysymyksen saamien arvojen oikeellisuus ja että kysymyksiin ovat vastanneet edellä olevien suodatinkysymysten perusteella "oikeat" henkilöt.

3. LUOTETTAVUUDESTA

V a s t a n n e e t j a k a t o

Kokonaisnäyte oli 3 014. Näytteen ylipeitto oli 1.4 %, joka muodostui haastatteluajankohtaan mennessä kuolleista ja kantanäytteeseen kuuluvista kunnista muuttaneista. Varsinainen näyte oli 2 971 henkeä, joista saatiin haastateltua 2 523, joten kato oli 15.1 %. Katotapaukset jakautuvat syyn mukaan:

	(%)
- kieltäytyi	41.3
- ei tavoitettu	24.0
- sairas	14.6
- osoite tuntematon	6.7
- matkoilla	4.9
- tilapäisesti poissa opiskelun, työn tai varusmiespalvelun takia	4.5
- muu syy	4.0
	<u>100.0</u>

Näyte, kato ja vastanneet sukupuolen ja iän mukaan

	Näyte	%	Kato	%	Vastanneet	%	Väkiluku
							31.12.1977
							%
Miehet	1 433	48.2	48.8		1 216	48.2	47.6
15 - 24	326	22.8	20.8		281	23.1	22.6
25 - 44	572	39.9	42.4		480	39.5	40.1
45 - 64	373	26.0	24.2		320	26.3	26.2
65 +	162	11.3	12.4		135	11.1	11.1
Naiset	1 538	51.8	51.6		1 307	51.8	52.4
15 - 24	330	21.4	16.9		291	22.3	19.7
25 - 44	539	35.1	35.1		458	35.0	34.8
45 - 64	420	27.3	26.8		358	27.4	28.0
65 +	249	16.2	21.2		200	15.3	17.5

Katoprosentti oli suhteellisesti pienin 15 - 24 -vuotiaiden keskuudessa ja erityisesti tässä ikäryhmässä naisilla, joten alle 25 -vuotiaat naiset ovat hiukan yliedustettuina aineistossa. Vastaavasti 65 vuotta täyttäneiden keskuudessa katoprosentti oli varsinkin naisilla muita ikäryhmiä keskimääräisesti suurempi ja siten 65 vuotta täyttäneet ovat aliedustettuina.

Alueittain tarkasteltuna kato on suurkaupunkialueilla selvästi muuta Suomea korkeampi:

	Näyte	Kato	Vastanneet
	%	%	%
Suurkaupunki- alueet	25.4	36.8	23.3
Muu Suomi	74.5	63.1	76.7
	<u>99.9</u>	<u>99.9</u>	<u>100.0</u>

O t a n t a v i r h e

Elinolosuhdetiedustelun otantavirheen mittaamiseksi on tehty keski-
virhelaskelmat, jotka ovat käytettävissä Tilastokeskuksessa samaten
kuin tiedot käytetyistä estimaattoreista.

M u u t a l u o t e t t a v u u d e s t a

Haastatteluajankohta saattaa vaikuttaa joihinkin tuloksiin. Haastatteluajanjakso oli elokuusta syyskuuhun ja haastatteluista 60 % tehtiin elokuussa. Toiminnan laatuluokitus, joka erottelee työllisen ja työttömän työvoiman työvoimaan kuulumattomista, päätellään haastattelua edeltävän viikon toiminnan mukaan. Tällöin esim. kesätöitä tehnyt opiskelija joutuu työlliseksi tai opiskelijaksi siitä riippuen, onko häntä haastateltu elo- vai syyskuussa.

Toiminnan laadun ohella haastatteluajankohta vaikuttaa sairastavuutta koskeviin tuloksiin ja erityisesti tietoihin sairastamiskertojen lukumäärästä nuhakuumeeseen. Nuhakuume-epidemiat ovat yleisimpiä vuoden ensimmäisinä kuukausina ja kysymys koski vain edeltävää puolta vuotta.

4. TULOSTEN LASKENTA

Tulosten laskennassa otoshenkilöiltä saadut vastaukset suurennettiin vastaamaan perusjoukkoa eli 15 vuotta täyttäneitä väestöä. Laskelmat on tehty soveltaen tavanomaisia ryväsoitannan kaavoja. Frekvenssit on laskettu ensin ositteen sisällä, jonka jälkeen ne on varustettu ositepainoilla ja yhdistetty koko maata koskeviksi. Prosenttitaulukot on laskettu näin muodostettujen frekvenssitaulukoiden perusteella. Taulukoissa on esitetty kuitenkin myös todellinen vastanneiden lukumäärä.

5. YLEISTÄ JULKAISUN TIETOSISÄLLÖSTÄ

Elinolosuhdetiedustelun lomake ja tietosisältö noudattavat OECD:n sosiaali-indikaattorityöhön sisältyvää lohkojakoa (ks. liite 2). Esitettävät tulokset käsittävät keskeisimpiä tietoja kustakin lohokosta ja ne on valittu pääasiallisesti noudattaen kunkin lohkon sisällä kohde- ja alakohdejakoa.

Taulukot on laadittu kustakin lohokosta yhtenäisten taustamuuttujien ja luokitusten mukaan. Näistä taulukoista julkaistaan osa. Julkaisuun on pyritty sisällyttämään kunkin lohkon suhteen relevantit taustamuuttujittaiset tiedot ellei tapausten luku esitettävissä ryhmissä ole liian pieni eli alle n. 80 - 100. Joissakin tapauksissa on huolimatta satunnaisvirheestä julkaistu tätäkin pienempien ryhmien lukuja.

Haastattelulomake vastausjakautumineen on liitteessä 3.

6. TAUSTAMUUTTUJAT

Demografiset taustamuuttajat:

- sukupuoli
- ikä
- kieli
- siviilisääty (ei julkaistu) ja
- elinvaihe

Taloudellisia ominaisuuksia kuvaavat taustamuuttajat:

- toiminnan laatu ¹⁾
- ammatti (vain palkansaajat) ¹⁾
- ammattiasema ^{1,2)}
- tulot ja
- varallisuus

Muut taustamuuttajat:

- koulutusaste ³⁾ (viisi ryhmää yhdistettynä ikään, alle 40-vuotiaat ja 40 vuotta täyttäneet erikseen)
- aluetyyppi ja
- tyytyväisyys tämän hetkiseen elämään

Elinvaiheluokitus korvaa tilastoissa yleensä käytetyn perhetyypipiluokituksen. Se pyrkii erottelemaan karkeasti nuoret henkilöt jo oman perheen muodostaneista, eri ikäiset yksinäiset muista perheettömistä ja pienten lasten vanhemmat perheistä, joissa nuorin lapsi on vähintään kouluikäinen. Luokituksen esikuvana on ollut Ruotsin tilastollisen päätoimiston elinolosuhdetutkimuksessa käyttämä luokitus.

Tuloluokitus jakaa väestön vuoden 1977 henkilökohtaisten bruttotulojen perusteella kolmeen ryhmään. Henkilökohtaisilta tuloiltaan pienituloisiksi on tässä kutsuttu henkilöitä, joiden vuositulot olivat enintään 5 000 mk, keskituloiksi niitä, joiden vuositulot olivat 5 001 - 30 000 mk ja tätä enemmän tuloja saaneet on tässä luettu suurituloisiin. Pienituloisten ryhmään kuuluvat voivat olla tulottomia, esim. kotitaloustyötä tekeviä tai vain osan vuotta työssä olleita kuten esim. opiskelijat. Ruokakuntakohtaisia tulotietoja ei käytetty, koska tuloiltaan tuntemattomia ruokakuntia oli aineistossa 11 %.

---

1) Ks. Tilastokeskus, tilastotiedotus TY 1978:27, s. 13-15, Helsinki 1978

2) Avustavat perheenjäsenet luettu samaan ryhmään kuin varsinaiset yrittäjät

3) Ks. Tilastokeskus, Käsikirjoja No 1. Koulutusluokitus

Palkansaajille määritettiin mediaanitulot, joiden mukaan palkansaajat on jaettu kahteen ryhmään. Tätä jakoa on käytetty lisäluokitukseksi ammatin ja ammattiaseman yhteydessä. Palkansaajia, joiden kokonaistulot olivat vuonna 1977 yli 25 000 mk, oli 55 % ja joiden tulot olivat enintään 25 000 mk, oli 43 %.

Varallisuutta kuvaava luokitus on muodostettu asunnon hallintaperusteiden ja vapaa-ajan hyödykkeiden omistuksen perusteella. Ryhmät ovat:

- omistusasunnossa asuvat, jotka tai joiden perhe omistaa vapaa-ajan asunnon, suurehkon veneen tai asuntovaunun
- joko omistusasunnossa asuvat tai jotka tai joiden perhe omistaa vapaa-ajan asunnon, suurehkon veneen tai asuntovaunun
- vuokra-asunnossa asuvat, jotka tai joiden perhe ei omista vapaa-ajan asuntoa, suurehkoa venettä tai asuntovaunua.

Aluetyyppiluokitus kuvaa tässä kaupungistumista. Ryhmät ovat:

- suurkaupunkialueet, joihin on luettu ne kunnat, joiden asukasluku on 100 000 tai enemmän sekä näihin välittömästi rajoittuvat kunnat, joiden taajama-aste on 9. Näitä olivat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen ja Kerava; Tampere ja Nokia; Turku ja Raisio
- muut taajama-alueet on muodostettu asunto- ja elinkeinotutkimuksessa käytettyjen määritelmien mukaan. Taajama-alue ei noudata kuntarajoja. Haastattelija käytti taajama-alueen määrittämisessä apuna taajamien nimiluetteloa päätellessään, asuiko haastateltava taajama-alueella vai ei
- haja-asutusalueet.

Tyytyväisyys tämän hetkiseen elämään on viisiluokkainen luokitus. Elinolosuhdetiedusteluun sisältyy joitakin tyytyväisyyttä koskevia kysymyksiä.

7. TULOKSET

7.0 ELINOLOSUHTEIDEN ERI LOHKOT

Tässä luvussa esitetään elinolosuhdetiedustelun tulokset eri elinolosuhteiden lohkoista. Tulokset käsittelevät

- terveyttä ja terveydentilaa
- koulutusta, erityisesti vapaa-ajan koulutusta
- vapaa-aikaa ja sen käyttöä eri toimintoihin
- sosiaalisia suhteita, joita kuvataan ystävien ja naapuriensa sekä sukulaisten tapaamisuseudella
- asuinoloja ja asuinympäristöä
- työllisyyttä ja työelämän laatua
- tuloja ja varallisuutta

Sosiaalista liikkuvuutta, jota koskevia tietoja sisältyi elinolosuhdetiedustelun lomakkeeseen, ei ole vielä tähän julkaisuun sisällytetty.

7.1 TERVEYS

Tässä raportissa 15 vuotta täyttäneiden terveydentilaa kuvataan koetun sairastavuuden ja sairauksien aiheuttaman sosiaalisen osallistumisen rajoittumisen avulla. Keskeiset sairastavuusindikaattorit ovat pitkäaikaissairastavuus, psyykkiset rasitusoireet ja sairastavuuspäivät. Sairauksien sosiaalisia seurauksia on tarkasteltu työ- tai toimintakyvyn alentumisen kannalta.

Tiedot perustuvat vastaajien omaan arvioon sairastavuudestaan. Sairaspäiviä koskevien tulosten luotettavuuteen vaikuttaa käytetyn viiteajanjakson pituus. Viiteajanjakso on OECD:n suosituksen mukaisesti 12 haastattelua edeltävää kuukautta.

Terveydestä julkaistaan seuraavat tiedot:

- pitkäaikaissairaat ja toiminnaltaan vajaakykyiset
- psyykkisiä rasitusoireita kokeneet ja toiminnaltaan vajaakykyiset
- heikentynyt liikunta-, näkö- ja kuulokyky sekä heikentynyt purenta
- sairastumiskerrat nuhakuumeeseen viimeisten kuuden kuukauden aikana
- yskä ja sen kesto viimeisten kuuden kuukauden aikana
- keskimääräiset sairastavuuspäivät sairastanutta kohti viimeisten 12 kuukauden aikana
- vastaajan arvio omasta terveydentilastaan

7.1.1 Tuloksia

Pitkäaikaissairaat ja toiminnaltaan vajaakykyiset

Tiedustelun mukaan yli kolmanneksella (39 %) oli jokin pitkäaikais-sairaus tai ruumiinvamma. Näistä joka viides (20 %) ilmoitti, että pitkäaikainen sairaus tai vamma ei lainkaan rajoita työ- tai toimintakykyä; lähes puolet (46 %) oli sitä mieltä, että se haittaa jossain määrin ja runsas neljännes (27 %), että sairaus tai vamma haittaa huomattavasti heidän työ- tai toimintakykyään. Pitkäaikais-sairastavuutta kuvaavissa luvuissa eivät ole mukana laitoksissa hoidettavana olleet.

Pitkäaikaissairaita, joiden työ- tai toimintakyky oli alentunut, oli vain hiukan yli neljännes (28 %), kun pitkäaikaissairaita kaikkiaan oli yli kolmannes (39 %) 15 vuotta täytäneistä. Pitkäaikaissairaiden ja toiminnaltaan vajaakykyisten osuus oli naisista hiukan suurempi kuin miehistä. Runsas kolmannes (39 %) maatalousyrittäjistä oli pitkäaikaissairaita ja toiminnaltaan vajaakykyisiä, kun taas toimihenkilöistä heitä oli vain 13 %.

Tämän eron selittää maatalousyrittäjien muita työllisten ryhmiä vanhempi ikärakenne. Pitkäaikaissairaita ja toiminnaltaan vajaakykyisiä oli palkansaajista eniten liikenne-, palvelu- ja sotilastehtävissä (23 %) ja vähiten teknillisessä, luonnontieteellisessä tms.:ssa työssä. Haja-asutusalueilla asuvista 37 %:lla oli jokin pitkäaikainen sairaus, joka heikentää työ- tai toimintakykyä. Suurkaupunkialueilla asuvista sen sijaan vain viidennes oli toimintakyvyltään heikentynyt ja pitkäaikaisesti sairas.

Psyykkisiä rasitusoireita kokeneet ja toiminnaltaan vajaakykyiset

Tarkasteltuja psyykkisiä rasitusoireita olivat päänsärky, muistin tai keskittymiskyvyn puute, ylirasittuneisuus, alakuloisuus tai masentuneisuus, hermostuneisuus tai jännittyneisyys, voimattomuus tai väsymys, ärtymys tai muu tämän kaltainen vaiva.

Psyykkisiä rasitusoireita oli kokenut "viime aikoina" joka kolmas (36 %) 15 vuotta täyttänyt. Näistä edelleen 3 % ilmoitti olevansa näiden vaivojen vuoksi täysin työkyvyttömiä, kymmenesosa totesi niiden alentavan työ- tai toimintakykyä paljon, 41 % jonkin verran. Vajaa puolet (44 %) arveli, etteivät nämä oireet vaikuttaneet lainkaan toimintakykyä alentavasti.

Mainittuja oireita ja niiden aiheuttamaa toiminnan vajakykyisyyttä oli runsaammin naisten (44 %) kuin miesten (28 %) keskuudessa. Eri-tyyppisen paljon oli psyykkisiä rasitusoireita kokeneita ja toiminnaltaan vajaakykyisiä seuraavissa väestöryhmissä: työkyvyttömät (77 %), 65 vuotta täyttäneet (62 %), eläkkeellä olevat alle 65-vuotiaat (53 %) ja kotitaloustyötä tekevät (47 %).

Ammattiaseman mukaan tarkasteltuna maatalousyrittäjillä oli eniten psyykkisiä rasitusoireita ja niiden aiheuttamaa toiminnan vajakykyisyyttä. Erot muiden ammattiasemaryhmien välillä olivat pieniä. Palkansaajista psyykkisiä rasitusoireita kokeneita ja toiminnaltaan vajaakykyisiä oli eniten palvelu- ja sotilastyössä (37 %) ja kaupallisessa työssä (33 %).

Liikuntakyky

Liikuntakykyä on mitattu seuraavilla kysymyksillä: pystyykö vastaa- ja vaikeuksitta juoksemaan 100 metriä, kävelemään 400 metriä, kulkemaan kerrostalon portaita ylös ja alas, liikkumaan huoneesta toiseen sekä asettumaan vuoteeseen ja nousemaan siitä. Liikuntakyvyltään heikentyneiksi luettiin ne, jotka eivät pystyneet näihin liikuntasuorituksiin vaikeuksitta.

Tiedustelun mukaan kolme neljästä 15 vuotta täyttäneestä pystyi näihin suorituksiin vaikeuksitta. Naisista oli suhteellisesti pienempi osa täysin liikuntakykyisiä kuin miehistä: vanhoista miehistä kolme neljästä ja vanhoista naisista yksi kuudesta oli yhä liikuntakyvyltään erittäin hyväkuntoinen tämän tutkimuksen mukaan. Maatalousyrittäjillä oli enemmän liikuntavaiveuksia kuin muilla yrittäjillä tai palkansaajilla. Palkansaajien liikuntakyvyssä ei ollut merkittäviä eroja eri ammattiryhmien välillä.

Heikentynyt näkökyky, kuulokyky ja purenta

Tiedustelun mukaan näkökyvyltään heikentyneisiin kuului 5 % väestöstä: naisista 6 % ja miehistä 3 %. Erot taustamuuttujien mukaisien ryhmien välillä olivat pieniä. Näkökyky heikkenee yleisesti iän karttuessa. Silmälasit sallittiin apuvälineinä.

Kuulokyky oli heikentynyt joka kymmenennellä 15 vuotta täyttäneellä. Naisista kuulokyvyltään heikentyneiden osuus oli suurempi kuin miehistä. Eniten kuulokyvyltään heikentyneitä oli teollisissa (7 %), liikenne- (6 %) ja palvelu- tai sotilasammateissa toimivien palkansaajien keskuudessa, sekä yleensä vanhoissa ikäryhmissä. Kuulo oli heikentynyt ellei kuulolaitteenkaan avulla pystynyt seuraamaan usean henkilön välistä keskustelua.

Purentakyky oli heikentynyt joka kuudennella (17 %). Naiset kärsivät purentavaikeuksista useammin kuin miehet, ja haja-asutusalueiden väestö kärsii niistä useammin kuin taajamissa tai suurkaupungeissa asuva väestö. Työllisistä toimihenkilöillä oli vähiten (4 %) ja maatalousyrittäjillä eniten (29 %) purentavaikeuksia. Työntekijöistä purentavaikeuksia oli 13 %:lla.

Nuhakuume

Vajaa puolet ei ollut sairastanut kertaakaan tiedustelua edeltäneen kuuden kuukauden aikana nuhekuumetta. 1-2 kertaa nuhakuumeessa olleiden osuus oli 45 %. Naiset sairastivat miehiä useammin nuhakuumetta. Alle 25 -vuotiaat sairastivat muita ikäryhmiä selvästi useammin nuhakuumetta. Nuorista miehistä lähes kaksi kolmannesta (61 %) oli ollut nuhakuumeessa 1-2 kertaa ja joka kymmenes kolme kertaa tai sitä useammin. 59 % nuorista naisista oli ollut 1-2 kertaa nuhakuumeessa ja 6 % kolme kertaa tai sitä useammin. Näissä ikäryhmissä miesten keskuudessa nuhakuumetta sairastaneiden osuus oli suurempi kuin naisten keskuudessa.

Yskä ja yskän kesto

Reilusti yli puolet (59 %) väestöstä oli sellaista, jolla ei ollut lainkaan yskää tiedustelua edeltäneiden kuuden kuukauden aikana. Nuoret sairastuivat nuhakuumeen ohella myös yskään muita ikäryhmiä useammin. Sen sijaan kolme kuukautta tai pitempään jatkunutta yskää sairastaneita olivat erityisesti 45 vuotta täyttäneet miehet, 65 vuotta täyttäneet naiset, työttömät ja työkyvyttömät.

Sairasvuodepäivät

Sairasvuodepäiviä (sairaalassa tai kotona vuoteessa) oli joka kolmannella 15 vuotta täyttäneellä. Sairasvuodepäiviä sairastanutta kohti oli 19 tiedustelua edeltäneiden 12 kuukauden aikana. 8 % väestöstä oli ollut vuoteenomana sairastumisen tai loukkaantumisen vuoksi tiedustelua edeltäneinä kahtena viikkona.

Miehillä sairasvuodepäiviä oli huomattavasti enemmän kuin naisilla. Työllisistä toimihenkilöillä oli enemmän sairasvuodepäiviä kuin muilla. Palkansaajista teollisuustyössä olevien sairasvuodepäivien lukumäärä oli puolta suurempi kuin muiden ammattiryhmien edustajien.

Arvio omasta terveydentilasta

Terveydentilansa hyväksi arvioi yli puolet (55 %) vastaajista, keskinkertaiseksi joka kolmas (34 %) ja huonoksi joka kymmenes (10 %). Miehet arvioivat naisia useammin terveydentilansa hyväksi. Toimihenkilöistä 72 % arvioi terveydentilansa hyväksi, maatalousyrittäjistä vain 41 % ja työntekijöistä 57 %.

TAULU 1. PITKÄAIKAISSAIRAIDEN JA TOIMINNALTAAN VAJAAKKYKISTEN SEKÄ PSYKKISIIÄ RASITUSOIREITA KOKENEIDEN JA TOIMINNALTAAN VAJAAKKYKISTEN OSUDET 15 VUOTTA TÄYTTÄNEISTÄ, KESKIMÄÄRÄISET SAIRASVUODEPÄIVÄT VIIMEISTEN 12 KUUKAUDEN AIKANA SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPIN, KIELEN, TOIMINNAN LAADUN, AMMATTIASEMAN JA TULOJEN SEKÄ PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPI, KIELI, TOIMINNAN LAATU, AMMATTIASEMA JA TULOT, PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ	PITKÄAIKAIS-SAIRAAT JA TOIMINNALTAAN VAJAAKKYKISET 1)	PSYKKISIIÄ RASITUS-OIREITA KOKENEET JA TOIMINNALTAAN VAJAAKKYKISET 3)	SAIRASVUODEPÄIVÄT/SAIRASTANUT HENKILÖ 2)	15 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ	HAASTATEL-TUJA
	%			1 000	
YHTEENSÄ	28	36	19	3728	2505
MIEHET, IKÄ					
YHTEENSÄ	27	28	25	1790	1209
15-24	6	19	5	417	279
25-44	15	24	8	712	480
45-64	47	38	46	471	318
65+	63	44	..	190	132
NAISET, IKÄ					
YHTEENSÄ	30	44	15	1937	1296
15-24	7	35	6	437	291
25-44	17	39	13	694	459
45-64	49	49	15	526	357
65+	64	59	40	280	189
ALUETYYPI					
SUURKAUPUNKIALUEET	20	32	11	950	589
MUUT TAAJAMAT	28	36	23	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	37	42	21	975	692
KIELI					
SUOMI, MUU	28	36	18	3493	2350
RUOTSI	29	39	..	234	155
TOIMINNAN LAATU					
TYÖLLINEN	19	31	11	2268	1516
TYÖTÖN	22	38	..	153	103
OPIKSELI JA	6	25	5	400	268
FLÄKKIFLLÄ 65+ V.	64	53	53	432	295
FLÄKKIFLLÄ 15-64V.	81	62	..	139	94
TYÖKYVYTÖN	90	77	..	113	78
KOTITALOUSTYÖTÄ TEKEVÄ	37	47	..	190	129
AMMATTIASEMA JA TULOT					
MAATALOUSYRITÄJÄT	39	50	..	245	178
MUUT YRITÄJÄT	20	32	..	151	101
TOIMIHENKILÖT	13	29	11	890	581
TULOT 0 - 25 000 MK	10	30	7	322	209
TULOT YLI 25 000 MK	15	28	15	554	363
TYÖNTEKIJÄT	21	28	8	943	629
TULOT 0 - 25 000 MK	23	33	8	472	316
TULOT YLI 25 000 MK	19	25	8	450	297
PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ (TUNNUS)					
TEKN., LUONNONT., YMS. TYÖ (0-1)	12	28	7	683	444
KAUPALLINEN TYÖ (2)	16	33	..	124	83
MAA- JA METSÄTALOUSTYÖ, TEOLLINEN TYÖ (3, 4, 6/7)	18	25	16	641	425
KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ (5)	23	26	..	124	82
PALVELU- JA SOTILASTYÖ (8, 90)	23	37	7	261	176

1) HENKILÖT, JOILLA ON PITKÄAIKAINEN SAIRAUUS TAI RUUMIINVAMMA, JOKA HAITTAA TYÖ- TAI TOIMINTAKYKYÄ.

2) SAIRASVUODEPÄIVÄT SISÄLTÄÄ MYÖS ONNETTOMUUDEN TAI LOUKKAANTUMISEN AIHEUTTAMAT VUODEPÄIVÄT.

3) KS. S. 16.

TAULU 2. LIIKUNTA-, NÄKÖ- TAI KUULOKYVYLTTÄÄN TAI PURENNALTAAN HEIKENTYNEIDEN OSUUS 15 VUOTTA TÄYTTÄNEISTÄ SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPIIN, KIELEN, TOIMINNAN LAADUN, AMMATTIASEMAN JA TULOJEN SEKÄ PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPI, KIELI, TOIMINNAN LAATU, AMMATTIASEMA JA TULOT, PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ	HEIKENTYNYT				15 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ	HAASTATELTUJA
	LIIKUN- TAKYKY 1)	NÄKÖ- KYKY 2)	KUULO- KYKY 3)	PURENTA 4)		
	%				1 000	
YHTEENSÄ	25	5	10	17	3727	2505
MIEHET, IKÄ						
YHTEENSÄ	21	3	9	16	1790	1209
15-24	1	0	2	0	417	279
25-44	5	1	4	6	712	480
45-64	40	8	14	29	471	318
65+	75	7	32	59	190	132
NAISET, IKÄ						
YHTEENSÄ	29	6	11	18	1937	1296
15-24	2	1	1	1	437	291
25-44	10	2	3	5	694	459
45-64	47	8	16	29	526	357
65+	83	19	37	57	280	189
ALUETYYPI						
SUURKAUPUNKIALUEET	19	4	7	12	950	589
MUUT TAAJAMAT	24	4	9	15	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	33	7	14	27	975	692
KIELI						
SUOMI, MUU	25	4	10	17	3493	2350
RUOTSI	26	6	5	12	234	155
TOIMINNAN LAATU						
TYÖLLINEN	13	2	6	11	2268	1516
TYÖTÖN	10	3	8	11	153	103
OPISKELIJA	3	1	2	0	400	268
ELÄKKEELLÄ 65+ V.	81	15	35	59	432	295
ELÄKKEELLÄ 15-64V.	83	18	22	35	139	94
TYÖKYVYTÖN	24	18	23	36	113	78
KOTITALOUSTYÖTÄ TEKEVÄ	26	4	11	18	190	129
AMMATTIASEMA JA TULOT						
MAATALOUSYRITTAJÄT	31	6	12	29	245	178
MUUT YRITTAJÄT	19	1	5	10	151	101
TOIMIHENKILÖT	11	1	3	4	890	581
TULOT 0 - 25 000 MK	9	1	1	2	322	209
TULOT YLI 25 000 MK	12	1	4	5	554	363
TYÖNTEKIJÄT	10	2	7	13	943	629
TULOT 0 - 25 000 MK	13	2	7	11	472	318
TULOT YLI 25 000 MK	8	2	6	15	450	297
PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ (TUNNUS)						
TEKN., LUONNONT., YMS. TYÖ (0-1)	10	1	3	3	683	444
KAUPALLINEN TYÖ (2)	15	2	1	8	124	83
MAA- JA METSÄTALOUSTYÖ, TEOLLINEN TYÖ (3,4,6/7)	10	2	7	14	641	425
KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ (5)	8	0	6	8	124	82
PALVELU- JA SOTILASTYÖ (8,90)	11	1	6	10	261	176

1) KS. S. 16.

2) EI PYSTY EDES SILMÄLASIEN AVULLA LUKEMAAN SANOMALEHTÄÄ TAI EI EROTA TOISELLA PUOLELLA HUONETTA OLEVAN HENKILÖN KASVOJA.

3) EI PYSTY EDES KUULOLAITTEEN AVULLA VAIVATTA KUULEMAAN TOISEN HENKILÖN PUHETTA TAI EI PYSTY SEURAA-
MAAN USEAN HENKILÖN KESKUSTELUA.

4) EI PYSTY VAIVATTA PUREMAAN KOVAA RUOKAA, ESIM. KOVAA LEIPÄÄ TAI OMENAA.

TAULU 3. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET NUHAKUUMEeseen SAIRASTUMISKERTOJEN JA YSKÄN KESTON VIIMEISTEN 6 KUUKAUDEN AIKANA SEKÄ SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPIN, KIELEN, AMMATTIASEMAN JA TULOJEN SEKÄ PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPPI, KIELI, TOIMINNAN LAATU, AMMATTIASEMA JA TULOT, PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ	SAIRASTUMISKERRAT NUHAKUUMEESEEN VIIM. 6 KK:IN AIKANA										YSKÄN KESTO VIIM. 6 KK:IN AIKANA			15 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ		HAASTATEL-TUJA						
	EI KERTAA-KAAN		1-2 KERTAA		YLI 3 KERTAA		EI OSAA SANDA		EI YSKÄÄ		ALLE 2 VK		2 VK - 3 KK		YLI 3 KK		EI OSAA SANDA					
	%																					
YHTEENSÄ	48	45	7	0	59	32	6	3	1	3727	2505											
MIEHET, IKÄ																					3727	2505
YHTEENSÄ	50	44	7	0	58	33	5	3	1	1790	1209											
15-24	28	61	10	0	40	53	5	1	1	417	279											
25-44	49	44	6	0	59	34	3	2	1	712	480											
45-64	64	32	4	0	69	21	4	5	1	471	318											
65+	62	31	7	0	63	19	12	4	2	190	132											
NAISET, IKÄ																					190	132
YHTEENSÄ	47	47	7	0	60	30	6	2	1	1937	1296											
15-24	34	59	6	0	43	48	7	1	0	437	291											
25-44	44	50	6	0	62	30	6	2	0	694	459											
45-64	56	39	4	0	68	23	5	2	2	526	357											
65+	53	34	12	1	66	20	8	4	3	280	189											
ALUETYYPPI																					280	189
SUURKAUPIUNKIALUEET	48	45	6	0	61	30	5	3	1	950	589											
MUUT TAAJAMAT	47	46	7	0	59	33	5	2	1	1802	1224											
HAJA-ASUTUSALUEET	50	44	5	0	57	32	6	3	1	975	692											
KIELI																					975	692
SUOMI+MUU	49	45	7	0	58	33	6	3	1	3493	2350											
RUOTSI	41	54	6	0	73	20	4	2	1	234	155											
TOIMINNAN LAATU																					234	155
TYÖLLINEN	50	44	6	0	60	32	5	3	1	2268	1516											
TYÖTÖN	45	45	10	0	61	27	5	5	2	153	103											
OPISKELIJA	29	62	9	0	42	52	4	0	1	400	268											
ELÄKKEELIÄ 65+ V.	56	33	10	0	64	19	10	4	3	432	295											
ELÄKKEELLÄ 15-64V.	51	42	7	0	67	22	10	1	1	139	94											
TYÖKYYTÖN	58	38	4	0	64	23	3	7	3	113	78											
KOTITALOUSTYÖTÄ TEKEVÄ	47	51	1	1	59	30	7	2	3	190	129											
AMMATTIASEMA JA TULOT																					190	129
MAATALOUSRYHTIKÖJÄT	61	35	4	0	64	28	5	2	1	245	178											
MUUT YRITTAJÄT	58	37	5	0	71	22	5	2	0	151	101											
TOIMIHENKILÖT	45	48	7	0	63	31	4	2	0	890	581											
TULOT 0 - 25 000 MK	38	55	4	0	61	33	4	2	0	322	209											
TULOT YLI 25 000 MK	49	45	6	0	64	29	4	2	1	554	363											
TYÖNTEKIJÄT	50	44	5	0	56	35	5	3	1	943	629											
TULOT 0 - 25 000 MK	48	47	5	0	54	35	7	3	1	472	318											
TULOT YLI 25 000 MK	52	43	5	0	57	36	3	3	1	450	297											
PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ (TUNNUS)																					450	297
TEKNILL., LUONNONTIETEELL., YMS. TYÖ (0-1)	44	49	6	0	61	32	4	3	0	683	444											
KAUPALLINEN TYÖ (2)	49	44	7	0	68	25	6	1	0	124	83											
'MAA- JA METSÄTALOUSYÖ, TEOLLINEN TYÖ (3,4,6/7)	52	43	5	0	56	35	4	3	1	641	425											
KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ (5)	50	38	13	0	51	38	9	2	0	124	82											
PALVELU- JA SOTILASTYÖ (8,90)	45	50	5	0	61	31	5	3	0	261	176											

TAULU 4. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEIDEN ARVIO OMASTA TERVEYDENTILASTA SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPIIN, KIELEN, TOIMINNAN LAADUN, AMMATTIASEMAN JA TULOJEN SEKÄ PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPI, KIELI, TOIMINNAN LAATU, AMMATTIASEMA JA TU- LOT, PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ	ARVIO OMASTA TERVEYDENTILASTA			15 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ	HAASTATELTUJA
	HYVÄ	KOHTALAINEN	HUONO		
	%			1 000	
YHTEENSÄ	55	34	10	3728	2505
MIEHET, IKÄ					
YHTEENSÄ	59	30	11	1790	1209
15-24	88	11	1	417	279
25-44	72	25	4	712	480
45-64	31	47	22	471	318
65+	16	54	30	190	132
NAISET, IKÄ					
YHTEENSÄ	52	38	10	1937	1296
15-24	78	21	1	437	291
25-44	66	32	2	694	459
45-64	29	54	17	526	357
65+	23	46	31	280	189
ALUETYYPI					
SUURKAUPUNKIALUEET	62	31	7	950	589
MUUT TAAJAMAT	56	34	9	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	48	36	16	975	692
KIELI					
SUOMI, MUU	55	34	11	3493	2350
RUOTSI	60	34	6	234	155
TOIMINNAN LAATU					
TYÖLLINEN	61	35	4	2268	1516
TYÖTÖN	60	30	10	153	103
OPISKELIJA	85	14	1	400	268
ELÄKKEELLÄ 65+ V.	20	48	32	432	295
ELÄKKEELLÄ 15-64V.	10	51	40	139	94
TYÖKYVYTÖN	11	35	54	113	78
KOTITALOUSTYÖTÄ TEKEVÄ	54	35	11	190	129
AMMATTIASEMA JA TULOT					
MAATALOUSYRITTÄJÄT	41	46	13	245	178
MUUT YRITTÄJÄT	53	42	5	151	101
TOIMIHENKILÖT	72	26	2	890	581
TULOT 0 - 25 000 MK	71	28	1	322	209
TULOT YLI 25 000 MK	73	25	2	554	363
TYÖNTEKIJÄT	57	38	4	943	629
TULOT 0 - 25 000 MK	56	40	5	472	318
TULOT YLI 25 000 MK	58	37	4	450	297
PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ (TUNNUS)					
TEKN., LUONNONT., YMS. TYÖ (0-1)	73	25	1	683	444
KAUPALLINEN TYÖ (2)	66	28	5	124	83
MAA- JA METSÄTALOUSTYÖ					
TEOLLINEN TYÖ (3,4,6/7)	57	38	4	641	425
KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ (5)	59	38	4	124	82
PALVELU- JA SOTILASTYÖ (8,90)	60	37	3	261	176

7.2 KOULUTUS

Elinolosuhdetiedustelussa selvitettiin väestön pohjakoulutusta (yleissivistystä), ammatillista koulutusta ja osallistumista vapaa-ajan koulutukseen. Julkaistavat koulutustiedot ovat:

- koulutusaste
- osallistuminen vapaa-ajan koulutukseen viimeisten 12 kuukauden aikana
- vapaa-ajan koulutuksen määrä (h)
- vapaa-ajan koulutuksen järjestäjä
- osallistumishalukkuus vapaa-ajan koulutukseen.

7.2.1 Tuloksia

Koulutusaste

Alemman perusasteen koulutuksen (kansakoulu tai vähemmän) oli saanut 43 %, ylemmän perusasteen koulutuksen (keskikoulu, kansanopisto) 11 %, keskiasteen (esim. ammatilliset koulut tai -opistot) 39 % ja korkean asteen (esim. korkeakoulututkinto, keskikoulu- tai yliopilas pohjainen insinööritutkinto) koulutuksen 8 %.

Kasvuiän erilaiset koulunkäyntimahdollisuudet tulevat selvästi esiin eri ikäryhmien saamaa koulutusastetta tarkasteltaessa. 45 vuotta täyttäneistä suurin osa oli saanut vain alemman perusasteen koulutuksen (45-64 -vuotiaista miehistä 68 % ja naisista 61 %), mutta 25-44 -vuotiaista enää noin kolmasosa (miehistä 33 % ja naisista 31 %).

Erot miesten ja naisten välillä koulutusasteen mukaan olivat pieniä. Miehet olivat saaneet hieman naisia useammin keskiasteen koulutuksen (miehet 36 % ja naiset 33 %) ja naiset miehiä useammin ylemmän perusasteen koulutuksen (naiset 14 % ja miehet 9 %). Työtömällä oli useammin alemman perusasteen koulutus (47 %) kuin työllisillä (39 %). Korkea-asteen koulutuksen saaneita työttömiä oli 3 % ja työllisiä 11 %.

Vapaa-ajan koulutus

Viidennes 15 vuotta täyttäneistä oli osallistunut vapaa-ajan koulutukseen viimeisten 12 kuukauden aikana. Joka kolmas olisi halunnut osallistua siihen. Naiset osallistuivat vapaa-ajan koulutukseen ja olivat ilmoituksensa mukaan myös halukkaampia osallistumaan siihen kuin miehet. Miehistä 25-44-vuotiaat olivat osallistuneet muita ikäryhmiä enemmän vapaa-ajan koulutukseen (23 %) ja olivat halukkaampia osallistumaan vapaa-ajan koulutukseen kuin muihin ikäryhmiin kuuluvat miehet. Naisten keskuudessa tällaisia ikäryhmien välisiä eroja ei ollut. Kummankin sukupuolen osallistuminen ja osallistumishalukkuus vähenee 45 ikävuoden jälkeen.

Yleisin vapaa-ajan koulutuksen järjestäjä oli kansalais- tai työväenopisto. Kansalais- tai työväenopistoissa opiskelleita oli kaikista vapaa-aikanaan opiskelleista 41 %, naisista puolet ja miehistä neljännes. Kansalais- tai työväenopistoissa opiskelivat erityisesti 45-64 -vuotiaat.

Joka kymmenes oli osallistunut ammattiyhdistyksen antamaan koulutukseen. Opintokerhoissa opiskelleita tai työnantajan järjestämään vapaa-ajan koulutukseen osallistuneita oli 9 % 15 vuotta täyttäneistä.

Vapaa-ajan koulutuksen järjestäjistä esitettiin lomakkeella seuraavat vaihtoehdot: radio tai televisio kirjallisen materiaalin avulla, kirje- tai kieliopisto, opintokerho, ammattiyhdistys tai ammatillinen järjestö, työnantajan vapaa-aikana järjestämä koulutus, kansalais- tai työväenopisto, perus- tai keskikoulun ilta- tai yksityisoppilaslinja, lukion ilta- tai yksityisoppilaslinja, ammatillisen koulun ilta- tai yksityisoppilaslinja, musiikkioppilaitos, kesäyliopisto, yliopisto tai korkeakoulu ja jokin muu.

TAULU 5. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET KOULUTUSASTEEN SEKÄ SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPIN, KIELEN, TOIMINNAN LAADUN, AMMATTIASEMAN JA PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPI, KIELI, TOIMINNAN LAATU, AMMATTIASEMA, PAL- KANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ	KOULUTUSASTE				15 VUOTTA TÄYTTÄ- NEITÄ	HAASTA- TELTUJA
	ALEMPI PERUS- ASTE	YLEMPI PERUS- ASTE	KESKI- ASTE	KORKEA- ASTE		
	%				1 000	
YHTEENSÄ	43	11	35	8	3727	2505
MIEHET, IKÄ						
YHTEENSÄ	43	9	36	8	1790	1209
15-24	20	29	38	1	417	279
25-44	33	4	49	14	712	480
45-64	68	1	22	8	471	318
65+	72	4	21	3	190	132
NAISET, IKÄ						
YHTEENSÄ	43	14	33	8	1937	1296
15-24	17	32	37	3	437	291
25-44	31	8	46	14	694	459
45-64	61	8	24	7	526	357
65+	76	8	11	4	280	189
ALUETYYPI						
SUURKAUPUNKIALUEET	33	11	37	17	950	589
MUUT TAAJAMAT	41	12	38	7	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	57	10	26	2	975	692
KIELI						
SUOMI, MUU	44	11	34	8	3493	2350
RUOTSI	35	12	37	15	234	155
TOIMINNAN LAATU						
TYÖLLINEN	39	8	42	11	2268	1516
TYÖTÖN	47	6	43	3	153	103
OPISKELIJA	10	43	20	3	400	268
ELÄKKELLÄ 65+ V.	76	6	14	4	432	295
ELÄKKELLÄ 15-64V.	76	2	16	6	139	94
TYÖKYVYTÖN	67	5	27	1	113	78
KOTITALOUSTYÖTÄ TEKEVÄ	49	11	34	6	190	129
AMMATTIASEMA						
MAATALOUSYRITÄJÄT	63	8	28	1	245	178
MUUT YRITÄJÄT	48	6	34	11	151	101
TOIMIHENKILÖT	16	8	50	26	890	581
TYÖNTEKIJÄT	53	9	38	0	943	629
PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ (TUNNUS)						
TEKNILL., LUONNONTIETEELL., YMS. TYÖ (0-1)	11	8	49	32	683	444
KAUPALLINEN TYÖ (2)	41	5	48	6	124	83
MAA- JA METSÄTALOUSTYÖ, TEOLLINEN TYÖ (3,4,6/7)	53	8	39	0	641	425
KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ (5)	48	8	41	3	124	82
PALVELU- JA SOTILASTYÖ (8,90)	46	11	41	1	261	176

TAULU 6. VAPAA-AJAN KOULUTUKSEEN OSALLISTUNEIDEN OSUUS 15 VUOTTA TÄYTTÄNEISTÄ, KOULUTUKSEN MÄÄRÄ VIIMEISTEN 12 KUUKAUDEN AIKANA SEKÄ OSALLISTUMISHALUKKUUS VAPAA-AJAN KOULUTUKSEEN IÄN JA SUKUPUOLEN SEKÄ ALUETYYPIIN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPPI	VAPAA-AJAN KOULU- TUKSEEN OSAL- LISTU- NEET	KOULUTUKSEN MÄÄRÄ VIIMEISTEN 12 KUUKAUDEN AIKANA ²⁾				OSALLISTUMISHA- LUKKUUS VAPAA- AJAN KOULUTUK- SEEN 1)		VAPAA-AJAN KOULU- TUKSEEN OSALLIS- TUNEITA	
		1-19 h	20-74 h	75- 199 h	YLI 200 h	HALUK- KAAT	HALUT- TOMAT	15 VUOT- TA TÄYT- TÄNEITÄ	HAASTA- TELTAJA
		%						1 000	
YHTEENSÄ MIHET, IKÄ	21	16	39	30	12	33	67	782	521
YHTEENSÄ	16	18	37	27	15	27	73	292	193
15-24	15	17	34	20	30	28	72	62	41
25-44	23	18	35	27	15	36	64	166	110
45-64	13	18	41	36	0	19	81	60	39
65+	..	..	..	..	..	7	93	..	3
NAISET, IKÄ	25	15	39	32	10	39	61	489	328
YHTEENSÄ	33	16	30	34	16	43	57	144	95
15-24	34	16	47	28	8	48	52	237	156
25-44	17	15	41	32	7	38	62	88	63
45-64	..	..	..	..	..	11	89	..	14
65+	..	..	..	..	..	..	..	..	..
ALUETYYPPI									
SUIIRKAUPUNKIALUEET	25	15	35	31	15	35	65	240	148
MUUT TAAJAMAT	21	17	39	28	13	32	68	386	263
HAJA-ASUTUSALUEET	16	15	43	36	4	32	68	156	110

1) OSUUS (%) LASKETTU 15 VUOTTA TÄYTTÄNEISTÄ.

2) OSUUS (%) LASKETTU VAPAA-AJAN KOULUTUKSEEN OSALLISTUNEISTA.

TAULU 7. VAPAA-AJAN KOULUTUKSEEN OSALLISTUNEET KOULUTUKSEN ANTAJAN SEKÄ IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ	KOULUTUKSEN ANTAJA								VAPAA-AJAN KOULUTUK- SEEN OSALLISTUNEITA	
	RADIO, TV	KIRJE- OPIS- TO	OPIN- TO- KER- HO	AMMAT- TIYH- DIS- TYS	TYÖN- ANTA- JA	KANSA- LAIS- TAI TYÖ- VÄEN OPIS- OPISTOKELU ¹⁾	ILTA- TAI YKSI- TYIS-	MUU	15 VUOTTA TÄYTTÄ- NEITÄ	HAASTA- TELTAJA
	%								1 000	
YHTEENSÄ MIHET, IKÄ ²⁾	3	7	9	11	9	41	4	18	782	521
YHTEENSÄ	3	8	12	16	10	25	7	23	292	193
15-24	3	5	12	3	0	27	2	50	62	41
25-44	1	8	10	17	15	22	12	16	166	110
45-64	6	8	13	27	6	33	0	13	60	39
65+	..	..	..	..	..	..	..	..	..	3
NAISET, IKÄ	3	6	7	8	9	51	2	15	489	328
YHTEENSÄ	3	6	3	4	2	48	2	33	144	95
15-24	3	8	9	11	15	47	2	7	237	156
25-44	5	2	10	12	9	58	0	6	88	63
45-64	..	..	..	..	..	..	..	..	..	14
65+	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..

1) OPISKELU PERUS- TAI KESKIKOULUN, LUKION TAI AMMATILLISEN OPPILAITOKSEN ILTA- TAI YKSITYIS-
OPPILAANA TAI YLIOPISTOSSA TAI KORKEAKOULUSSA.

2) TAPAUSTEN LUKU NÄYTYESSÄ KAHDESSA RYHMÄSSÄ ALLE 50.

7.3 VAPAA-AIKA

Elinolosuhdetiedustelussa selvitettiin vapaa-ajan toimintojen useutta viimeisten 12 kuukauden aikana. Julkaisun taulukoissa on tietoja seuraavien vapaa-ajan harrastusten useudesta:

- lukeminen
- aktiiviset harrastukset, joihin on luettu urheilu, ulkoilu tai liikunta, metsästys tai kalastus, ohjattu näytteleminen, laulu, tanssi tai musiikki sekä keräily, käsityöt, valokuvaus yms.
- passiiviset harrastukset, joihin on luettu urheilukilpailuissa, elokuvissa, teattereissa, konserteissa tai näytelyissä käynti

7.3.1 Tuloksia

Lukeminen

Joka neljäs 15 vuotta täyttänyt luki päivittäin sanoma- tai aikakauslehtiä tai kirjoja ja joka toinen lähes päivittäin. Nuoret lukevat hieman enemmän kuin muut ikäryhmät. Miesten ja naisten lukemisen useus ei poikennut toisistaan merkittävästi.

Lukemisharrastus kasvaa selvästi koulutuksen lisääntyessä. Alle 40-vuotiaista korkea-asteen koulutuksen saaneista luki yli kolmannes päivittäin, mutta alemman kouluasteen koulutuksen saaneista vain vajaa viidennes.

Aktiiviset harrastukset

Aktiivisia harrastuksia, joihin on tässä luettu hyvin erilaisia toimintoja, oli paljon lähes puolella 15 vuotta täyttäneistä. Noin viidennes ei harrastanut juuri lainkaan aktiivisia toimintoja. Aktiivisten harrastusten määrä vähenee iän kasvaessa. Kolmannes eläkeikäisistä miehistä ja neljännes eläkeikäisistä naisista ei harrastanut juuri lainkaan aktiivisia toimintoja. Kaikkiin ikäryhmiin kuuluvat naiset harrastivat miehiä useammin aktiivisia toimintoja.

Koulutusaste aiheutti vain pieniä eroja aktiivisiin harrastuksiin. Alemman perusasteen koulutuksen saaneet harrastivat hieman vähemmän aktiivisia toimintoja kuin tätä enemmän koulutusta saaneet ryhmät. Vajaa viidennes (23 %) alle 40-vuotiaista alemman perusasteen koulutusta saaneista ei harrastanut juuri lainkaan aktiivisia toimintoja, kun vastaava osuus korkea-asteen koulutuksen saaneista oli 15 %.

Aktiivisia harrastuksia on katsottu olevan paljon, jos henkilö on harrastanut tähän ryhmään kuuluvista neljänlaisista toiminnoista ainakin yhtä päivittäin tai ainakin kahta vähintään muutamia kertoja kuukaudessa. Jonkin verran aktiivisia harrastuksia on henkilöllä, joka on harrastanut ainakin yhtä näistä toiminnoista muutaman kerran viikossa. Tätä harvemmin näitä toimintoja harrastaneet on luettu ryhmään "ei juuri lainkaan" aktiivisia harrastuksia.

Passiiviset harrastukset

Tulosten mukaan passiiviset harrastukset ovat varsin yleisiä, koska joka viides oli ilmoittanut käyneensä urheilukilpailuissa, elokuvissa, konserteissa tai näyttelyissä vähintään muutaman kerran viikossa ja joka neljäs osallistuneensa edellä mainittuihin tilaisuuksiin muutamia kertoja kuukaudessa. Harvemmin kuin kolme kertaa vuodessa näihin tilaisuuksiin osallistui joka neljäs. Nuoret, alle 25-vuotiaat, harrastivat passiivisia toimintoja muita ikäryhmiä enemmän. Lähes puolet alle 25 -vuotiaista miehistä oli käynyt tähän ryhmään kuuluvissa tilaisuuksissa vähintään muutaman kerran viikossa, mutta nuorista naisista vain joka kolmas. Miehet harrastivat yleensäkin naisia enemmän passiivisia harrastuksia.

TAULU 8. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET LUKEMISEN JA PASSIIVISTEN HARRASTUSTEN USEUDEN JA TAUSTAMUUTTUJEN MUKAAN (%)

TAUSTAMUUTTUJAT	LUKEMINEN 1)			PASSIIVISET HARRASTUKSET 2)			15 VUOT- TA TÄYTTÄ- NEITÄ	HAASTA- TELTOJA	
	PALJON	JONKIN VERRAN	EI JUURI LAIN- KAAN	ERIT- TÄIN PALJON 3)	PALJON 4)	JONKIN VERRAN 5)			EI JUURI LAIN- KAAN 6)
								1 000	
YHTFENSÄ MIEHET, IKÄ	25	53	22	19	25	31	25	3727	2505
YHTFENSÄ	24	54	22	23	25	30	22	1790	1209
15-24	23	62	14	46	31	17	7	417	279
25-44	23	56	21	23	29	35	13	712	480
45-64	24	46	29	10	20	37	33	471	318
65+	29	42	29	3	12	23	62	190	132
NAISET, IKÄ	26	52	22	15	25	32	28	1937	1296
YHTFENSÄ	24	60	16	34	36	21	9	437	291
15-24	26	53	21	15	29	39	18	694	459
25-44	26	51	23	5	18	37	39	526	357
45-64	31	39	30	6	10	21	63	280	189
65+									
ALUETYYPPI									
SUURKAUPUNKIALUEET	29	54	17	27	31	25	17	950	589
MUUT TAAJAMAT	27	53	19	19	26	33	22	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	17	51	32	10	17	33	40	975	692
ELINVAIHE									
15-24V. LAPSETTOMAT	25	62	13	42	33	18	7	765	511
25-44V. LAPSETTOMAT	26	54	20	28	27	24	20	256	173
25-44V. YKSINÄISET	30	44	25	37	38	18	7	114	73
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 0-6 V.	19	59	22	16	30	39	15	672	449
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 7+ V.	25	49	26	9	21	39	31	1117	755
45-64V. LAPSETTOMAT	29	46	25	7	19	35	39	335	225
45-64V. YKSINÄISET	26	50	24	10	20	35	35	122	83
65+ V.	30	43	27	4	11	22	62	196	135
65+ V. YKSINÄISET	37	39	24	7	15	19	59	152	101
KIELI									
SUOMI, MUU	25	53	22	19	25	31	25	3493	2350
RUOTSI	31	44	25	20	20	35	25	234	155
TOIMINNAN LAATU									
TYÖLLINEN	24	56	20	19	29	34	18	2268	1516
TYÖTÖN	27	44	28	23	28	29	19	153	103
OPISKELIJA	25	61	14	46	29	19	7	400	268
ELÄKKELÄK 65+ V.	31	40	29	5	12	21	62	432	295
ELÄKKELÄK 15-64V.	34	30	36	3	13	35	50	139	94
TYÖKYVYTTÖN	21	47	32	4	6	31	59	113	78
KOTITALOUSTYÖTÄ TEKEVÄ	21	54	25	7	18	35	40	190	129
AMMATTIASEMA JA TULOT									
MAATALOUSYRITÄJÄT	13	54	33	6	14	40	40	245	178
MUUT YRITÄJÄT	27	43	29	18	26	36	20	151	101
TOIMIHENKILÖT	30	57	13	22	40	30	8	890	581
TULOT 0 - 25 000 MK	25	60	16	22	37	30	10	322	209
TULOT YLI 25 000 MK	33	56	11	23	41	30	7	554	363
TYÖNTEKIJÄT	20	57	23	19	24	37	20	943	629
TULOT 0 - 25 000 MK	21	56	23	19	21	36	23	472	318
TULOT YLI 25 000 MK	19	58	22	19	26	39	16	450	297
PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ (TUNNUS) JA TULOT									
TEKN., LUONNONT., YMS. TYÖ (0-1)	32	57	12	25	42	25	7	683	444
TULOT 0 - 25 000 MK	26	59	15	27	41	24	8	223	143
TULOT YLI 25 000 MK	35	56	10	25	42	26	7	447	293
KAUPALLINEN TYÖ (2)	19	65	16	13	32	46	10	124	83
TULOT 0 - 25 000 MK	..	..	..	..	..	..	..	..	55
TULOT YLI 25 000 MK	..	..	..	..	..	..	..	..	28
MAA- JA METSÄTALOUSTYÖ, TEOLLINEN TYÖ (3,4,6/7)	18	58	24	21	27	34	18	641	425
TULOT 0 - 25 000 MK	15	58	27	20	26	30	24	246	165
TULOT YLI 25 000 MK	19	58	23	21	28	37	14	380	249
KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ (5)	28	52	20	17	22	39	22	124	82
PALVELU- JA SOTILASTYÖ (8,90)	27	55	18	15	18	46	22	261	176
TULOT 0 - 25 000 MK	25	55	20	17	17	44	22	190	129
TULOT YLI 25 000 MK	..	..	..	..	..	..	..	..	44

JATKUU SEUR. SIVULLA.

TAULU 8. (JATKOA)

TAUSTAMUUTTUJAT	LUKEMINEN			PASSIIVISET HARRASTUKSET 1)				15 VUOT- TA TÄYTTÄ- NEITÄ	HAASTA- TELTUJA
	PÄIVIT- TÄIN	LÄHES- PÄIVIT- TÄIN	HAR- VEMMIN	ERIT- TÄIN PALJON 2)	PALJON 3)	JONKIN VERRAN 4)	EI JUURI LAIN- KAAN 5)		
	%							1 000	
KOULUTUSASTE JA IKÄ									
ALEMPI PERUSASTE, 15-39	18	57	25	25	26	31	18	456	308
ALEMPI PERUSASTE, 40+	24	46	30	6	14	32	49	1148	782
YLEMPI PERUSASTE, 15-39	26	62	11	40	29	20	10	320	211
YLEMPI PERUSASTE, 40+	32	47	21	11	26	33	30	106	72
KESKIASTE, 15-39	23	59	18	25	32	33	11	887	596
KESKIASTE, 40+	29	50	21	9	20	44	27	406	271
KORKEA-ASTE, 15-39	38	49	13	36	45	15	4	198	127
KORKEA-ASTE, 40+	38	50	11	23	48	19	10	110	72
OMAT TULOT									
PIENITULOISET	23	54	22	26	26	28	21	649	574
KESKITULOISET	24	52	24	16	21	31	33	1612	1223
SUURITULOISET	29	55	17	20	34	35	12	935	620
VARALLISUUS									
OMISTUSASUNNOSSA ASUVAT JA VAPAA-AJAN ASUNNON OMISTAVAT	28	53	19	22	29	33	16	705	468
OMISTUSASUNNOSSA ASUVAT TAI VAPAA-AJAN ASUNNON OMISTAVAT	24	52	23	16	23	32	29	2048	1394
VUOKRA-ASUNNOSSA ASUVAT, EI VAPAA-AJAN ASUNTOA	25	54	21	22	28	27	23	956	630
ELÄMÄÄN TYYTYVÄISYYS									
FRITTÄIN TYYTYVÄINEN	29	50	21	21	24	29	26	625	422
TYYYTYVÄINEN	24	54	21	19	26	32	24	2746	1845
EI OSAA SANOA	..	..	..	..	..	..	..	..	26
TYYYTYMÄTÖN	23	52	25	15	23	25	37	269	181
FRITTÄIN TYYTYMÄTÖN	..	..	..	..	..	..	..	..	31

- 1) PASSIIVISTEN HARRASTUSTEN TOIMINNOT:
- URHEILUKILPAILUISSA KÄYNTI
- ELOKUVISSA, TEATTEREISSA, KONSERTEISSA, NÄYTTELYISSÄ KÄYNTI.
- 2) ERITTÄIN PALJON: KÄYNYT VÄHINTÄÄN MUUTAMAN KERRAN VIIKOSSA.
- 3) PALJON: KÄYNYT VÄHINTÄÄN MUUTAMAN KERRAN KUUKAUDESSA.
- 4) JONKIN VERRAN: KÄYNYT 3-6 KERTAA VUODESSA.
- 5) EI JUURI LAINKAAN: KÄYNYT ENINTÄÄN 2 KERTAA VUODESSA.

TAULU 9. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET AKTIIVISTEN HARRASTUSTEN USEUDEN JA TAUSTAMUUTTUJIEN MUKAAN (%)

TAUSTAMUUTTUJAT	AKTIIVISET HARRASTUKSET 1)			15 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ	HAASTATELTUJA
	PALJON 2)	JONKIN VERRAN 3)	EI JUURI LAINKAAN 4)		
				1 000	
YHTEENSÄ MIEHET, IKÄ	48	32	19	3727	2505
YHTEENSÄ	42	32	26	1790	1209
15-24	45	36	19	417	279
25-44	37	35	28	712	480
45-64	43	28	28	471	318
65+	51	19	31	190	132
NAISET, IKÄ					
YHTEENSÄ	54	32	13	1937	1296
15-24	51	39	10	437	291
25-44	53	36	12	694	459
45-64	60	27	13	526	357
65+	51	25	24	280	189
ALUETYYPPI					
SUURKAUPUNKIALUEET	48	35	17	950	589
MUUT TAAJAMAT	51	32	17	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	44	29	26	975	692
ELINVAIHE					
15-24V. LAPSETTOMAT	47	38	15	765	511
25-44V. LAPSETTOMAT	50	31	18	256	173
25-44V. YKSINÄISET	43	41	16	114	73
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 0-6 V.	47	33	21	672	449
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 7+ V.	47	32	21	1117	755
45-64V. LAPSETTOMAT	51	27	22	335	225
45-64V. YKSINÄISET	59	26	15	122	83
65+V.	57	17	26	196	135
65+V. YKSINÄISET	54	23	22	152	101
KIELI					
SUOMI, MUU	48	32	19	3493	2350
RUOTSI	47	32	21	234	155
TOIMINNAN LAATU					
TYÖLLINEN	45	34	21	2268	1516
TYÖTÖN	52	27	21	153	103
OPISKELIJA	44	41	15	400	268
ELÄKKEFLLÄ 65+ V.	52	23	25	432	295
ELÄKKEFLLÄ 15-64V.	65	20	15	139	94
TYÖKYVYTÖN	57	18	25	113	78
KOTITALOUSTYÖTÄ TEKEVÄ	64	29	7	190	129
AMMATTIASEMA JA TULOT					
MAATALOUSYRITÄJÄT	43	24	33	245	178
MUUT YRITÄJÄT	38	37	24	151	101
TOIMIHENKILÖT	50	36	14	890	581
TULOT 0 - 25 000 MK	57	33	10	322	209
TULOT YLI 25 000 MK	45	38	17	554	363
TYÖNTEKIJÄT	42	36	22	943	629
TULOT 0 - 25 000 MK	48	35	16	472	318
TULOT YLI 25 000 MK	37	36	28	450	297

JATKUU SEUR. SIVULLA.

TAULU 9. (JATKOA)

TAUSTAMUUTTUJAT	AKTIIVISET HARRASTUKSET 1)			15 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ	HAASTATELTUJA
	PALJON 2)	JONKIN VERRAN 3)	EI JUURI LAINKAAN 4)		
	%			1 000	
PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ (TUNNUS) JA TULOT					
TEKN., LUONNONT., YMS. TYÖ (0-1)	49	37	13	683	444
TULOT 0 - 25 000 MK	58	32	10	223	143
TULOT YLI 25 000 MK	45	40	15	447	293
KAUPALLINEN TYÖ (2)	53	34	13	124	83
TULOT 0 - 25 000 MK	..	..	..	..	55
TULOT YLI 25 000 MK	..	..	..	..	28
MAA- JA METSÄTALOUSTYÖ TEOLLINEN TYÖ (3,4,6/7)	38	36	26	641	425
TULOT 0 - 25 000 MK	41	38	21	246	165
TULOT YLI 25 000 MK	37	35	29	380	249
KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ (5)	43	31	25	124	82
PALVELU- JA SOTILASTYÖ (8,90)	56	34	10	261	176
TULOT 0 - 25 000 MK	59	32	9	190	129
TULOT YLI 25 000 MK	..	..	..	..	44
KOULUTUSASTE JA IKÄ					
ALEMPI PERUSASTE, 15-39	42	34	24	456	308
ALEMPI PERUSASTE, 40+	49	26	26	1148	782
YLEMPI PERUSASTE, 15-39	54	33	13	320	211
YLEMPI PERUSASTE, 40+	56	35	10	106	72
KESKIASTE, 15-39	48	35	17	887	596
KESKIASTE, 40+	50	33	17	406	271
KORKEA-ASTE, 15-39	43	40	16	198	127
KORKEA-ASTE, 40+	60	29	11	110	72
OMAT TULOT					
PIENITULOISET	57	29	14	849	574
KESKITULOISET	48	32	19	1812	1223
SUURITULOISET	41	35	23	935	620
VARALLISUUS					
OMISTUSASUNNOSSA ASUVAT JA VAPAA-AJAN ASUNNON OMISTAVAT	50	33	16	705	468
OMISTUSASUNNOSSA ASUVAT TAI VAPAA-AJAN ASUNNON OMISTAVAT	48	31	21	2048	1394
VUOKRA-ASUNNOSSA ASUVAT, EI VAPAA-AJAN ASUNTOA	48	34	18	956	630
ELÄMÄÄN TYYTYVÄISYYS					
ERITTÄIN TYYTYVÄINEN	53	33	15	625	422
TYTYVÄINEN	48	33	20	2746	1845
EI OSAA SANOA	..	..	..	..	26
TYTYMÄTÖN	45	28	28	269	181
ERITTÄIN TYTYMÄTÖN	..	..	..	..	31

1) AKTIIVISTEN HARRASTUSTEN TOIMINNOT:

- URHEILU, ULKOILU, LIIKUNTA
- METSÄSTYS, KALASTUS
- OHJATTU NÄYTTÄLEMINEN, TANSSI, LAULU JA MUSIIKKI
- KERÄILY, KÄSITYÖT, VALOKUVAUS.

2) PALJON: TEHNYT AINAKIN YHTÄ EDELLÄ MAINITUISTA TOIMINNOISTA PÄIVITTÄIN TAI VÄHINTÄÄN KAHTA EDELLÄ MAINITUISTA MUUTAMAN KERRAN KUUKAUDESSA.

3) JONKIN VERRAN: TEHNYT AINAKIN YHTÄ EDELLÄ MAINITUISTA TOIMINNOISTA MUUTAMAN KERRAN VIIKOSSA.

4) EI JUURI LAINKAAN: TEHNYT KORKEINTAAN YHTÄ EDELLÄ MAINITUISTA TOIMINNOISTA ENINTÄÄN MUUTAMAN KERRAN VIIKOSSA.

7.4 SOSIAALISET SUHTEET

Sosiaalisten suhteiden määrää on mitattu sukulaisten ja ystävien tai naapurien tapaamisuseudella kotioloissa viimeisten 12 kuukauden aikana sekä ravintoloissa, baareissa tms.:ssa käyntien tiheydellä. Tiedot ravintoloissa tai baareissa käynneistä on otettu huomioon silloin, kun ystävien tai naapurien tapaamisia kotona on ollut enintään muutamia kertoja kuukaudessa.

7.4.1 Tuloksia

Tiedustelun mukaan 15 vuotta täyttäneillä oli enemmän kontakteja sukulaisiinsa kuin ystäviinsä tai naapureihinsa. Joka viides (21 %) tapasi ystäviään muutaman kerran viikossa ja joka kolmas (33 %) muutaman kerran kuukaudessa. Lähes joka kolmas (31 %) tapasi sukulaisiaan muutaman kerran viikossa ja 41 % muutaman kerran kuukaudessa.

Nuoret tapasivat ystäviään useammin kuin muut ikäryhmät. Alle 25-vuotiaista miehistä 41 % tapasi ystäviään muutaman kerran viikossa ja naisista 35 %. Ero seuraavaan ikäryhmään verrattuna oli suuri: 25-44 -vuotiaista miehistä vain 13 % ja naisista 15 % tapasi ystäviään muutaman kerran viikossa. Eläkeikäisistä miehistä joka kymmenes oli tavannut ystäviään tai naapureitaan enintään muutaman kerran vuodessa tai käynyt ravintolassa enintään kaksi kertaa vuodessa. Erot miesten ja naisten ystäväkontaktien välillä olivat pieniä.

Aluetyypeittäin tarkasteltuna suurkaupungeissa asuvat olivat eristäytyneempiä kuin muilla aluetyypeillä asuvat. Suurkaupungeissa asuvista 15 % tapasi ystäviään muutaman kerran viikossa ja 28 % muutaman kerran kuukaudessa, kun vastaavat osuudet muilla aluetyypeillä asuvista olivat 21 % ja 34-37 %.

Tiedustelun mukaan naiset tapasivat sukulaisiaan hieman useammin kuin miehet. Koulutusasteen ja iän mukaan tarkasteltuna sukulaisien tapaaminen oli sitä vähäisempää mitä enemmän henkilö oli saanut koulutusta. 40 vuotta täyttäneillä oli vähemmän sukulaiskontakteja kuin vastaavan koulutuksen saaneilla 15-39 -vuotiailla.

TAULU 10. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET SOSIAALISTEN SUHTEIDEN USEUDEN JA TAUSTAMUUTTUIJEN MUKAAN (%)

TAUSTAMUUTTUJAT	YSTÄVIEN, NAAPURIEN TAPAAMINEN, RAVINTOLOISSA YMS. KÄYNTI				SUKULAIKONTAKTIT				15 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ	HAASTAJA-TELTUJA
	ERITÄIN 1) USEIN	USEIN 2)	TOISI-NAAN 3)	HARVOIN 4)	AINAKIN MUUTAMAN KERRAN VK:SSA	MUUTAMAN KERRAN KK:SSA	3-6 KERTAA VUODESSA	ENINTÄÄN 2 KERTAA VUODESSA		
									1 000	
YHTEENSÄ	19	33	44	3	31	41	26	1	3727	2505
MIEHET, IKÄ										
YHTEENSÄ	20	32	45	3	27	43	28	2	1790	1209
15-24	41	39	19	1	26	43	30	1	417	279
25-44	13	30	56	1	30	46	23	1	712	480
45-64	12	29	52	7	24	45	30	2	471	318
65+	17	28	46	9	31	31	34	4	190	132
NAISET, IKÄ										
YHTEENSÄ	19	34	43	3	35	40	25	1	1937	1296
15-24	35	40	24	0	39	38	23	0	437	291
25-44	15	31	51	3	31	46	22	1	694	459
45-64	14	34	44	7	33	36	29	1	526	357
65+	16	33	48	3	40	31	26	3	280	189
ALUETYYPPI										
SUURKAUPUNKIALUEET	15	28	53	4	28	44	27	1	950	589
MUUT TAAJAMAT	21	34	42	3	34	41	24	1	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	21	37	40	3	30	40	29	2	975	692
ELINVAIHE										
15-24V. LAPSETTOMAT	40	40	20	0	29	42	28	1	765	511
25-44V. LAPSETTOMAT	16	33	48	2	29	39	29	2	256	173
25-44V. YKSINÄISET	23	40	36	1	28	43	29	0	114	73
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 0-6V.	13	31	54	2	35	47	17	0	672	449
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 7+V.	13	30	54	4	29	42	28	1	1117	755
45-64V. LAPSETTOMAT	12	32	48	9	29	39	31	2	335	225
45-64V. YKSINÄISET	21	32	40	7	42	32	22	3	122	83
65+V.	11	28	54	7	31	35	31	3	196	135
65+V. YKSINÄISET	24	37	35	4	46	27	24	2	152	101
KIELI										
SUOMI, MUU	20	34	43	3	31	41	27	1	3493	2350
RUOTSI	15	25	58	1	31	50	17	2	234	155
TOIMINNAN LAATU										
TYÖLLINEN	14	32	51	3	30	45	25	1	2268	1516
TYÖTÖN	31	39	27	2	34	33	32	2	153	103
OPISKELIJA	46	40	14	0	29	42	28	1	400	268
FLÄKKFELLÄ 65+ V.	16	31	48	5	38	30	29	4	432	295
FLÄKKFELLÄ 15-64V.	13	33	45	9	34	38	26	2	139	94
TYÖKYVYTÖN	24	29	36	12	30	41	25	4	113	78
KOTITALOUS TYÖTÄ TEKEVÄ	24	37	36	3	38	39	23	0	190	129
AMMATTIASEMA JA TULOT										
MAATALOUSYRITÄJÄT	18	40	39	4	27	48	25	1	245	178
MUUT YRITÄJÄT	19	22	53	5	29	46	23	1	151	101
TOIMIHENKILÖT	11	31	57	1	30	46	24	1	890	581
TULOT 0 - 25 000 MK	15	34	49	2	33	43	23	1	322	209
TULOT YLI 25 000 MK	10	28	61	1	28	47	25	1	554	363
TYÖNTEKIJÄT	16	31	49	4	31	42	26	1	943	629
TULOT 0 - 25 000 MK	19	33	43	4	32	43	24	1	472	318
TULOT YLI 25 000 MK	12	31	54	4	31	41	28	1	450	297
PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ (TUNNUS) JA TULOT										
TEKN., LUONNONT., YMS. TYÖ(0-1)	11	31	56	1	30	44	25	0	683	444
TULOT 0 - 25 000 MK	14	37	46	2	32	42	27	0	223	143
TULOT YLI 25 000 MK	10	27	62	1	29	45	25	0	447	293
KAUPALLINEN TYÖ(2)	13	27	59	1	32	47	20	0	124	83
TULOT 0 - 25 000 MK	..	..	..	..	..	..	..	..	..	55
TULOT YLI 25 000 MK	..	..	..	..	..	..	..	..	..	28
MAA- JA METSÄTALOUS TYÖ										
TEOLLINEN TYÖ(3,4,6/7)	15	30	52	4	30	40	29	1	641	425
TULOT 0 - 25 000 MK	20	31	45	4	31	39	29	1	246	165
TULOT YLI 25 000 MK	11	31	56	3	31	40	28	1	380	249
KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ (5)	11	44	43	2	21	53	23	3	124	82
PALVELU- JA SOTILASTYÖ (8,9,0)	19	30	46	6	35	45	18	2	261	176
TULOT 0 - 25 000 MK	19	32	44	6	36	46	17	1	190	129
TULOT YLI 25 000 MK	..	..	..	..	..	..	..	..	..	44

JATKUU SEUR. SIVULLÄ.

TAULU 10. (JATKOA)

TAUSTAMUUTTUJAT	YSTÄVIEN, NAAPURIEN TAPAAMINEN, RAVINTOLOISSA YMS. KÄYNTI				SUKULAIKONTAKTIT				15 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ	HAASTATELTUJA
	ERITTÄIN USEIN ¹⁾	USEIN ²⁾	TOISINAAN ³⁾	HARVOIN ⁴⁾	AINAKIN MUUTAMAN KERRAN VK:SSA	MUUTAMAN KERRAN KK:SSA	3-6 KERTAA VUODESSA	ENINTÄÄN 2 KERTAA VUODESSA		
									1 000	

KOULUTUSASTE JA IKÄ

ALEMPI PERUSASTE, 15-39	27	32	39	2	36	42	20	2	456	308
ALEMPI PERUSASTE, 40+	14	33	47	6	32	38	28	2	1148	782
YLEMPI PERUSASTE, 15-39	43	35	22	0	33	38	27	1	320	211
YLEMPI PERUSASTE, 40+	19	25	51	4	33	45	17	4	106	72
KESKIASTE, 15-39	17	36	46	1	31	46	23	0	887	596
KESKIASTE, 40+	11	30	52	7	27	40	31	2	406	271
KORKEA-ASTE, 15-39	10	30	59	1	28	42	30	0	198	127
KORKEA-ASTE, 40+	10	27	60	3	21	48	31	1	110	72
OMAT TULOT										
PIENITULOISET	35	36	27	2	32	40	27	1	849	574
KESKITULOISET	17	33	46	4	33	40	25	2	1812	1223
SUURITULOISET	10	29	58	2	27	46	26	1	935	620
VARALLISUUS										
OMISTUSASUNNOSSA ASUVAT JA VAPAA-AJAN ASUNNON OMISTAVAT	20	29	47	4	26	44	29	1	705	468
OMISTUSASUNNOSSA ASUVAT TAI VAPAA-AJAN ASUNNON OMISTAVAT	18	34	45	4	29	43	26	1	2048	1394
VUOKRA-ASUNNOSSA ASUVAT, EI VAPAA-AJAN ASUNTOA	22	34	41	3	39	36	23	2	956	630
ELÄMÄÄN TYYTYVÄISYYS										
ERITTÄIN TYYTYVÄINEN	27	31	40	2	37	41	21	1	625	422
TYTYVÄINEN	18	33	46	3	30	42	27	1	2746	1845
EI OSAA SANOA	..	..	..	..	..	..	..	..	..	26
TYTYMÄTÖN	20	37	37	6	31	38	28	3	269	181
ERITTÄIN TYYTYMÄTÖN	..	..	..	..	..	..	..	..	..	31

- 1) ERITTÄIN USEIN: TAVANNUT YSTÄVIÄ TAI NAAPUREITA PÄIVITTÄIN.
 2) USEIN: TAVANNUT YSTÄVIÄ TAI NAAPUREITA MUUTAMAN KERRAN VIIKOSSA.
 3) TOISINAAN: TAVANNUT YSTÄVIÄ TAI NAAPUREITA KOTILOISSA MUUTAMAN KERRAN KUUKAUDESSA TAI KÄYNYT RAVINTOLOISSA USEAMMIN KUIN 2 KERTAA VUODESSA.
 4) HARVOIN: TAVANNUT YSTÄVIÄ TAI NAAPUREITA KOTILOISSA ENINTÄÄN MUUTAMAN KERRAN VUODESSA TAI KÄYNYT RAVINTOLOISSA ENINTÄÄN 2 KERTAA VUODESSA.

7.5 ASUINOLOT JA ASUINYMPÄRISTÖ

Väestön asuinolosuhteita kuvataan tässä julkaisussa paitsi itse asuntoon liittyvillä tiedoilla, kuten tiedoilla asuntojen perusvarustetasosta, lisävarustetasosta ja hallintaperusteesta, myös asuinympäristöä kuvaavilla tiedoilla. Asuinympäristöä kuvaavia tietoja ovat palvelusten saatavuus ja ympäristön asumiselle aiheuttamat haitat. Tiedot asumisen haitoista perustuvat haastattelujen subjektiivisiin arvioihin, jotka saattavat vaihdella esimerkiksi erilaisten asenteiden, vaatimustason tai sietokyvyn takia.

Asuinolosuhteita kuvaavat julkaistavat tiedot ovat seuraavat:

- talotyyppi
- asuinhuoneistojen hallintaperuste
- asunnon perus- ja lisävarusteet
- palvelusten saatavuus
- asumisen haitat
- asuinympäristön laatu
- tyytyväisyys asuinympäristöön

Asumisväljyyttä (henkilöitä huonetta kohti ja huoneistoala(m²) henkeä kohti) koskevia tietoja ei ole voitu sisällyttää näihin alustaviin tuloksiin asuinoloista.

7.5.1 Tuloksia

Talotyyppi

Tiedustelun mukaan kaksi kolmannesta (62 %) 15 vuotta täyttäneistä asui pientaloissa. Elinvaiheittain tarkasteltuna 45 vuotta täyttäneet perheelliset ja sellaiset vanhemmat, joilla oli yli 6 vuotiaita lapsia, asuivat muita yleisemmin pientaloissa.

Asuinhuoneiston hallintaperuste

Omistusasunnoissa asuvien osuus 15 vuotta täyttäneistä oli runsas kaksi kolmannesta (67 %) ja vuokra-asunnoissa asuvien osuus n. neljännes (28 %). Omistusasunnoissa asuminen yleistyi vanhemmissa ikäryhmissä. Eniten omistusasunnoissa asuvia oli 45-64 -vuotiaiden lapsettomiin perheisiin kuuluvien keskuudessa (82 %). 25-44 -vuotiaista yksinäisistä asui vain joka kolmas (31 %) omistusasunnossa. Samaan ikäryhmään kuuluvista lapsettomista perheellisistä asui omistusasunnossa 58 %.

Asunnon perusvarustetaso

Asunnon perusvarusteita ovat viemäri, vesijohto, lämmin vesi, wc, kylpyhuone tai suihku, sauna ja keskuslämmitys. Perusvarusteiden on oltava asukkaiden omassa käytössä ja sijaittava samassa rakennuksessa. Asunnossa on hyvä perusvarustetaso, kun siinä on kylpyhuone, suihku tai sauna ja kaikki muut edellä luetellut perusvarusteet. Asunto on perusvarustetasoltaan keskinkertainen, kun siinä ei ole kylpyhuonetta, suihkua eikä saunaa, mutta siinä on kaikki muut perusvarusteet. Perusvarustetasoltaan huonoksi on luokiteltu kaikki muut perusvarusteiden yhdistelmät.

Perusvarusteiltaan hyvässä asunnossa asui kaksi kolmesta (67 %), keskinkertaisessa vain erittäin pieni osa (4 %) ja puutteellisessa joka neljäs (28 %) 15 vuotta täyttänyt.

Perusvarusteiltaan puutteellisissa asunnoissa asui lähes puolet (46 %) 45-64 -vuotiaista yksinäisistä henkilöistä ja myös eläkeläisistä varsin suuri osa (perheellisistä 41 % ja yksinäisistä 40 %).

Asunnon lisävarustetaso

Asunnon lisävarusteita ovat jääkaappi, pakastin, astianpesukone, pyykinpesukone, pyykinkuivauslinko tai -kaappi, radio, televisio ja puhelin. Asunnot on luokiteltu lisävarusteiden mukaan kolmeen luokkaan siten, että lisävarustetaso on hyvä, kun asunnossa on 6-7 kpl luetelluista lisävarusteista, keskinkertainen, kun siinä on 4-5 kpl lisävarusteita ja huono, kun siinä on alle 4 kpl lisävarusteita.

Lisävarustetasoltaan hyvässä asunnossa asui 46 %; keskinkertaisessa 45 % ja puutteellisessa 9 % 15 vuotta täyttäneistä.

Elinvaiheen mukaan tarkasteltuna suhteellisesti eniten hyvän lisävarustetason omaavissa asunnoissa asui vanhempia, joiden nuorin lapsi oli alle 7-vuotias (51 %), vanhempia, joiden nuorin lapsi oli yli 6 -vuotias (59 %) ja 45-64 -vuotiaita lapsettomia (49 %). Lisävarustetasoltaan puutteellisissa asunnoissa asuvien osuus oli vastaavasti suurin yksinäisten keskuudessa: 25-44-vuotiaat 38 %, 45-64-vuotiaat 27 % ja 65 vuotta täyttäneet 32 %.

Asumisen haitat

Asumisen haittoja on mitattu kysymyksillä asunnossa esiintyvistä kosteudesta, kylmyydestä, liikenteen, lentokoneiden, teollisuuden tai ihmisten aiheuttamasta melusta, teollisuuden aiheuttamista saasteista tai hajusta ja muusta epämiellyttävästä hajusta. Asunnot on luokiteltu kolmeen luokkaan niissä esiintyneiden haittojen lukumäärän mukaan siten, että ensimmäiseen luokkaan kuuluvat ne, joissa ei esiinny haittoja lainkaan, toiseen ne, joissa esiintyi 1-3 haittaa ja kolmanteen ne, joissa haittojen lukumäärä on 4-9.

Tulosten mukaan asumisen haitat kasaantuivat. Puolella väestöstä ei esiintynyt haittoja lainkaan, joka kymmenennellä 1-3 haittaa ja yli kolmanneksella 4-9 haittaa. Iän ja aluetyypin mukaan erot olivat pieniä. Sen sijaan vuokra-asunnoissa asuvilla esiintyi useammin haittoja kuin omistusasunnossa asuvilla.

Palvelusten saatavuus

Palvelusten saatavuutta on mitattu kävelyetäisyydellä olevien palvelujen lukumäärällä. Palvelut, joiden etäisyyttä on kysytty, ovat sekatavara- tai ruokakauppa tai myymäläauton pysähdyspaikka, linja-auto- tai raitiovaunupysäkki tai rautatieasema, postitoimipaikka, koulu, jossa on peruskoulun ala-aste, terveyskeskus tai

lääkäri ja viheralue tai metsä. Palveluiden saatavuus on luokiteltu neljään luokkaan siten, että se on erittäin hyvä, kun kaikki edellä luetellut palvelut ovat kävelyetäisyydellä, hyvä, kun 5 palvelua, huono, kun 4 palvelua ja erittäin huono, kun korkeintaan 3 palvelua on kävelyetäisyydellä.

Joka kolmannella oli kaikki palvelut kävelyetäisyydellä, joka neljännellä oli 5, joka kymmenennellä oli 4 ja joka neljännellä enintään 3 palvelua kävelyetäisyydellä.

Palveluiden saatavuuden olivat eläkeläiset arvioineet muita väestöryhmiä useammin erittäin huonoksi. 65 vuotta täyttäneistä perheellisistä 41 %:lla oli enintään 3 palvelua kävelymatkan päässä ja tämän ikäisistä yksinäisistä vain joka neljännellä.

45-64 -vuotiaat lapsettomiin perheisiin kuuluvat ja vanhemmat, joiden nuorin lapsi oli kouluikäinen, asuivat myös muita ryhmiä useammin palvelutasoltaan huonolla alueella. 25-44 -vuotiaita lapsettomia ja saman ikäisiä yksinäisiä asui suhteellisesti eniten sellaisilla alueilla, joilla kaikki palvelut olivat kävelyetäisyydellä.

Asuin ympäristön laatu

Laadultaan hyvässä asuin ympäristössä asui tiedustelun mukaan joka kolmas (32 %), keskinkertaisessa joka viides (21 %) ja huonossa lähes joka toinen (47 %) 15 vuotta täyttäneistä. Elinvaiheittain tarkasteltuna laadultaan hyvässä asuin ympäristössä asui 25-44-vuotiaita (39 %) ja yksinäisiä eläkeikäisiä (41 %) eniten. Laadultaan huonossa asuin ympäristössä asuvia oli eniten perheellisissä eläkeikäisissä (41 %), ja 45-63-vuotiaissa lapsettomissa (33 %) ja kouluikäisten lasten vanhemmissa. Asuin ympäristön laatu on muodostettu palvelujen saatavuuden ja asumisen haittojen perusteella, ks. taulun 14 alaviitteet.

Tyytyväisyys asuin ympäristöön

94 % väestöstä oli tyytyväinen asuin ympäristöönsä. Tyytyväisyys oli hieman tätä yleisempää eläkeikäisten keskuudessa. Samoin haja-asutusalueiden väestö oli asuin ympäristöönsä tyytyväisempää kuin taajamissa tai suurkaupungeissa asuva väestö. Erot eri ryhmien välillä olivat kuitenkin pieniä.

TAULU 11. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET TALOTYYPIN JA ASUINHUONEISTON HALLINTAPERUSTEEN SEKÄ SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPIN, ELINVAIHEEN JA KIELEN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYPPI, ELINVAIHE, KIELI	TALOTYYPPI			HALLINTAPERUSTE			15 VUOTTA TÄYTTÄ- NEITÄ	HAASTA- TELTUJA
	PIEN- TALO ¹⁾	KERROS- TALO	MUU	OMIS- TUS- ASUNTO	VUOKRA- ASUNTO 2)	MUU		
	%						1 000	
YHTEENSÄ	62	35	3	67	28	5	3727	2505
MIEHET, IKÄ								
YHTEENSÄ	65	32	3	70	25	5	1790	1209
15-24	70	28	2	70	26	4	417	279
25-44	55	42	3	60	34	6	712	480
45-64	73	24	4	81	14	5	471	318
65+	69	27	4	75	18	6	190	132
NAISET, IKÄ								
YHTEENSÄ	59	38	2	65	30	4	1937	1296
15-24	56	41	3	55	41	5	437	291
25-44	51	47	2	58	37	5	694	459
45-64	69	29	2	80	16	3	526	357
65+	66	30	3	72	24	4	280	189
ALUETYPPI								
SUURKAUPUNKIALUEET	25	73	2	56	40	4	950	589
MUUT TAAJAMAT	63	33	4	62	33	5	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	96	2	2	88	6	5	975	692
ELINVAIHE								
15-24V. LAPSETTOMAT	64	33	2	66	30	4	765	511
25-44V. LAPSETTOMAT	55	42	3	58	38	4	256	173
25-44V. YKSINÄISET	26	68	6	31	65	5	114	73
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 0-6V.	51	47	2	53	40	7	672	449
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 7+V.	72	26	2	77	19	4	1117	755
45-64V. LAPSETTOMAT	67	32	1	85	13	2	335	225
45-64V. YKSINÄISET	51	42	7	63	30	7	122	83
65+V.	72	25	2	82	13	5	196	135
65+V. YKSINÄISET	49	47	4	54	42	4	152	101
KIELI								
SUOMI, MUU	62	35	3	68	28	5	3493	2350
RUOTSI	62	35	3	66	29	5	234	155

1) 1-2 HUONEISTON TALOT SEKÄ RIVI- JA KETJUTALOT.

2) ML. TYÖSUHDEASUNNOT.

TAULU 12. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET ASUNNON PERUSVARUSTETASON JA LISÄVARUSTETASON SEKÄ SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPIIN, ELINVAIHEEN, KIELEN JA VARALLISUUDEN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPPI, ELINVAIHE, KIELI, VARALLISUUS	PERUSVARUSTETASO ¹⁾			LISÄVARUSTETASO ²⁾			15 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ	HAASTA- TELTUJA
	HYVÄ	KESKIN- KERTAI- NEN	PUUT- TEELLI- NEN	HYVÄ	KESKIN- KERTAI- NEN	PUUT- TEELLI- NEN		
	%						1 000	
YHTEENSÄ	67	4	28	46	45	9	3 127	2505
MIEHET, IKÄ								
YHTEENSÄ	67	3	30	48	43	9	1790	1209
15-24	69	2	29	51	43	6	417	279
25-44	73	4	22	50	42	8	712	480
45-64	61	2	37	51	39	9	471	318
65+	53	6	41	28	55	17	190	132
NAISET, IKÄ								
YHTEENSÄ	68	5	27	44	47	9	1937	1296
15-24	67	7	26	38	49	13	437	291
25-44	79	5	15	51	43	6	694	459
45-64	64	4	33	48	46	6	526	357
65+	48	5	47	25	55	19	260	189
ALUETYYPPI								
SUURKAUPUNKIALUEET	83	6	11	41	49	10	950	589
MUUT TAAJAMAT	75	5	20	45	47	9	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	38	2	60	52	39	9	975	692
ELINVAIHE								
15-24V. LAPSETTOMAT	68	4	28	47	43	10	765	511
25-44V. LAPSETTOMAT	64	4	32	36	52	12	256	173
25-44V. YKSINÄISET	62	15	23	4	58	38	114	73
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 0-6V.	80	5	16	51	45	3	672	449
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 7+ V.	67	2	30	59	38	4	1117	755
45-64V. LAPSETTOMAT	69	3	28	49	45	6	535	225
45-64V. YKSINÄISET	51	4	46	12	61	27	122	83
65+V.	51	7	41	28	60	11	196	135
65+V. YKSINÄISET	53	7	40	10	57	32	152	101
KIELI								
SUOMI, MUU	67	4	29	45	46	9	3493	2350
RUOTSI	78	7	15	56	39	5	234	155
VARALLISUUS								
OMISTUSASUNNOSSA ASUVAT JA VAPAA-AJAN ASUNNON OMISTAVAT	88	1	12	70	28	1	705	468
OMISTUSASUNNOSSA ASUVAT TAI VAPAA-AJAN ASUNNON OMISTAVAT	62	2	35	49	43	7	2048	1394
VUOKRA-ASUNNOSSA ASUVAT, EI VAPAA-AJAN ASUNTOA	64	11	25	20	62	18	956	630

- 1) HYVÄ PERUSVARUSTETASO: VIEMÄRI, VESIJOHTO, LÄMMIN VESI, WC, KESKUSLÄMMITYS JA KYLPYHUONE, SUIHKU TAI SAUNA.
KESKINKERTAINEN PERUSVARUSTETASO: EDELLÄ LUETELLUT PERUSVARUSTEET LUKUUNOTTAMATTA KYLPYHUONETTA, SUIHKUA TAI SAUNAA.
PUUTTEELLINEN PERUSVARUSTETASO: MUUT PERUSVARUSTEYHDISTELMÄT.
- 2) LISÄVARUSTEITA OVAT JÄÄKAAPPI, PAKASTIN, ASIANPESUKONE, PYYKINPESUKONE, PYYKINKUIVAUSRUMPU, -KAAPPI TAI -HUONE, RÄDIO, TELEVISIO JA PUHELIN.
HYVÄ LISÄVARUSTETASO: 6-7 KPL LISÄVARUSTEITA.
KESKINKERTAINEN LISÄVARUSTETASO: 4-5 KPL LISÄVARUSTEITA.
PUUTTEELLINEN LISÄVARUSTETASO: ALLE 4 KPL LISÄVARUSTEITA.

TAULU 13. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET ASUMISEN HAITTOJEN JA KÄVELYETÄISYYDELLÄ OLEVIENTEN PALVELUIDEN LUKUMÄÄRÄN SEKÄ SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPPIN, ELINVAIHEEN, KIELEN JA VARALLISUUDEN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPPI, ELINVAIHE, KIELI, VARALLISUUS	ASUMISEN HAITTOJEN LKM. 1)			KÄVELYETÄISYYDELLÄ OLEVIENTEN PALVELUIDEN LKM. 2)				15 VUOT- TA TÄYT- TÄNEITÄ	HAASTA- TELTAJA
	EI HAITTO- JA	1-3	4-9	6 (KAIKKI)	5	4	ENIN- TÄÄN 3		
								1 000	
YHTEENSÄ	50	12	38	35	26	13	26	3727	2505
MIEHET, IKÄ									
YHTEENSÄ	49	10	41	34	26	14	25	1790	1209
15-24	47	7	46	35	26	13	26	417	279
25-44	51	12	37	39	28	14	19	712	480
45-64	49	9	41	28	26	17	29	471	318
65+	45	13	42	28	23	13	36	190	132
NAISET, IKÄ									
YHTEENSÄ	51	13	36	36	26	12	26	1937	1296
15-24	51	10	39	43	28	10	19	437	291
25-44	50	15	35	39	32	14	15	694	459
45-64	53	13	34	27	22	12	39	526	357
65+	50	12	37	33	18	10	39	280	189
ALUETYYPPI									
SUURKAUPUNKIALUEET	46	14	40	57	28	8	7	950	589
MUUT TAAJAMAT	51	14	35	41	31	14	14	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	53	5	42	2	16	17	65	975	692
ELINVAIHE									
15-24V. LAPSETTOMAT	50	8	42	38	26	12	23	765	511
25-44V. LAPSETTOMAT	48	13	39	46	16	17	22	256	173
25-44V. YKSINÄISET	44	20	36	50	33	10	6	114	73
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 0-6V.	52	14	35	38	32	15	15	672	449
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 7+ V.	50	11	39	28	27	14	31	1117	755
45-64V. LAPSETTOMAT	53	10	37	31	23	12	33	335	225
45-64V. YKSINÄISET	49	19	32	33	33	7	26	122	83
65+V.	44	14	41	34	16	9	41	196	135
65+V. YKSINÄISET	56	12	32	36	27	12	25	152	101
KIELI									
SUOMI, MUU	51	11	38	35	27	13	26	3493	2350
RUOTSI	43	19	38	36	19	22	22	234	155
VARALLISUUS									
OMISTUSASUNNOSSA ASUVAT JA VAPAA-AJAN ASUNNON OMISTAVAT	58	11	31	41	25	15	20	705	468
OMISTUSASUNNOSSA ASUVAT TAI VAPAA-AJAN ASUNNON OMISTAVAT	54	9	37	27	25	14	34	2048	1394
VUOKRA-ASUNNOSSA ASUVAT, EI VAPAA-AJAN ASUNTOA	38	16	46	48	31	10	12	956	630

1) ASUMISEN HAITTOJA OVAT KOSTEUS, KYLMYYS, LIIKENTEEN, LENTOKONEIDEN, TEOLLISUUDEN TAI IHMISTEN AIHEUTTAMA MELU, LIIKENTEEN SAASTEET JA HAJUT SEKÄ MUUT EPÄMIELLYTTÄVÄT HAJUT.

2) KYSYTYT PALVELUT OVAT KAUPPA (SEKATAVARAKAUPPA, RUOKAKAUPPA TAI MYYMÄLÄAUTON PYSÄHDYSPAIKKA), LIIKENNE-YHTEYDET (LINJA-AUTOPYSÄKKI, RAITIOVAUNUPYSÄKKI TAI RÄUTATIEASEMA), POSTITOIMIPAIKKA, KOULU, JOSSA PERUSKOULUN ALA-ASTE, TERVEYSKESKUS TAI LÄÄKÄRI JA VIHERALUE. NÄIDEN TULISI SIJAITA KÄVELYETÄISYYDEN PÄÄSÄ ELI N. 15 MINUUTIN KÄVELYMATKAN ETÄISYYDELLÄ.

TAULU 14. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET ASUINYMPÄRISTÖN LAADUN JA ASUINYMPÄRISTÖÖN TYYTYVÄISYYDEN SEKÄ SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPPIN, ELINVAIHEEN, KIELEN JA VARALLISUUDEN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPPI, ELINVAIHE, KIELI, VARALLISUUS	ASUINYMPÄRISTÖN LAATU ¹⁾			TYTYVÄISYYS ASUINYMPÄRISTÖÖN			15 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ	HAASTATELTUJA
	HYVÄ	KESKINKERTAINEN	HUONO	TYTYVÄINEN	EI OSAA SANOA	TYTYMÄTÖN		
	%						1 000	
YHTEENSÄ	32	21	47	94	1	6	3727	2505
MIEHET, IKÄ								
YHTEENSÄ	33	20	47	95	0	5	1790	1209
15-24	31	18	52	97	0	3	417	279
25-44	38	20	43	92	0	8	712	480
45-64	29	23	48	96	1	3	471	318
65+	27	21	51	97	2	1	190	132
NAISET, IKÄ								
YHTEENSÄ	31	22	47	93	1	7	1937	1296
15-24	34	21	45	90	1	9	437	291
25-44	35	23	42	92	0	8	694	459
45-64	26	24	50	95	1	4	526	357
65+	28	19	53	95	2	3	280	189
ALUETYYPPI								
SUURKAUPUNKIALUEET	40	17	43	93	0	7	950	589
MUUT TAAJAMAT	40	20	41	93	0	6	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	9	29	62	96	1	3	975	692
ELINVAIHE								
15-24V. LAPSETTOMAT	33	19	48	95	0	5	765	511
25-44V. LAPSETTOMAT	29	27	44	91	1	9	256	173
25-44V. YKSINÄISET	39	22	39	90	0	10	114	73
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 0-6V.	35	24	41	90	0	10	672	449
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 7+V.	30	21	49	95	1	4	1117	755
45-64V. LAPSETTOMAT	30	21	48	96	1	3	335	225
45-64V. YKSINÄISET	33	19	48	96	1	3	122	83
65+V.	21	24	55	98	1	1	196	135
65+V. YKSINÄISET	41	16	43	96	1	3	152	101
KIELI								
SUOMI, MUU	32	21	47	94	1	6	3493	2350
RUOTSI	28	24	48	93	0	7	234	155
VARALLISUUS								
OMISTUSASUNNOSSA ASUVAT JA VAPAA-AJAN ASUNNON OMISTAVAT	41	22	38	97	0	3	705	468
OMISTUSASUNNOSSA ASUVAT TAI VAPAA-AJAN ASUNNON OMISTAVAT	29	24	47	96	1	4	2048	1394
VUOKRA-ASUNNOSSA ASUVAT, EI VAPAA-AJAN ASUNTOA	32	16	52	88	0	12	956	630

1) ASUINYMPÄRISTÖN LAATU ON MUOOSTETTU MUUTTUJISTA "PALVELUSTEN SAATAVUUS" JA "ASUMISEN HAITAT" (KS. TAULUN 13 ALAVIITTEET).

HYVÄ ASUINYMPÄRISTÖN LAATU: 5 KPL PALVELUJA JA KORKEINTAAN 1 HAITTA.

KESKINKERTAINEN ASUINYMPÄRISTÖN LAATU: 3-4 KPL PALVELUJA JA 2-3 KPL HAITTOJA.

HUONO ASUINYMPÄRISTÖN LAATU: MUUT YHDISTELMÄT.

7.6 TYÖLLISYYS JA TYÖELÄMÄN LAATU

Väestön toiminnan laatu, työn saatavuus sitä haluaville, työaika, työolosuhteet sekä tyytyväisyys työhön on valittu elinolosuhdetiedustelun keskeisimmiksi kohteiksi työtä ja työelämää koskevassa lohkossa. Nämä vastaavat pääpiirteissään OECD:ssa kehitteillä olevien työllisyyttä ja työelämän laatua kuvaavien sosi-aali-indikaattoreiden kohdealueita.

Tiedustelussa kerätyistä tiedoista esitetään julkaisun taulukoissa seuraavia tuloksia:

- tietoja 15 vuotta täyttäneiden toiminnan laadusta ja toiminnan laadun yhdistelmästä sekä tietoja puolison toiminnan laadusta
- työn saatavuutta kuvaavia tietoja kuten tietoja työttömyysasteesta ja työttömyyspäivien lukumäärästä, työvoimaan kuulumattomien työhalukkuudesta ja tietoja palkansaajien työpaikan pysyvyydestä
- tietoja työllisten jakautumisesta ammattiryhmittäin ja toimialoittain
- työaikaa koskevia tietoja palkansaajien osalta: tietoja 44 h viikossa ylittävistä ns. pitkistä työajasta, kun työmatkat luetaan mukaan ja työajan joustavuudesta sekä kaikkien työllisten osalta tietoja epäsosiaalisesta työajasta
- työolosuhteita kuvaavia tietoja eli tietoja kaikkien työllisten työhön ja työympäristöön liittyvistä haittatekijöistä
- tietoja tyytyväisyydestä nykyiseen työhön

7.6.1 Tuloksia

Työttömyysaste

15 vuotta täyttäneiden työttömyysaste (työttömien osuus työvoimasta) oli tiedustelun ajankohtana 6,3 %. Koko 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli työttömiä 4 %.

Korkein työttömyysaste oli 15-24 vuotiailla. Tähän ikäryhmään kuuluvien naisten työttömyysaste oli 17 % ja miesten 13 %. Tarkasteltaessa 15-39 vuotiaitten työttömyysastetta koulutusasteen mukaan korkein työttömyysaste oli vain alemman perusasteen koulutuksen saaneilla (10 %), alhaisin korkea-asteen koulutuksen saaneilla (3 %).

Työttömyyspäivät

Tiedustelua edeltäneen viikon aikana työttömänä olleilla oli edellisten kahdentoista kuukauden aikana ollut keskimäärin 155 työttömyyspäivää. Työllisistä oli 12 % ollut työttömänä edellisten 12 kuukauden aikana; työttömyyspäiviä heillä oli keskimäärin 75.

Työhalukkuus

Työhön halukkaita oli varsinaisten työttömien lisäksi huomattava määrä myös työvoimaan kuulumattomien ryhmissä. 19 % työvoimaan kuulumattomista (pl. varusmiehet) olisi mennyt työhön, jos sopivaa työtä olisi ollut tarjolla. Työtä haluavien työvoimaan kuulumattomien osuus koko 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli 7 %. Kotitaloustyötä tekevästä 38 % olisi mennyt työhön, jos sopivaa työtä olisi ollut tarjolla, eläkeläisistä 11 % (menettämättä eläkettään).

Työpaikan pysyvyys

Kaikista palkansaajista 60 %:lla oli pysyvä työpaikka, johon ei liittynyt pakkolomautuksen, irtisanomisen tai työttömyyden uhkaa, ei uhkaa siirrosta toisiin töihin, eikä työntekijä aikonut lähteä työpaikasta omasta aloitteestaan. Työpaikan pysyvyys lisääntyi vanhemmissa ikäryhmissä. Tilapäinen tai epävarma työpaikka oli puolella 15-24 vuotiaista naisista ja 60 %:lla vastaavan ikäisistä miehistä.

Palkansaajien ammattiryhmiä tarkasteltaessa työpaikan pysyvyys oli heikointa teollisessa ja maa- ja metsätaloustyössä olevilla, joista 54 %:lla työpaikka oli pysyvä, kun esimerkiksi teknillisessä yms. työssä olevista 74 %:lla työpaikka oli pysyvä. Toimihenkilöistä 73 %:lla työpaikka oli pysyvä, työntekijöistä 59 %:lla.

Työaika

Normaali viikon työaika ja työmatkoihin käytetty aika oli viidenneksellä palkansaajista 45 tuntia tai enemmän. Yleisin näin määriteltä pitkä työaika oli 45-64 vuotiailla yksinäisillä palkansaajilla (36 %:lla). Muita harvemmin pitkä työaika oli 15-24 vuotiailla nuorilla ja sellaisilla vanhemmilla, joiden nuorin lapsi on alle 7 vuotias. Palkansaajien ammattiryhmiä tarkasteltaessa pitkä työaika oli yleisin teollisuus ja maa- ja metsätaloustöitä tekevillä (24 %:lla) ja kaupallisessa työssä olevilla (21 %:lla).

Työaika on määriteltä joustavaksi, kun se on liukuva, ja kun on mahdollista poistua työpaikalta lyhyeksi ajaksi. Suhteellisen joustavaan työaikaan on luettu liukuva työaika.

Joustava työaika oli 8 %:lla palkansaajista. Toimihenkilöistä joustava työaika oli 13 %:lla, työntekijöistä vain 4 %:lla. Palkansaajien ammattiryhmistä joustava työaika oli yleisintä teknisessä yms. työssä olevilla (13 %:lla) ja kaupallisessa työssä olevilla (10 %:lla). Täysin joustamaton työaika oli vastaavasti yleisin teollisuus ja maa- ja metsätaloustöissä olevilla (96 %:lla).

Työaika on määriteltä epäsosiaaliseksi silloin, kun työ on säännöllistä kaksi- tai kolmivuorotyötä tai periodityötä tai jos viikottainen työaika on täysin epäsäännöllinen tai jos henkilö on työskennellyt tiedustelua edeltäneellä viikolla päätyössä ainakin kerran illalla klo 19-24, yöllä klo 24-05 tai aamulla klo 05-07 tai edellisessä kuussa päätyössä ainakin yhtenä lauantaina tai sunnuntaina.

Epäsosiaalinen työaika oli joka toisella (53 %) työllisellä. Säännöllinen kaksi- tai kolmivuorotyö tai periodityö oli 13 %:lla kaikista työllisistä, viikottain täysin epäsäännöllinen työaika 8 %:lla. Toimihenkilöistä 43 %:lla oli epäsosiaalinen työaika, työntekijöistä 45 %:lla. Palkansaajista täysin poikkeava työaika on maatalousyrittäjillä (99 %:lla epäsosiaalinen työaika). Muilla yrittäjillä 82 %:lla oli epäsosiaalinen työaika.

Työhön ja työympäristöön liittyvät haitat

Työolosuhteita mitattiin kysymyksillä, onko työ säännöllisesti ruumiillisesti raskasta, henkisesti rasittavaa tai yksitoikkoista sekä, mitä häirtatekijöitä esiintyy säännöllisesti työympäristössä. Kysytyt haitat olivat kuumuus, kylmyys, kosteus, ilman kuivuus, ilman saasteet, kaasut tai pölyt, likaisuus, melu, tärinä ja epämuukavat työasennot.

Tiedustelun mukaan 13 %:lla työllisistä ei esiintynyt työhön tai työympäristöön liittyviä haittoja. 30 % työllisistä ilmoitti, että työ on ruumiillisesti raskasta, 39 %, että työ on henkisesti raskasta ja 19 %, että työ on yksitoikkoista. Yli neljä työhön tai työympäristöön liittyvää haittaa oli 38 %:lla työllisistä. Miehistä 44 %:lla esiintyi yli neljä haittaa, naisista 32 %:lla. Työhön tai työympäristöön liittyvät haitat ovat huomattavasti yleisempiä alemman perusasteen koulutuksen saaneilla kuin korkean koulutuksen saaneilla. Palkansaajien ammattiryhmistä erottuvat teollisuus ja maa- ja metsätaloustöissä olevat ryhmänä, jolla esiintyy haittoja muita ryhmiä useammin. Heistä 61 %:lla esiintyy yli neljä haittaa ja kuljetus- ja liikennetyössä olevista 46 %:lla, kun taas esimerkiksi teknisessä yms. työssä olevista vain 20 %:lla esiintyy yli neljä haittaa. Toimihenkilöistä niiden osuus, joilla esiintyy yli neljä haittaa työssä tai työympäristössä, on 22 % ja työntekijöistä 53 %.

Tyytyväisyys työhön

Tiedustelun mukaan suomalaiset ovat tyytyväisiä työhönsä. 94 % ilmoitti olevansa tyytyväisiä nykyiseen työhönsä. 15-24 vuotiaat olivat hieman useammin tyytymättömiä työhönsä kuin muut ikäluokat.

TAULU 15. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET TOIMINNAN LAADUN, SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUEITYYPIN, ELINVAIHEEN, KIELEN SEKÄ KOULUTUSASTEEN JA IÄN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUEITYYPPI, ELINVAIHE, KIELI, KOULUTUSASTE JA IKÄ	TYÖVOIMAAN KUULUVAT		OPIS- KELLI- JAT(2)		ELÄKELÄISET (2)		TYÖKY- VYTTÖ- MÄT (2)	KOTI- TALOUS- TYÖTÄ TEKE- VÄT (2)	MUUT (2)	15 VUOTTA TÄYTTÄ- NEITÄ	HAARASTA- TELTUJA		TYÖVOIMA	HAARASTA- TELTUJA
	YH- TEEN- LISIÄ (1)	TYÖL- LISIÄ (1)	TYÖT- TÖMÄT (1)	OPIS- KELLI- JAT(2)	65+	15-64 -VUO- TIAAT					1 000	1 000		
	%													
YHTEENSÄ	65	94	6	11	12	4	3	5	1	3727	2505	2421	1619	
MIEHET, IKÄ														
YHTEENSÄ	71	93	7	11	5	4	3	0	2	1790	1209	1270	854	
15-24	50	87	13	43	0	0	0	0	7	417	279	207	139	
25-44	95	95	5	2	0	1	1	0	0	712	480	677	456	
45-64	77	94	6	0	0	14	9	0	0	471	318	364	244	
65+	12	..	..	0	68	0	0	0	0	190	132	..	15	
NAISET, IKÄ														
YHTEENSÄ	59	94	6	11	14	4	3	10	0	1937	1296	1151	765	
15-24	50	83	17	45	0	0	1	5	0	437	291	217	143	
25-44	82	97	3	1	0	1	1	13	0	694	459	576	379	
45-64	65	96	4	0	0	12	10	14	0	526	357	342	232	
65+	6	..	..	0	94	0	0	0	0	280	189	..	11	
ALUEITYYPPI														
SUURKAUPUNKIALUEET	71	96	4	10	10	2	2	4	1	950	589	671	416	
MUUT TAAJAMAT	66	92	8	11	11	4	3	6	1	1802	1224	1190	806	
HAJA-ASUTUSALUEET	57	94	6	11	14	6	5	5	1	975	652	560	357	
ELINVAIHE														
15-24V. LAPSETTOMAT	47	85	15	48	0	0	0	0	4	765	511	362	241	
25-44V. LAPSETTOMAT	87	90	10	5	0	2	6	0	0	256	173	223	150	
45-64V. YKSINAISET	99	95	5	1	0	0	0	0	0	114	73	112	72	
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 0-6V.	85	95	5	2	0	0	0	13	0	672	449	572	282	
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 7+ V.	76	97	3	1	9	6	3	6	0	1117	755	844	568	
45-64V. LAPSETTOMAT	65	94	6	0	0	13	12	11	0	335	225	217	144	
45-64V. YKSINAISET	60	96	4	0	0	10	19	2	0	122	83	73	50	
65+V.	7	..	..	0	93	0	0	0	0	156	135	..	9	
65+V. YKSINAISET	3	..	..	0	97	0	0	0	0	152	101	..	3	
KIELI														
SUOMI, MUU	65	93	7	11	11	4	3	5	1	3453	2350	2278	1527	
RUOTSI	61	97	3	6	17	2	2	11	1	234	155	143	92	
KOULUTUSASTE JA IKÄ														
ALEMPI PERUSASTE, 15-39	81	90	10	9	0	1	1	7	1	456	308	368	249	
ALEMPI PERUSASTE, 40+	51	94	6	0	29	9	6	5	0	1148	782	508	399	
YLEMPI PERUSASTE, 15-39	42	93	7	53	0	0	1	3	1	320	211	134	88	
YLEMPI PERUSASTE, 40+	53	..	..	0	24	3	4	11	0	106	72	..	41	
KESKIASTE, 15-39	82	92	8	9	0	0	1	5	3	887	596	724	485	
KESKIASTE, 40+	70	98	2	0	15	5	5	4	0	406	271	284	188	
KORKEA-ASTE, 15-39	89	97	3	6	0	0	0	5	1	198	127	176	113	
KORKEA-ASTE, 40+	76	..	..	0	14	7	2	1	0	110	72	..	55	

1) OSUUS (%) TYÖVOIMASTA.

2) OSUUS (%) VAAKAMUUTTUJAN MUKAISESTA VÄESTÖRYHMÄSTÄ.

TAULU 16. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET ERÄIDEN TOIMINNAN LAADUN YHDISTELMIEN, SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPIN SEKÄ KIELEN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPPI, KIELI	PALKAN- SAAJA JA MAA- TALOUS- YRIT- TÄJÄ	PALKAN- SAAJA JA MUU YRIT- TÄJÄ	TYÖL- LINEN JA OPIS- KELI- JA	15 VUOTTA TÄYTTÄNEI- TÄ	HAASTA- TELTUJA
	% 1)				
YHTEENSÄ	3	2	3	3727	2505
MIEHET, IKÄ					
YHTEENSÄ	4	3	3	1790	1209
15-24	5	1	11	417	279
25-44	6	5	1	712	480
45-64	4	2	0	471	318
65+	1	0	0	190	132
NAISET, IKÄ					
YHTEENSÄ	1	1	3	1937	1296
15-24	1	1	9	437	291
25-44	2	1	2	694	459
45-64	2	1	0	526	357
65+	0	0	0	280	189
ALUETYYPPI					
SUURKAUPIUNKIALUEET	0	2	3	950	589
MUUT TAAJAMAT	1	2	2	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	8	2	4	975	692
KIELI					
SUOMI, MUU	3	2	3	3493	2350
RUOTSI	1	1	1	234	155

1) OSUUS VAAKAMUUTTUJAN MUKAISESTA KOKO VÄESTÖRYHMÄSTÄ.

TAULU 17. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET PUOLISON JA OMAN TOIMINNAN LAADUN MUKAAN (%)

OMAN TOIMINNAN LAATU	PUOLISON ¹⁾ TOIMINNAN LAATU							EI PUOLI- SOA	15 VUOT- TA TÄYT- TÄNEITÄ	HAASTA- TELTUJA
	TYÖL- LINEN	TYÖ- TÖN	OPIS- KELI- JA	ELÄKE- LÄINEN	TYÖ- KYVY- TÖN	KOTI- TALO- USTYÖ- TÄ TE- KEVÄ	MUU			
	% 1)									
TYÖLLINEN	58	1	1	3	1	7	0	29	2268	1516
TYÖTÖN	40	5	1	2	2	1	0	49	153	103
OPIKELIJA	6	0	1	0	0	0	0	93	400	268
ELÄKELÄINEN	11	0	0	35	1	6	0	47	571	389
TYÖKYVYTÖN	27	2	0	19	3	8	0	41	113	78
KOTITALOUSTYÖTÄ TEKEVÄ	70	4	2	14	4	..	1	4	190	129
MUU	..	..	..	..	..	..	..	..	..	22

1) AVIO- TAI AVOPUOLISON.

TAULU 18. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET OMAN JA PUOLISON¹⁾ TOIMINNAN LAADUN YHDISTELMIEN, ALUETYYPIN, ELINVAIHEEN SEKÄ KIELEN MUKAAN (%)

ALUETYYPPI, ELINVAIHE, KIELI	MOLEMMAT			TYÖT- TÖMIEN, ELÄKE- LÄISTEN JA TYÖ- KYVYT- TÖMIEN MUUT YHDIS- TELMIÄ ²⁾	TOINEN TYÖL- LINEN, TOINEN KOTI- TALO- USTYÖ- TÄ TE- KEVÄ ²⁾	MUU YHDIS- TELMÄ	EI PUOLI- SOA	15 VUOTTA TÄYTTÄNEI- TÄ	HAASTA- TELTUJA
	TYÖL- LISIÄ	TYÖT- TÖMIÄ	ELÄ- KELÄI- SIA						
YHTIFENSA	35	0	5	1	8	11	39	3727	2505
ALUETYYPPI									
SUURKAUPUNKIALUEET	37	0	4	1	8	11	39	950	589
MUUT TAAJAMAT	37	0	5	1	9	12	36	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	29	1	8	2	6	10	43	975	692
ELINVAIHE									
15-24V. LAPSETTOMAT	6	0	0	0	0	4	90	765	511
25-44V. LAPSETTOMAT	41	1	1	0	2	13	44	256	173
25-44V. YKSINÄISET	•	•	•	•	•	•	100	114	73
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 0-6V.	61	0	0	0	23	12	3	672	449
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 7+ V.	57	0	4	1	9	13	15	1117	755
45-64V. LAPSETTOMAT	32	0	7	6	11	29	14	335	225
45-64V. YKSINÄISET	•	•	•	•	•	•	100	122	83
65+V.	3	0	65	2	0	18	12	196	135
65+V. YKSINÄISET	•	•	•	•	•	•	100	152	101
KIELI									
SUOMI, MUU	35	0	5	1	7	11	40	3493	2350
RUOTSI	36	0	5	1	18	11	29	234	155

1) AVIO- TAI AVOPUOLISON.

2) TOINEN TYÖTÖN, TOINEN ELÄKELÄINEN TAI TYÖKYVYTÖN; TOINEN ELÄKELÄINEN, TOINEN TYÖKYVYTÖN; MOLEMMAT TYÖKYVYTÖMIÄ.

TAULU 19. TYÖLLISTEN JA TYÖTTÖMIEN TYÖTTÖMYYSPIIVÄT VIIM. 12 KK:N AIKANA TYÖTTÖMÄNÄ OLLUTTA KOHDEN SEKÄ TYÖVOIMAAN KUULUMATTOMIEN TYÖHALUKKUUS SUKUPUOLEN MUKAAN

SUKUPUOLI	TYÖTTÖMYYSPIIV. VIIM. 12 KK:N AIKANA TYÖTTÖMÄNÄ OLLUTTA KOHDEN		MENISI TYÖHÖN, JOS OSUUTTA TÄRKEÄ TYÖTÄ OLISI TARJOLLA (%) ²⁾				TYÖTTÖMÄNÄ OLLUTTA YHTEENSÄ (1 000)		TYÖVOIMAAN KUULUMATTOMIA YHTEENSÄ (1 000)			
	TYÖLLISET 1)	TYÖTTÖMÄT	OPIS- KELI- JOIS- TA	ELÄ- KE- LÄI- SISTÄ 3)	KOTI- TALO- TYÖ- USTYÖ- VOI- TÄ TE- KEVIS- MATTO- MISTA ⁴⁾	MUISTA TYÖ- VOI- MAAN KUULU- MISTA ⁴⁾	TYÖL- LISIÄ 5)	TYÖT- TÖMIÄ	OPISKE- LIJOITA	ELÄKE- LÄISIÄ	KOTITA- LOUSTYÖ- TÄ TEKE- VIÄ	MUIITA
YHTEENSÄ	75	155	20	11	38	19	267	153	400	571	190	146
MIEHET	67	161	25	13	••	••	180	84	196	238	5	82
NAISET	93	147	15	10	38	20	86	69	204	333	186	64

1) TUTKIMUSVIIKOLLA TYÖLLISET, JOTKA KUITENKIN OLLEET TYÖTTÖMÄNÄ VIIM. 12 KK:N AIKANA.

2) OSUUDET TARKOITTAVA TYÖHÖN HALUKKAIDEN OSUUTTA SARAKKEISSA 9-12 ESITETYISTÄ TUTKIMUSVIIKON TILANTEEN MUKAISISTA KOKO RYHMISTÄ.

3) MENETTÄMÄTÄ ELÄKETTÄÄN.

4) PL. VARUSMIEHET.

5) TYÖTTÖMÄNÄ OLLUTTA TYÖLLISIÄ, JOIDEN TYÖTTÖMYYSPIIVÄT TIEOISSA. KAIKKIAAN OLI TYÖLLISISTÄ OLLUT TYÖTTÖMÄNÄ 272 000.

TAULU 20. TYÖLLISET AMMATTIRYHMITÄIN SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPIN, KIELEN SEKÄ KOULUTUSASTEEN JA IÄN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPPI, KIELI, KOULUTUSASTE JA IKÄ	TEKNIL- LINEN, LUON- NONTIE- TEELLI- NEN, YMS. TYÖ (TUNNUS 0)	HALLIN- NOLLIN- NEN, TILIN- PIDOL- LINEN, YMS. TYÖ (TUNNUS 1)	KAUPAL- LINEN TYÖ (TUNNUS 2)	MAA- JA METSÄ- TALO- USTYÖ, KALAS- TUSALA (TUNNUS 3)	TEOLLI- NEN TYÖ, KAIVOS- TYÖ (TUNNUS 6/7,4)	KULJE- TUS- JA LIIKEN- NETYÖ (TUNNUS 5)	PALVE- LU- JA SOTI- LASTYÖ (TUNNUS 8,90)	TYÖLLI- SIÄ YHTEENSÄ	HAASTA- TELTUJA
	%								1 000
YHTEENSÄ	17	14	7	14	27	7	13	2268	1516
MIEHET, IKÄ									
YHTEENSÄ	16	9	5	15	41	10	4	1186	796
15-24	9	2	1	17	53	15	4	180	120
25-44	20	11	7	10	39	9	5	641	432
45-64	13	8	5	20	40	10	4	343	229
65+	..	..	..	..	..	..	..	..	15
NAISET, IKÄ									
YHTEENSÄ	19	21	9	14	12	3	22	1082	720
15-24	15	31	10	5	13	7	19	179	119
25-44	24	24	10	8	10	3	21	557	366
45-64	13	11	7	27	15	3	24	330	224
65+	..	..	..	..	..	..	..	..	11
ALUETYYPPI									
SUURKAUPUNKIALUEET	20	24	7	1	27	7	13	644	399
MUUT TAAJAMAT	21	14	9	4	31	8	14	1098	743
HAJA-ASUTUSALUEET	7	4	4	52	21	5	8	526	374
KIELI									
SUOMI, MUU	17	14	7	15	27	7	13	2129	1426
RUOTSI	20	29	8	6	24	5	7	139	90
KOULUTUSASTE JA IKÄ									
ALEMPI PERUSASTE, 15-39	5	7	10	14	34	13	17	331	224
ALEMPI PERUSASTE, 40+	4	4	6	28	39	6	14	552	374
YLEMPI PERUSASTE, 15-39	6	19	2	14	34	10	14	124	82
YLEMPI PERUSASTE, 40+ 1)	5	33	10	25	5	3	20	..	41
KESKIASTE, 15-39	18	19	7	7	30	7	12	665	445
KESKIASTE, 40+	22	17	8	18	16	5	15	277	184
KORKEA-ASTE, 15-39	66	26	5	0	1	0	2	171	110
KORKEA-ASTE, 40+ 1)	64	27	4	2	0	4	0	..	55

1) TAPAUSTEN LUKU NÄYTTEESSÄ ALLE 60.

TAULU 21. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPIN, KIELEN SEKÄ KOULUTUSASTEEN JA IÄN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPPI, KIELI, KOULUTUSASTE JA IKÄ	MAA-, METSÄ- JA KALA- TALOUS	TEOLLI- SUUS, KAIVOS- JA MUU KAIVAN- NAIS- TOIM., SÄHKÖ-, KAASU- JA VESI- HUOLTO	RAKEN- NUSTOI- MINTA	KAUPPA, RAVIT- SEMIS- JA MAJDI- TUS- TOIMIN- TA	KULJE- TUS, VARAS- TOINTI JA TIETO- LII- KENNE	RAHOI- TUS-, VAKUU- TUS-, KIIN- TEISTÖ- JA LII- KE-ELÄ- MÄÄ PAL- VELEVA TOIMIN- TA	YHTEIS- KUNNAL- LISET JA HENKI- LÖKOH- TAISET PALVE- LUKSET	TYÖLLI- SIÄ YHTEEN- SÄ	HAASTA- TELTOJA
	(TOL:1)	(TOL:2-4)	(TOL:5)	(TOL:6)	(TOL:7)	(TOL:8)	(TOL:9)	1 000	
									%
YHTEENSÄ	14	26	7	15	7	6	25	2268	1516
MIEHET, IKÄ									
YHTEENSÄ	14	34	11	12	9	4	15	1186	796
15-24	17	34	13	15	8	2	11	180	120
25-44	10	37	9	14	10	5	16	641	432
45-64	19	30	16	7	9	4	15	343	229
65+	..	..	..	..	..	..	..	..	12
NAISET, IKÄ									
YHTEENSÄ	14	17	2	19	5	7	36	1082	720
15-24	6	19	1	23	5	10	37	179	119
25-44	8	17	2	18	5	8	42	557	366
45-64	26	18	1	19	5	5	26	330	224
65+	..	..	..	..	..	..	..	..	11
ALUETYYPPI									
SUURKAUPUNKIALUEET	1	28	6	19	7	13	26	644	399
MUUT TAAJAMAT	4	30	7	17	8	4	29	1098	743
HAJAA-ASUTUSALUEET	51	15	7	7	5	1	14	526	374
KIELI									
SUOMI, MUU	15	26	6	15	7	6	25	2129	1426
RUOTSI	4	24	13	19	9	7	24	139	90
KOULUTUSASTE JA IKÄ									
ALEMPI PERUSASTE, 15-39	13	34	6	18	12	4	14	331	224
ALEMPI PERUSASTE, 40+	27	28	11	14	5	2	13	552	374
YLEMPI PERUSASTE, 15-39	17	28	4	14	10	4	23	124	82
YLEMPI PERUSASTE, 40+ ¹⁾	22	10	0	13	8	20	28	..	41
KESKIASTE, 15-39	7	30	6	18	7	7	26	665	445
KESKIASTE, 40+	17	21	7	15	9	7	25	277	184
KORKEA-ASTE, 15-39	0	12	3	10	4	11	61	171	110
KORKEA-ASTE, 40+ ¹⁾	2	11	2	11	6	6	63	..	55

1) TAPAUSTEN LUKU NÄYTYESSÄ ALLE 60.

TAULU 22. PALKANSAAJAT PITKÄN TYÖAJAN (ML. TYÖMATKAT) JA TYÖAJAN JOUSTAVUUDEN SEKÄ KAIKKI TYÖLLISET EPÄSOSIAALISEN TYÖAJAN, TOIMIALAN, PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄN JA AMMATTIASEMAN MUKAAN (%)

TOIMIALA, PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ, AMMATTIASEMA	PITKÄ TYÖ- AIKA (PAL- KAN- SAA- JAT)	TYÖAJAN JOUSTAVUUS ²⁾ (PALKANSAAJAT)			EPÄ- SOSI- AALI- NEN TYÖ- AIKA ³⁾ (KAIK- KI TYÖL- LISET)	YHTEENSÄ		HAASTATEL- TUJA	
		JOUS- TAVA	SUHT. JOUS- TAVA	JOUS- TAMA- TON		PALKAN- SAAJIA	TYÖLLI- SIÄ	PA - KAN- SAA- JIA	TYÖL- LI- SIÄ
	% ⁴⁾	% ⁴⁾			% ⁵⁾	1 000			
YHTEENSÄ	20	8	0	91	53	1834	2268	1210	1516
TOIMIALA (TOL)									
MAA-, METSÄ- JA KALATALOUS (1)	..	..	..	..	91	56	320	38	230
TEOLLISUUS, KAIVOS- JA MUU KAIVANNAISTOIM., SÄHKÖ-, KAASU- JA VESIHUOLTO (2-4)	24	7	0	92	42	576	593	383	394
RAKENNUSTOIMINTA (5)	20	7	0	93	26	124	150	83	101
KAUPPA, RAVITSEMIS- JA MAJOITUSTOIM. (6)	23	9	1	90	64	294	348	193	229
KULJETUS, VARASTOINTI, TIETOLIIKENNE (7)	15	6	0	94	59	135	161	89	107
RAHOITUS-, VAKUUTUS-, KIIINTEISTÖ- JA LII- KE-ELÄMÄÄ PALVELEVA TOIMINTA (8)	17	15	3	82	38	122	133	78	85
YHTEISKUNNALL. JA HENKILÖKOHT. PALVELUKSET (9)	16	7	0	93	47	525	562	345	369
PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ (TUNNUS)									
TEKNILL., LUONNONTIETEELL., YMS. TYÖ (0-1)	18	13	1	86	36	683	683	444	444
KAUPALLINEN TYÖ (2)	21	10	0	90	70	124	124	83	83
MAA- JA METSÄTALOUSTYÖ, TEOLLINEN TYÖ (3,4,6/7)	24	4	0	96	37	641	641	425	425
KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ (5)	20	6	0	94	65	124	124	82	82
PALVELU- JA SOTILASTYÖ (8,90)	16	6	0	94	60	261	261	176	176
AMMATTIASEMA									
MAATALOUSYRITTÄJÄT	.	.	.	.	99	.	245	.	178
MUUT YRITTÄJÄT	.	.	.	.	82	.	151	.	101
TOIMIHENKILÖT	19	13	1	86	43	890	890	581	581
TYÖNTEKIJÄT	21	4	0	96	45	943	943	629	629

1) TYÖAIKA ON PITKÄ, JOS NORMAALI TYÖAIKA JA TYÖMATKAT YHTEENSÄ OVAT 45 TUNTIA TAI ENEMMÄN VIIKOSSA.

2) TYÖAIKA ON JOUSTAVA, JOS SE ON LIUKUVA JA LISÄKSI ON YLEENSÄ MAHDOLLISTA POISTUA TYÖPAIKALTA LYHYEKSI AJAKSI. TYÖAIKA ON SUHTEELLISEN JOUSTAVA, JOS SE ON LIUKUVA, MUTTA POISTUMISMAHDOLLISUUTTA EI OLE. MUISSA TAPAUKSISSA TYÖAIKA ON JOUSTAMATON.

3) HENKILÖN TYÖAIKA ON EPÄSOSIAALINEN, JOS TYÖ ON SÄÄNNÖLLISTÄ KAKSI- TAI KOLMIVUOROTYÖTÄ TAI PERIODITYÖTÄ TAI VIIKOTTAINEN TYÖAIKA ON TÄYSIN EPÄSÄÄNNÖLLINEN, TAI HENKILÖ TYÖSKENTELI EDELLISELLÄ VIIKOLLA PÄÄTYÖSSÄ AINAKIN KERRAN ILLALLA KLO 19.00-24.00, YÖLLÄ KLO 24.00-5.00 TAI AAMULLA KLO 5.00-7.00 TAI EDELLISESSÄ KUUSSA PÄÄTYÖSSÄ AINAKIN YHTENÄ LAUANTAINA TAI SUNNUNTAINA.

4) OSUUS KO. VAAKAMUUTTUJAN MUKAISEN RYHMÄN PALKANSAAJISTA.

5) OSUUS KO. VAAKAMUUTTUJAN MUKAISEN RYHMÄN KAIKISTA TYÖLLISISTÄ.

TAULU 23. PALKANSAAJAT PITKÄN TYÖAJAN (ML. TYÖMATKAT) JA TYÖAJAN JOUSTAVUUDEN SEKÄ KAIKKI TYÖLLISET EPÄSOSIAALISEN TYÖAJAN SEKÄ SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPIN, ELINVAIHEEN, KIELEN SEKÄ KOULUTUSASTEEN JA IÄN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPPI, ELINVAIHE, KIELI, KOULUTUSASTE JA IKÄ	PITKÄ TYÖ-AIKA ¹⁾ (PALKANSAAJAT)	TYÖAJAN JOUSTAVUUS ²⁾ (PALKANSAAJAT)			EPÄ-SOSIAALINEN TYÖ-AIKA ³⁾ (KAIKKI TYÖLLISET)	YHTEENSÄ		HAASTATEL-TUJA	
		JOUS-TAVA	SUHT. JOUS-TAVA	JOUS-TAMATON		PALKANSAAJIA	TYÖLLI-SIÄ	PALKANSAAJIA	TYÖLLI-SIÄ
	% ⁴⁾	% ⁴⁾			% ⁵⁾	1 000			
YHTEENSÄ	20	8	0	91	53	1834	2268	1210	1516
MIEHET, IKÄ									
YHTEENSÄ	21	7	0	93	53	958	1186	635	796
15-24	14	2	1	97	52	149	180	90	120
25-44	23	8	0	92	50	554	641	369	432
45-64	21	6	0	94	56	252	343	165	229
65+	..	..	..	..	..	..	..	2	15
NAISET, IKÄ									
YHTEENSÄ	19	10	1	90	54	876	1082	575	720
15-24	19	11	1	88	37	174	179	115	119
25-44	17	10	1	89	53	476	557	309	366
45-64	24	8	0	92	62	223	330	149	224
65+	..	..	..	..	..	..	..	2	11
ALUETYYPPI									
SUURKAUPUNKIALUEET	29	14	1	85	41	597	644	370	399
MUUT TAAJAMAT	13	6	0	94	51	981	1098	664	743
HAJA-ASUTUSALUEET	24	4	0	96	74	255	526	176	374
EL INVAIHE									
15-24V. LAPSETTOMAT	15	8	1	91	44	276	307	183	204
25-44V. LAPSETTOMAT	21	10	0	90	47	182	202	122	136
25-44V. YKSINÄISET	22	12	3	95	56	107	107	68	68
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 0-6V.	17	10	0	90	47	466	542	307	362
VANHEMMAT, NUORIN LAPSI 7+V.	22	7	0	93	61	586	818	387	551
45-64V. LAPSETTOMAT	22	6	0	94	57	150	204	98	135
45-64V. YKSINÄISET	36	0	0	100	52	62	71	42	49
65+V.	..	..	..	..	..	..	..	3	12
KIELI									
SUOMI, MUU	20	8	0	92	54	1720	2129	1139	1426
RUOTSI	22	10	3	87	46	114	139	71	90
KOULUTUSASTE JA IKÄ									
ALEMPI PERUSASTE, 15-39	18	6	1	94	57	279	331	186	224
ALEMPI PERUSASTE, 40+	23	5	0	95	64	364	552	241	374
YLEMPI PERUSASTE, 15-39	12	10	2	88	42	106	124	69	82
YLEMPI PERUSASTE, 40+ ⁶⁾	25	13	0	87	58	..	..	30	41
KESKIASTE, 15-39	20	8	0	91	47	595	665	396	445
KESKIASTE, 40+	25	8	0	92	61	207	277	135	184
KORKEA-ASTE, 15-39	20	17	1	82	38	160	171	103	110
KORKEA-ASTE, 40+ ⁶⁾	10	11	0	89	41	..	..	49	55

1)-5) KS. TAULUN 22 VASTAAVAT ALAVIITTEET.

6) TAPAUSTEN LUKU NÄYTYEISSÄ ALLE 60.

TAULU 24. PALKANSAAJAT TYÖPAIKAN PYSYVYYDEN JA KAIKKI TYÖLLISET TYÖPAIKAN VAIHTOHALUKKUUDEN, TYÖHÖN JA TYÖMPÄRISTÖÖN LIITTYVIEN HAITTATEKIJÖIDEN LUKUMÄÄRÄN, TYÖHÖN TYYTYVÄISYYDEN SEKÄ TOIMIALAN, PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄN JA AMMATTIASEMAN MUKAAN (%)

TOIMIALA, PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ, AMMATTIASEMA	KAIKKI TYÖLLISET:													
	PALKAN- SAAJAT:		ET- TYÖHÖN JA TYÖMPÄRIS- TÖÖN LIITTYVIEN HAIT- TATEKIJÖIDEN LKM.3)				TYTYVÄISYYS NYKYISEEN TYÖHÖN		YHTEENSÄ		HAASTATEL- TUJA			
	TYÖPAIKKA PYSY- VÄ 1)	TILAI- PÄI- MEN TAI EPÄ- VARMA 2)	0	1	2-3	4+	TYY- TY- VÄI- MEN	EI OSAA SANDA	PALKAN- SAAJIA	TYÖLLI- SIA	PALKAN- SAAJIA	TYÖLLI- SIA		
													%4)	
YHTEENSÄ	66	34	8	13	21	28	38	94	0	6	1834	2268	1210	1516
TOIMIALA (TOL)	..	..	4	12	17	28	42	93	1	6	56	320	38	230
MAA-, METSÄ- JA KALATALOUS (1)	62	38	7	6	15	25	53	91	0	8	576	593	383	394
TEOLLISUUS, KAIVOS- JA MUU KAIVANNATTOIM., SÄHKÖ-, KAASU- JA VESIHUOLTO (2-4)	46	54	10	9	16	25	50	91	0	9	124	150	83	101
RAKENNUSTOIMINTA (5)	67	33	9	13	21	34	32	96	0	4	294	348	193	229
KAUPPA, RAVITSEMIS- JA MAJOITUSTOIM., (6)	76	24	3	13	19	25	43	96	0	4	135	161	89	107
KULJETUS, VARASTOINTI, TIETOLIKENNE (7)	76	24	7	23	28	31	18	93	0	7	122	133	78	85
RAHOITUS-, VAKUUTUS-, KIINTEISTÖ- JA LII- KE-ELÄMÄÄ PALVELEVA TOIMINTA (8)	72	28	10	20	29	28	24	97	0	3	525	562	345	369
YHTEISKUNNALL. JA HEMKILÖKOHT. PALVELUKSET (9)	74	26	7	19	30	31	20	95	0	5	683	683	444	444
PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ (TUNNUS)	71	29	15	15	22	40	22	97	0	3	124	124	83	83
TEKNILL., LUONNONTIETEELL., YMS. TYÖ (0-1)	54	46	8	5	11	23	61	92	0	8	641	641	425	425
KAUPALLINEN TYÖ (2)	70	30	9	10	13	31	46	93	0	7	124	124	82	82
MAA- JA METSÄTALOUSTYÖ, TEOLLINEN TYÖ (3,4,6/7)	68	32	11	18	21	27	34	95	1	4	261	261	176	176
KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ (5)	..	..	3	10	18	29	43	92	2	6	..	245	..	178
PALVELU- JA SOTILASTYÖ (8,90)	73	27	8	18	28	32	22	95	0	5	890	890	581	581
AMMATTIASEMA	59	41	9	8	13	25	53	92	1	7	943	943	629	629
MAATALOUSYRITTÄJÄT	..	..	9	16	27	24	33	95	0	5	..	151	..	101
MUUT YRITTÄJÄT	..	..	8	18	28	32	22	95	0	5	..	890	..	581
TOIMIHENKILÖT	..	..	9	8	13	25	53	92	1	7	..	943	..	629
TYÖNTEKIJÄT	..	..	9	8	13	25	53	92	1	7	..	943	..	629

1) TYÖPAIKKA ON PYSYVÄ EIKÄ TYÖHÖN LIITY EPÄVARMUUSTEKIJÖINÄ SIIRTOA TOISIIN TÖIHIN TAI PAKKOLOMAUTUKSEN, IRTISANOMISEN TAI TYÖTTÖMYYDEN UHKAA, EIKÄ HEMKILÖ AIO LÄHTÄÄ TYÖPAIKASTA OMASTA ALOITTEESTAAN.

2) TYÖPAIKKA ON TILAPÄINEN TAI EPÄVARMA, JOS SE ON TILAPÄINEN TAI MÄÄRÄAIKAINEN TAI JOS SE ON PYSYVÄ, MUTTA SIIHEN LIITTYY JOITAKIN ALAVITTESSÄ 1 MAINITTUJA EPÄVARMUUSTEKIJÖITÄ TAI HEMKILÖ AIKOO LÄHTÄÄ TYÖPAIKASTA OMASTA ALOITTEESTAAN.

3) TARKASTELLUT HAITTATEKIJÄT: TYÖ ON HEMKILÖN MIELESTÄ SRÄNNÖLLESI TI RUMIILISESI RASKASTA, HEMKISESI RASITAVAA TAI YKSITOIKKOISTA. TYÖMPÄRISTÖSSÄ ESIINTYVÄ SÄÄNNÖLLESI KUUMUUTTA, KYLMYYTTÄ, KOSTEUTTA, ILMAN KUIVUUTTA, ILMAN SAASTEITA, KAASUJA, PÖLYJÄ, LIKAISUUTTA, MELUA, ÄRINÄÄ TAI EPÄMUKAVIA YÖASENTOJA. HAITTATEKIJÖIDEN LUKUMÄÄRÄ SAATTOI VAIHDELLA NOLLASTA KAHTENTEISTOISTA.

4) OSUUS KO. VAAKAMUUTTUJAN MUKAISEN RYHMÄN PALKANSAAJIISTA.

5) OSUUS KO. VAAKAMUUTTUJAN MUKAISEN RYHMÄN KAIKISTA TYÖLLISISTÄ.

TAULU 25. PALKANSAAJAT TYÖPAIKAN PYSYVYYDEN JA KAIKKI TYÖLLISET TYÖPAIKAN VAIHTOHALUKKUUDEN, TYÖHÖN JA TYÖMPÄRISTÖÖN LIITTYVIEN HAITTATEKIJÖIDEN LUKUMÄÄRÄN, TYÖHÖN TYYTYVÄISYDEN SEKÄ SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPIN, KIELEN, KOULUTUSASTEEN JA IÄN SEKÄ TULOJEN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPPI, KIELI, KOULUTUSASTE JA IKÄ, OMAT TULOT	KAIKKI TYÖLLISET:													
	PALKAN-SAAJAT:		KAIKKI TYÖLLISET:											
	PYSYVÄ	VÄ	TYÖPAIKKA		ET-TYÖHÖN JA TYÖMPÄRISTÖÖN LIITTYVIEN HAITTATEKIJÖIDEN LKM.3)		TYTYVÄISYYS		TYTYVÄISYYS		YHTEENSÄ		HAASTATEL-TUJA	
			1)	2)	0	1	2-3	4+	TYTYVÄISYYS	TYTYVÄISYYS	YHTEENSÄ	YHTEENSÄ		
%		%		%		%		%		%		%		
%		%		%		%		%		%		%		
YHTEENSÄ	66	34	8	13	21	28	38	94	0	6	1,34	2268	1210	1516
MIEHET, IKÄ	63	37	8	11	19	25	44	92	1	7	958	1186	655	796
YHTEENSÄ	40	60	10	13	14	27	46	87	1	12	149	180	99	120
15-24	66	34	9	11	21	27	41	92	0	7	534	641	369	457
25-44	69	31	5	11	18	21	50	94	1	5	252	343	165	225
45-64	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	15
65+	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2
NAISET, IKÄ	69	31	8	15	22	31	32	96	0	4	876	1082	575	720
YHTEENSÄ	50	50	17	18	24	34	24	92	1	7	174	179	115	119
15-24	73	27	7	14	24	31	32	96	0	4	476	557	309	366
25-44	74	26	3	15	20	29	37	98	0	2	223	330	149	224
45-64	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2
65+	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	11
ALUETYYPPI	65	35	10	14	23	27	36	93	0	7	597	644	370	399
SUURKAUPUNKIALUEET	68	32	7	12	20	29	38	95	0	5	981	1093	664	743
MUUT TAAJAMAT	59	41	7	15	19	26	41	93	1	6	255	526	176	374
HAJA-ASUTUSALUEET	65	35	8	13	21	28	38	94	1	6	1720	2129	1139	1426
KIELI	75	25	13	10	17	26	47	93	0	7	114	139	77	90
SUOMI, MUU	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
RUOTSI	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
KOULUTUSASTE JA IKÄ	59	51	6	12	11	26	51	94	1	5	279	331	184	224
ALEMPI PERUSASTE, 15-39	61	39	5	8	14	25	53	95	1	4	364	552	241	374
ALEMPI PERUSASTE, 40+	62	38	7	19	18	31	32	95	0	5	106	124	69	82
YLEMPI PERUSASTE, 15-39	76	24	0	14	37	30	19	95	0	5	..	..	30	41
YLEMPI PERUSASTE, 40+ 6)	64	36	12	11	23	29	37	91	0	9	595	665	396	445
KESKIASTE, 15-39	79	21	6	17	24	30	29	96	1	3	207	277	135	184
KESKIASTE, 40+	64	36	14	21	37	32	10	93	0	7	160	171	103	110
KORKEA-ASTE, 15-39	92	8	2	32	29	24	16	100	0	0	..	..	49	55
KORKEA-ASTE, 40+ 6)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
OMAT TULOT	33	67	16	22	26	24	28	91	1	7	121	214	80	146
PIENITULOISET	63	37	9	12	19	30	39	94	0	5	933	1093	619	732
KESKITULOISET	75	25	5	13	23	27	38	94	1	6	744	869	488	575
SUURITULOISET	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..

1)-5) KS. TAULUN 24 VASTAAVAT ALAVIITTEET.

6) TAPAUSTEN LUKU NÄYTTÄESSÄ ALLE 60.

TAULU 26. PALKANSAAJIEN TYYTYVÄISYYS TYÖHÖN TYÖPAIKAN PYSYVYYDEN JA TYÖAJAN PITUUDEN MUKAAN SEKÄ KAIKKIEN TYÖLLISTEN TYYTYVÄISYYS TYÖHÖN TYÖAJAN SOSIAALISUUDEN, TYÖPAIKAN VAIHTOHALUKKUUDEN SEKÄ TYÖHÖN JA TYÖYMPÄRISTÖÖN LIITTYVIEN HAITTATEKIJÖIDEN LUKUMÄÄRÄN MUKAAN (%)

TYÖPAIKAN PYSYVYYS, TYÖAJAN PITUUS, TYÖAJAN SOSIAALISUUS, TYÖPAIKAN VAIHTOHALUKKUUS, TYÖHÖN JA TYÖYMPÄRISTÖÖN LIITTYVIEN HAITTATEKIJÖIDEN LUKUMÄÄRÄ	TYYTYVÄISYYS NYKYISEEN TYÖHÖN			YHTEENSÄ		HAASTATELTUJA	
	TYTYTYVÄINEN	EI OSAA SANDA	TYYTYMÄTÖN	TYÖLLISIÄ	PALKANSAAJIA	TYÖLLISIÄ	PALKANSAAJIA
	%			1 000			
KAIKKI TYÖLLISET YHTEENSÄ	94	0	6	2 268	.	1 516	.
TYÖPAIKAN PYSYVYYS (PALKANSAAJAT)							
PYSYVÄ	97	0	3	.	1 204	.	792
TILAPÄINEN TAI EPÄVARMA ²⁾	88	1	11	.	630	.	418
PALKANSAAJAT, JOILLA							
YLIPITKÄ TYÖAIKA ³⁾	96	0	4	.	367	.	239
EI YLIPITKÄÄ TYÖAIKAA	93	0	6	.	1 466	.	971
TYÖLLISET, JOILLA							
EPÄSOSIAALINEN TYÖAIKA ⁴⁾	94	1	5	1 210	.	819	.
EI EPÄSOSIAALISTA TYÖAIKAA	93	0	6	1 058	.	697	.
TYÖPAIKAN VAIHTOHALUKKUUS (KAIKKI TYÖLLISET)							
ETSII AKTIIVISESTI UUTTA TYÖPAIKKAA	73	2	25	179	.	118	.
EI ETSI AKTIIVISESTI UUTTA TYÖPAIKKAA	96	0	4	2 089	.	1 398	.
TYÖHÖN JA TYÖYMPÄRISTÖÖN LIITTYVIEN HAITTATEKIJÖIDEN ⁵⁾ LUKUMÄÄRÄ (KAIKKI TYÖLLISET)							
EI HAITTATEKIJÖITÄ	99	0	1	300	.	200	.
1 HAITTATEKIJÄ	98	1	2	471	.	311	.
2-3 HAITTATEKIJÄÄ	93	0	7	632	.	425	.
4+ HAITTATEKIJÄÄ	91	1	9	865	.	580	.

1) JA 2) KS. TAULUN 24 VASTAAVAT ALAVIITTEET.

3) KS. TAULUN 22 ALAVIITE 1.

4) KS. TAULUN 22 ALAVIITE 3.

5) KS. TAULUN 24 ALAVIITE 3.

7.7 TULOT JA VARALLISUUS

Jakoa pieni-, keski- ja suurituloisiin on selostettu sivulla 11-12. On otettava huomioon, että tässä kerätyt tiedot koskevat henkilökohtaisia tuloja vuodessa, joten n. neljänneksellä väestöstä bruttotulot vuodessa (1977) olivat korkeintaan 5 000 mk. Tähän vaikuttaa se, että osalla väestöä kuten esim. kotitaloustyötä tekevillä, ei ole lainkaan omia tuloja.

Julkistettavat tulo- ja varallisuustiedot ovat seuraavat:

- tulojen määrä (kolme ryhmää)
- taloudellinen joustokyky
- eräiden pääomahyödykkeiden omistus

7.7.1 Tuloksia

Tulojen määrä

Tiedustelun mukaan miesten ja naisten tuloerot olivat merkittäviä. Kaikkien ikäryhmien naiset kuuluivat useammin pienituloisten ryhmään ja harvemmin suurituloisiin kuin miehet. Joka kuudes (16 %) mies ja joka kolmas nainen (31 %) sai tuloja vuonna 1977 enintään 5 000 mk. Yli 30 000 mk:n vuositulot oli 41 %:lla miehistä, naisista 12 %:lla. 25-44-vuotiaista miehistä kaksi kolmannesta (64 %) sai vuosituloja yli 30 000 mk, vastaavan ikäisistä naisista vain viidennes (20 %).

Koulutuksen lisääntyessä kasvaa yli 30 000 mk tuloja saaneiden osuus. Tuloja koulutusasteen mukaan tarkasteltaessa on huomattava että opiskelijat varsin usein kuuluvat ylempään perusasteen koulutuksen saaneisiin. Tästä syystä ylempään perusasteen koulutuksen saaneilla 65 %:lla vuositulot olivat enintään 5 000 mk. Koulutusasteen ja iän mukaan yli 30 000 mk tuloja saaneiden osuus oli yleensä suurempi 40 vuotta täyttäneiden kuin alle 40-vuotiaiden keskuudessa. Poikkeuksena olivat alemman perusasteen koulutuksen saaneet, joista 40 vuotta täyttäneistä joka kuudes sai tuloja 30 000 mk, kun tätä nuoremista joka viidennen vuositulot olivat 30 000 mk tai enemmän.

Taloudellinen joustokyky

Useimmilla (79 %) 15 vuotta täyttäneistä oli taloudellista joustokykyä eli mahdollisuus saada nopeasti käyttöön 5 000 mk käteistä rahaa. Miehet pystyivät hieman useammin (81 %) kuin naiset (77 %) hankkimaan tarvittavat 5 000 mk. Tiedustelun mukaan tulojen määrä vaikutti taloudelliseen joustokykyn. Taloudellinen joustokyky oli yleinen niissä ryhmissä, joissa yli 30 000 mk:n vuosituloja omaavia oli paljon.

Pääomahyödykkeiden omistus

Kaksi kolmesta (67 %) 15 vuotta täyttäneestä asui omistusasunnossa; vapaa-ajan asunnon, suurehkon veneen tai asuntovaunun omistavia (tai kuului perheeseen, joka omisti) oli joka neljäs, osakkeita tai obligaatioita omistavia joka viides (tai joka viidennen perhe). Pääomahyödykkeiden omistus (erityisesti osakkeiden tai obligaatioiden) oli luonnollisesti yleisintä ryhmissä, joiden tulot olivat keskimääräistä suuremmat.

TAULU 27. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET TULOJEN MÄÄRÄN JA TALOUDELLISEN JOUSTOKYVYN SEKÄ SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUE-
TYYPIN, KIELEN, TOIMINNAN LAADUN, PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄN SEKÄ KOULUTUSASTEEN JA IÄN
MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPPI, KIELI, TOIMINNAN LAATU, PALKAN- SAAJIEN AMMATTIRYHMÄ, KOULUTUS- ASTE JA IKÄ	OMAT TULOT VUONNA 1977 (MK) 1)			15 VUOTTA TÄYTTÄ- NEITÄ 2)	HAASTA- TELTUJA 2)	TALOUDELLI- NEN JOUSTO- KYKY 3)		15 VUOTTA TÄYTTÄ- NEITÄ	HAASTA- TELTUJA
	0 - 5 000	5 001- 30 000	30 001 +			ON	EI		
	%					1 000	%		
YHTEENSÄ	24	50	26	2417	3597	79	19	2505	3727
MIEHET, IKÄ									
YHTEENSÄ	16	43	41	1179	1746	81	17	1209	1790
15-24	57	36	7	273	408	69	30	279	417
25-44	2	33	64	473	701	87	12	480	712
45-64	4	48	48	307	455	85	13	318	471
65+	8	84	8	126	182	77	21	132	190
NAISET, IKÄ									
YHTEENSÄ	31	57	12	1238	1850	77	21	1296	1937
15-24	61	38	1	284	427	69	28	291	437
25-44	19	61	20	439	664	84	15	459	694
45-64	26	60	14	336	495	81	17	357	526
65+	19	75	5	179	264	63	29	189	280
ALUETYYPPI									
SUURKAUPUNKIALUEET	17	49	34	571	920	80	18	589	950
MUUT TAAJAMAT	22	51	27	1199	1765	79	19	1224	1802
HAJA-ASUTUSALUEET	34	51	16	647	912	77	20	692	975
KIELI									
SUOMI, MUU	24	51	25	2265	3366	78	20	2350	3493
RUOTSI	23	42	35	152	231	86	11	155	234
TOIMINNAN LAATU									
TYÖLLINEN	10	50	40	1453	2175	87	12	1516	2268
TYÖTÖN	37	59	4	103	153	63	35	103	153
OPIKFLIJA	84	14	2	264	394	64	33	268	400
ELÄKKFELLÄ 65+ V.	14	81	5	283	414	67	27	295	432
ELÄKKFELLÄ 15-64V.	13	76	11	92	136	72	26	94	139
TYÖKYVYTTÖN	18	75	7	74	107	64	33	78	113
KOTITALOUSTYÖTÄ TEKEVÄ	75	20	4	128	189	70	28	129	190
PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ (TUNNUS)									
TEKNILL., LUONNONTIETEELL., YMS. TYÖ (0-1)	5	40	55	436	670	92	8	444	683
KAUPALLINEN TYÖ (2)	10	67	22	83	124	85	14	83	124
MAA- JA METSÄTALOUSTYÖ, TE- OLLINEN TYÖ (3,4,6/7)	5	51	43	414	625	80	17	425	641
KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ(5)	0	65	35	81	122	84	16	82	124
PALVELU- JA SOTILASTYÖ(8,90)	15	70	15	173	257	85	13	176	261
KOULUTUSASTE JA IKÄ									
ALEMPI PERUSASTE, 15-39	27	53	20	297	440	76	23	308	456
ALEMPI PERUSASTE, 40+	17	68	16	735	1079	72	23	782	1148
YLEMPI PERUSASTE, 15-39	65	28	7	207	314	74	25	211	320
YLEMPI PERUSASTE, 40+	20	62	18	71	105	95	5	72	106
KESKIASTE, 15-39	21	50	29	587	872	82	17	596	887
KESKIASTE, 40+	11	45	44	260	390	90	9	271	406
KORKEA-ASTE, 15-39	5	30	65	126	196	91	9	127	198
KORKEA-ASTE, 40+	0	19	81	71	109	98	2	72	110

1) OSUUS (%) LASKETTU TULOILTAAN TUNNETUISTA.

2) VAIN TULOILTAAN TUNNETUT.

3) TALOUDELLISELTA JOUSTOKYVYLTAÄN TUNTEMATTOMIA EI OLE ESITETTY.

TAULU 28. ERÄITÄ PÄÄOMAHYÖDYKKEITÄ OMISTAVIEN OSUUS 15 VUOTTA TÄYTTÄNEISTÄ SUKUPUOLEN JA IÄN, ALUETYYPIIN, KIELEN, AMMATTIASEMAN SEKÄ PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄN JA TULOJEN MUKAAN (%)

SUKUPUOLI JA IKÄ, ALUETYYPI, KIELI, AMMATTIASEMA, PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ JA TULOT	OMISTUS-ASUNNOSSA ASUVAT	VAPAA-AJAN ASUNNON, VENEEN TAI ASUNTOVAUNUN OMISTAVAT 1)	OSAKKEITA, OBLIGAATIOITA OMISTAVAT 1)	15 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ	HAASTATELTUJA
YHTEENSÄ	67	25	22	3727	2505
MIEHET, IKÄ					
YHTEENSÄ	70	27	24	1790	1209
15-24	70	29	19	417	279
25-44	60	26	26	712	480
45-64	81	31	27	471	318
65+	75	16	20	190	132
NAISET, IKÄ					
YHTEENSÄ	65	24	20	1937	1296
15-24	55	21	15	437	291
25-44	58	26	24	694	459
45-64	80	29	22	526	357
65+	72	14	16	280	189
ALUETYYPI					
SUURKAUPUNKIALUEET	56	27	33	950	589
MUUT TAAJAMAT	62	30	19	1802	1224
HAJA-ASUTUSALUEET	88	14	17	975	692
KIELI					
SUOMI, MUU	68	24	21	3493	2350
RUOTSI	66	42	39	234	155
AMMATTIASEMA					
MAATALOUSYRITÄJÄT	98	15	29	245	178
MUUT YRITÄJÄT	80	51	42	151	101
TOIMIHENKILÖT	62	32	32	890	581
TYÖNTEKIJÄT	58	22	14	943	629
PALKANSAAJIEN AMMATTIRYHMÄ (TUNNUS) JA TULOT					
TEKN., LUONNONT., YMS. TYÖ (0-1)	63	33	36	683	444
TULOT 0 - 25 000 MK	54	29	26	223	143
TULOT YLI 25 000 MK	68	35	42	447	293
KAUPALLINEN TYÖ (2)	54	26	13	124	83
TULOT 0 - 25 000 MK	51	23	10	82	55
TULOT YLI 25 000 MK	61	33	21	42	28
MAA- JA METSÄTALOUSTYÖ					
TEOLLINEN TYÖ (3, 4, 6/7)	61	24	14	641	425
TULOT 0 - 25 000 MK	62	19	10	246	165
TULOT YLI 25 000 MK	59	28	17	380	249
KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ (5)	61	25	19	124	82
PALVELU- JA SOTILASTYÖ (8, 90)	50	21	14	261	176
TULOT 0 - 25 000 MK	49	21	12	190	129
TULOT YLI 25 000 MK	53	21	19	66	44

1) KYSYMYKSESSÄ LUETELTU ERÄITÄ "SÄÄSTÄMIS- JA OMISTUSKOhteita" JA KYSYTTY "ONKO PERHEELLÄNNE NÄITÄ".

TAULU 29. 15 VUOTTA TÄYTTÄNEET TALOUDELLISEN JOUSTOKYVYN JA TULOJEN MÄÄRÄN MUKAAN (%)

OMAT TULOT VUONNA 1977	TALOUDELLINEN JOUSTOKYKY 1)			15 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ 2)	HAASTATELTUJA 2)
	ON	EI	EI OSAA SANOA		
	%			1 000	
TULOT					
0 - 5 000 MK	70	28	2	849	574
5 001 - 30 000 MK	77	21	2	1812	1223
30 001 + MK	92	8	1	935	620

1) PYSTYY HANKKIMAAN "PARISSA PÄIVÄSSÄ" 5 000 MK.

2) VAIN TULOILTAAN TUNNETUT.

OECD:n sosiaali-indikaattoreiden lohkojako elinolosuhteista
(social concerns)

A. Terveys

A-1 Terveen elämän todennäköisyys elämänkaaren kaikissa vaiheissa	A-1-a Elämän pituus A-1-b Elämän terveys (Healthfulness of life)
A-2 Terveyden huononemisen vaikutukset yksilöiden kannalta	A-2-a Terveydenhoidon taso kivun vähentämisessä ja toimintakyvyn palauttamisessa A-2-b Terveyspalvelujen yleinen saatavuus

B. Yksilön kehittyminen oppimisen avulla

- B-1 Yksilöiden mahdollisuus saada, ylläpitää ja kehittää perus- ja lisätietoja, -taitoja ja -arvoja, jotka ovat tarpeen yksilönkehitykselle ja menestykselliselle toiminnalle kansalaisena yhteiskunnassaan
- B-2 Yksilöille järjestetyt mahdollisuudet saada, ylläpitää ja kehittää tietoja ja taitoja, jotka ovat tarpeen heidän kehitykselleen ja menestykselliselle toiminnalleen yhteiskuntiansa kansalaisina sekä yksilöiden valmius käyttää näitä järjestettyjä mahdollisuuksia
- B-3 Yksilön tyytyväisyys opiskeluprosessiin siinä ollessaan
- B-4 Kulttuuriperinnön ylläpito ja kehittäminen ottaen huomioon sen myönteiset vaikutukset eri yhteiskuntaryhmien hyvinvointiin

C. Työllisyys ja työelämän laatu

C-1 Ansiotyön saatavuus siitä haluaville	
C-2 Työelämän laatu	C-2-a Työolosuhteet C-2-b Ansiot C-2-c Työaika, työhön liittyvä aika ja lomat

C-3 Yksilöiden kokema työ-
tyytyväisyys

C-3-a Työolosuhteisiin

C-3-b Ansioihin

C-3-c Työaikaan, työhön liit-
tyvään aikaan ja lomiin

C-3-d Työntekijöiden välisiin
suhteisiin ja työnteki-
jöiden osallistumismah-
dollisuuksiin

C-3-e Valvontaan, sekä työn
itsenäisyyteen ja kannus-
tavuuteen

D. Ajankäyttö ja vapaa-aika

D-1 Mahdollisuus todelli-
siin ajankäyttövalin-
toihin

D-1-a Mahdollisuudet joustaa
työajoissa

D-1-b Vapaa-ajanviettomahdol-
lisuudet: saatavuus ja
laatu

D-1-c Itsensä kehittämiseen, per-
heeseen ja yhteiskuntaan
liittyviin velvollisuuksiin
ja yhteiskunnalliseen osal-
listumiseen käytettävissä
oleva aika

E. Yksilön taloudellinen tilanne

E-1 Henkilökohtaiset tulot
ja varallisuus

E-1-a Tulojen taso ja jakaantu-
minen

E-1-b Varallisuuden taso ja ja-
kaantuminen

E-2 Niiden yksilöiden määrä,
jotka kärsivät aineellis-
ta puutetta

E-3 Kuluttajan asema yhteis-
kunnassa

E-3-a Yksilöiden käytettävissä
oleva tieto, jonka avulla
he voivat tehdä tehokkai-
ta kulutusratkaisuja

E-3-b Tavaroiden ja palvelujen
turvallisuus ja laatu

E-4 Yksilöiden ja perheiden
suojelu taloudellista
epävarmuutta vastaan

E-4-a Missä määrin yksilöt ja
perheet saavat vakuutus-
korvauksia tai muuta kor-
vausta kielteisistä muu-
toksista taloudellisessa
tilanteessaan

E-4-b Missä määrin yksilöt ja perheet kokevat olevansa turvassa kielteisiltä muutoksilta

F. Fyysinen ympäristö

F-1 Ihmisten tekemä ympäristö

F-1-a Asumisolot

F-1-b Työpaikan ja palvelujen fyysinen saavutettavuus

F-1-c Ympäristöhaitat

F-2 Luontoympäristö

G. Sosiaalinen ympäristö

G-1 Ensisijaiset ja toissijaiset ihmissuhteet

H. Henkilökohtainen turvallisuus ja oikeushallinto

H-1 Yksilöiden joutuminen uhriksi

H-1-a Seurauksena kuolema tai fyysinen vamma

H-1-b Aiheuttamatta fyysistä vammaa

H-2 Koettu uhka joutua uhriksi

H-2-a Toisten yksilöiden taholta

H-2-b Yhteiskunnallisten laitosten taholta

H-2-c Ympäristön taholta

H-3 Lainkäyttö

H-3-a Tasa-arvo rikoslain edessä

H-3-b Enimmäis- ja vähimmäisvaatimukset henkilöiden kohtelulle lainkäytön yhteydessä

H-3-c Oikeuspalvelujen saavutettavuus

H-3-d Harkintavalta lainkäytössä

H-4 Luottamus lainkäyttöön

H-4-a Rikoslain käyttöön

H-4-b Siviililain käyttöön

H-4-c Hallintokäytäntöön

I. Yhteiskunnalliset mahdollisuudet ja osallistuminen

I-1 Yhteiskunnallisen epätasa-arvon määrä

I-1-a Epätasa-arvo yhteiskunnallisten asemien välillä (among social strata)

I-1-b Mahdollisuus sosiaaliin liikkuvuuteen

I-1-c Huono-osaisten ryhmien asema

I-2 Osallistumismahdollisuudet instituutioihin ja päätöksentekoon

TILASTOKESKUS
 Haastattelutoimisto
 PL 504
 00101 HELSINKI 10

P SU63

Kohdelomakenumero

Haastattelijanumero

ELINOLOSUHDETUTKIMUS 1978

HAASTATTELULOMAKE

Lomake n:o SU63

Haastatteluaika ___/___ 1978 klo ___/___ Kesto min. ....

HUOMAUTUKSIA _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

HAASTATTELU ALKAA TÄSTÄ

Tässä tutkimuksessa tarkoitamme kotitaloudella henkilöitä, jotka asuvat ja ruokailevat yhdessä tai muuten käyttävät tulojaan yhdessä.

KOTITALOUDEN TAUSTATIEDOT

1	2	3	4	5	6	7
Ko- ti- ta- lou- den jä- sen- ten nu- me- rot	Ensiksi pyytäisiin Teitä luet- telemaan kaikkien niiden hen- kilöiden nimet, jotka täällä hetkellä kuuluvat kotitalou- teenne. Seuraavaksi pyytäisiin Teitä luettelemaan, mikä sukulaisuus- suhde Teillä on kotitaloutenne jäseniin. (MAINITTAAN HENKILÖIDEN NIMET JA MERKITÄÄN SARAKKEELLE 3.)	Suhde haastateltavaan	Seuraavaksi pyytäi- sin Teitä luettele- maan kotitaloutenne jäsenten syntymä- ajat. (MAINITTAAN HENKILÖI- DEN NIMET JA MERKI- TÄÄN ALLE. VUOSILU- VUSTA MERKITÄÄN KAKSI VIIMEISTÄ NUMEROA.)	Sivillisäily	Sukupuoli	Kieli
16-17 haasta- eltava	Ruokakunnan henkilöluku	00	Päivä	Kuu- kausi	Vuosi	
29-30	Henkilöitä %					
42-43	1	12.2				
55-56	2	22.8				
68-69	3	22.0				
81-82	4	22.9				
94-95	5	11.9				
107-108	6+	8.2				
10-11		100.0				
09						
23-24						
10						
	01. Haastateltavan puoliso 02. Haastateltavan tai puolison (otto)lapsi 03. Haastateltavan sisar tai veli 04. Haastateltavan vanhemmat 05. Haastateltavan puolison vanhemmat 06. Lapsenlapsi 07. Isovanhemmat 08. Minia, vävy 09. Käly, lanko 10. Sisarusten lapsi 11. Joku muu					
	1. naimaton 2. naimisissa 3. asumuserossa 4. eronnut 5. leski					
	1. mies 2. nainen					
	1. suomi 2. ruotsi					

Selityksiä:

EOS = ei osaa sanoa

* Tulokset eivät ole käytettävissä

** Ohje haastateltajalle. Sitä ei ole esitetty haastateltavalle.

8. Mikä on kotitalouden asuinpaikka?
(Haastateltaja merkitsee.)

1 63.1
2 27.1
3 4.3
4 5.5
100.0

Taajama .....
Haja-asutusalue .....
Helsingin kantakaupunki .....
Helsingin esikaupunki .....

ASUNTO-OLOT JA ASUINYMPÄRISTÖ

9. Mikä on talon/huoneiston, jossa asutte, rakentamis-
vuosi tai jos asunto on peruskorjattu, niin mikä on
peruskorjausvuosi?

1 3.9
2 9.3
3 26.8
4 25.2
5 31.8
9 3.0
100.0

- 1919 .....
1920 - 1944 .....
1945 - 1960 .....
1961 - 1970 .....
1971 - .....
Tunt. ....

10. Mikä seuraavista vaihtoehtoista parhaiten kuvaa
taloa, jossa asuntonne sijaitsee?

1 54.5
2 7.4
3 35.4
4 2.7
KYS. 16
KYS. 16
KYS. 16

yhden tai kahden asunnon pientalo ..
rivi- tai ketjutalo .....
kerrostalo .....
muu .....

11. Kuinka monta kerrosta talossa on?

Kerrosten
lukumäärä
%
1 64.5
2-3 9.1
4-5 12.8
6-7 8.8
8-9 4.2
10+ 0.6
100.0

11. Kuinka monta kerrosta talossa on?

12. Onko talossa hissi?

1 47.1
2 52.9
100.0

kyllä .....
ei .....

13. Missä kerroksessa asuntonne sijaitsee?

- 1. kerroksessa .....
- 2. kerroksessa .....
- 3. kerroksessa .....
- 4. kerroksessa .....
- 5. kerroksessa .....
- 6.-9. kerroksessa .....
- 10. tai ylemmässä .....

14. Onko huoneistossanne parveke, jossa voitte oleskella?

- kyllä .....
- ei .....

15. Onko asuintalonne yhteydessä sellaista pihaa tai puutarhaa, jossa voitte oleskella tai lapset voivat leikkiä?

- kyllä .....
- ei .....

16. Onko asunnossanne erillinen:

- keittiö .....
- keittokomero? .....
- ei kumpaakaan .....

(KEITTIÖKSI KATSOTAAN RUOANLAIITTOA VARTEN SISUSTETTU, OVELLA JA IKKUNALLA VARUSTETTU TILA, JONKA SUURUUS ON VÄHINTÄÄN 4 M². KEITTIÖKSI LUETAAN MYÖS HELLAHUONE JA TUPAKEITTIÖ. KEITTIÖKOMEROKSI EI LUETA KEITTIÖKAAPPIA TAI KEITTONURKKAUSTA.)

17. Kuinka monta muuta huonetta on kotitaloutenne käytössä?

(KEITTIÖTÄ EI SAA TÄSSÄ LASKEA ENÄÄ HUONEKSI, EI MYÖSKÄÄN KEITTIÖKOMEROA. HUONEIDEN LUKUMAARAA EI MYÖSKÄÄN LUETA MUKAAN KYLPYHUONETTA, WC:TA EIKÄ HUONEITA, JOISSA HARJOITETAAN LIIKETOIMINTAA TAI KÄYTETÄÄN PELKÄSTÄÄN TYÖTILANA.)

18. Mikä on se asuntonne pinta-ala, joka on kotitaloutenne omassa käytössä? (MUKAAN EI LASKETA VUOKRATUUA TAI PELKÄSTÄÄN TYÖTILANA KÄYTTÄYTYÄ TILAA TAI TILAA, JOSSA HARJOITETAAN LIIKETOIMINTAA.)

(TÄYSSINÄ NELIÖMETREINÄ)

Asunnon pinta-ala m ²	%
0-24	3.6
25-34	7.4
35-44	7.1
45-59	17.5
60-69	10.7
70-79	13.0
80-99	16.2
100+	22.5
tunt.	2.0
	100.0

19. Onko kotitaloutenne käytössä, joko kokonaan omassa käytössä tai yhteisenä jonkun muun kanssa, seuraavia varusteita tai mukavuuksia?

	Omassa käytössä %	Yhteinen %	Ei käytössä %
Viemäri	88.6	1.5	9.9
Vesijohto, kylmä vesi	87.8	1.4	10.8
Vesijohto, kuuma vesi	76.3	1.4	22.3
WC huoneistossa	80.1	1.6	18.3
WC huoneiston ulkopuolella	11.5	5.9	82.6
Kylpyhuone tai suihku	64.7	3.1	32.2
Sähkö/kaasuliesi, jossa uuni	94.3	1.3	4.4
Sauna	52.2	39.3	8.5

20. Onko nykyinen asuntonne:

- oma talo .....
- oma osakehuoneisto .....
- päävuokralaisasunto .....
- alivuokralaisasunto .....
- luontoisetuasunto? .....
- muu (KUVAILE) .....

(TIETO MERKITÄÄN KOTITALOUDEN PÄÄMIEHEN MUKAAN)

Huoneiden lkm	%
0	0.3
1	15.4
2	28.0
3	24.1
4	19.9
5	8.5
6+	3.8
	100.0

	%
1	46.7
2	20.7
3	26.0
4	2.0
5	4.1
6	0.5
	100.0

29. Kuinka tyytyväinen olette nykyiseen asuinympäristööne:

erittäin tyytyväinen	1	41.7
melko tyytyväinen	2	52.0
melko tyytymätön	3	4.6
erittäin tyytymätön?	4	1.1
ei osaa sanoa	5	0.6
		100.0

VAPAA-AIKA

Nyt esitän muutamia kysymyksiä siitä, miten vietätte vapaa-aikaanne.

30. Luettelen Teille erilaisia tapoja viettää vapaa-aikaa. Ilmoittakaa tämän kerran (KORTTI 1) avulla, kuinka usein olette viimeisten 12 kuukauden aikana vapaa-aikaanne ...

Ei ker- taa- kaan	Kerran tai kaksi vuo- dessa	Joka tai kolmas kuukau- dessa	Muuta- man kerran kuu- dessa	Muuta- man kerran viikos- sa	Päivit- tään	%	
						%	%

A. Lukuken sanoma-lehtiä	0.5	0.1	0.0	1.1	6.9	91.4	100.0
B. Lukuken aika-kauslehtiä	4.2	1.6	2.6	18.7	56.8	16.1	100.0
C. Lukuken kirjoja	19.8	17.8	16.4	19.7	12.8	13.5	100.0
D. Harrastanut urheilua, ulkoilua tai liikuntaa	13.6	4.0	4.1	18.0	30.8	29.5	100.0
E. Ollut metsästä-mässä tai kalas-tamassa	49.3	18.6	9.8	14.0	7.3	1.0	100.0
F. Käynyt katsomassa urheilukilpailuja	60.2	20.0	9.3	8.4	2.0	0.1	100.0
G. Harrastanut oh-jattua näyttele-mistä, laulua, musiikkia tai tanssia	89.9	2.7	0.5	3.1	3.3	0.5	100.0
H. Käynyt elokuvissa, teatterissa, konsertissa tai näyttelyissä	29.9	33.1	23.7	12.2	1.1	0.0	100.0
I. Tavannut sukulaisia omassa tai näiden kodissa	1.3	8.6	17.5	41.4	24.0	7.2	100.0

J. Tavannut ystäviä, naapureita omassa tai näiden kodissa	1.6	3.5	9.8	32.6	33.0	19.5	100.0
K. Katsonut televisioita	3.2	0.9	1.3	3.9	25.8	64.9	100.0
L. Käynyt ravintoloissa, baareissa, kahviloissa	25.0	20.2	18.7	21.7	10.4	4.0	100.0
M. Kuunnellut radioa, kasetteja tai äänilevyjä	1.0	0.2	0.3	2.3	10.6	85.6	100.0
N. Harrastanut keräilyä, käsitöitä, valokuvausta jne.?	30.6	7.9	8.4	18.6	17.7	16.8	100.0

31. Oletteko viimeisten 30 päivän aikana kirjoittaneet:
 henkilökohtaista kirjettä esim. ystäville tai sukulaisille 25.6 74.4 100.0
 muodollista kirjettä, esim. liikekirjettä tai vastaavaa 22.4 77.6 100.0
 lyhyttä tiedonantoa tai viestiä (lyhyempi kuin neljäsosa sivu) 40.6 59.4 100.0
 täyttäneet jonkun lomakkeen? 51.1 48.9 100.0

32. Oletteko Te tai perheenne:

vapaa-ajan asunnon	23.0	77.0	100.0
veneen, jossa on nukkumapaikkoja	3.3	96.7	100.0
asuntovaunua?	1.3	98.7	100.0

33. Oletteko viimeisten 12 kuukauden aikana käyttäneet:

vapaa-ajan asuntoa	22.0	78.0	100.0
venettä	3.1	96.9	100.0
asuntovaunua?	1.0	99.0	100.0

(KYSYNTÄN VAIN NIILTÄ, JOTKA OMISTAVAT JONKIN EM. HYÖDYKKEISTÄ. MUUTEN MERKITÄN KYSYMÄTTÄ EI.)

34. Oletteko ollut viimeisten 12 kuukauden aikana poissa kotoanne lomalla vähintään neljä vuorokautta yhtäjaksoisesti?

kyllä	1	61.4
ei	2	36.8
		100.0

KYS. 36

35. Kuinka monta vuorokautta yhteensä olette olleet lomalla poissa kotoanne?
vuorokausien lukumäärä .....
36. Oletteko jonkin seuraavan järjestön tai yhdistyksen jäsen?
(NIISTÄ, JOIDEN JÄSEN, KYSYÄÄN MYÖS)
37. Oletteko osallistunut (MAINITTAAN JÄRJESTÖN NIMI) kokouksiin tai tilaisuuksiin viimeisten 12 kuukauden aikana?

Jäsenyys	Osallistunut kokouksiin tai tilaisuuksiin	
	Kyllä	Ei

ammatti- tai työmarkkina-
järjestö ..... *   *

puoluepoliittinen järjestö .....

kirikko tai jokin uskonnollinen järjestö .....

urheilujärjestö .....

jokin muu järjestö .....

TERVEYS

Seuraavaksi esitän muutaman kysymyksen terveydentilastanne.

38. Mikä seuraavista vaihtoehtoista parhaiten kuvaa M tämänhetkistä terveydentilaanne:

- erittäin hyvä .....
- hyvä .....
- keskinkertainen .....
- huono .....
- erittäin huono? .....
- (EOS) .....

39. Onko Teillä jokin pitkäaikainen sairaus, tauti tai ruumiinvamma?

- kyllä .....
- ei .....

1 17.9
2 37.5
3 33.9
4 8.9
5 1.6
9 0.2
100.0

%
1 38.7
2 61.3
100.0
KYS. 42

40. Voisitteko kuvailla, minkälainen tämä sairaus tai vamma on? (KIRJOITA KUVAUS MAHDOLLISIMMAN TARKASTI JOKA VAIVASTA ERIKSEEN.)

- Vaiva 1: _____
- Vaiva 2: _____
- Vaiva 3: _____
- (EI OLE KOODITETTU)

41. Rajoittaako tämä mainitsemanne sairaus/vamma työn- tekoanne tai haittaako se Teitä suorittaessanne jokapäiväisiä tehtäviäne:

- suuresti .....
- jossakin määrin .....
- ei lainkaan? .....
- sairaus tai vamma, joka on ilmoitettu kys. 81:ssä .....
- 1 27.3
2 46.0
3 20.2
4 6.5
100.0

(ILMITSELVISSÄ TAPAUKSISSA SAA KYSYMYKSET 42-50 MERKITÄ SUORAAN. VÄHÄNKIN EPÄSELVISSÄ TAPAUKSISSA NE ON KYSYTTÄVÄ.)

kyllä, ilman suurempia vaikeuksia	kyllä, mutta se on hankalaa	ette kykene?

42. Pystytkö juoksemaan 100 metriä: 75.1 8.3 16.6 100.0
43. Pystytkö kävelemään 400 metriä: 93.5 5.0 1.5 100.0
44. Pystytkö kulkemaan kerrostalon portaita ylös ja alas: 87.5 10.6 1.9 100.0
45. Pystytkö kantamaan 5 kilon painoista esinettä, kuten esim. raskasta ostoskassia: ... 89.6 6.6 3.8 100.0
46. Pystytkö leikkaamaan veitsellä ruokatarpeita, kuten esim. lihaa tai hedelmiä: 97.6 1.9 0.5 100.0

(JOS KYSYMYKSISSÄ 42-46 OLI VAIN 1-VAIHTOEHTOJA, NIIN MERKITSE KYSYMYKSIIN 47-50 KYSYNTÄ VAIHTOEHTO 1 JA SIIRRY KYSYMYKSEEN 51.)

kyllä, ilman suurempia valkeuk- sia	%	kyllä, mutta se on han- kalaa	%	ette kykene?	%
---	---	--	---	-----------------	---

47. Pystyittekö kumartumaan niin, että voitte polttaa lattiaalta jonkin esineen, esim. kengän ja riisuuntumaan: ...
 48. Pystyittekö pukeutumaan huoneesta toiseen: ...
 49. Pystyittekö liikkumaan vuoteeseen ja nousemaan vuoteesta: .....

(JOS AIEMMIN TULLUT SELVÄKSI VOI MERKITÄ KYSYMÄTTÄ.)

51. Onko näköne niin hyvä, että pystytte lukemaan sanomalehteä (joko silmälasien kanssa tai ilman)?

kyllä	1	96.9
kyllä jotenkin	2	2.6
ei	3	0.5
		<u>100.0</u>

52. Onko näköne niin hyvä, että erotatte toisella puolella huonetta olevan henkilön kasvot?

kyllä	1	97.0
kyllä jotenkin	2	2.6
ei	3	0.4
		<u>100.0</u>

(JOS AIEMMIN TULLUT SELVÄKSI VOI MERKITÄ KYSYMÄTTÄ.)

53. Pystyittekö kuulemaan toisen henkilön puhetta (kuulolaitteen kanssa tai ilman)?

kyllä	1	97.1
kyllä jotenkin	2	2.8
ei	3	0.1
		<u>100.0</u>

KYS. 55

54. Pystyittekö kuulemaan, mitä usean henkilön välisessä keskustelussa sanotaan?

kyllä	1	90.0
kyllä jotenkin	2	8.0
ei	3	2.0
		<u>100.0</u>

55. Pystyittekö puremaan kovaa ruokaa, kuten esimerkiksi kovaa leipää tai omenaa?

kyllä	1	82.9
kyllä jotenkin	2	10.0
ei	3	7.1
		<u>100.0</u>

56. Kuinka monta kertaa Teillä on ollut viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana nuhakuume tai flunssa?

ei kertaakaan	1	48.0
kerran	2	31.7
2 kertaa	3	13.5
3 kertaa	4	3.6
4 kertaa tai useammin	5	3.0
(EOS)	9	0.2
		<u>100.0</u>

57. Onko Teillä ollut viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana yskää?

kyllä	1	41.1
ei	2	58.9
		<u>100.0</u>

KYS. 59

58. Kuinka monta päivää sitä on yhteensä kestänyt? Jos on ollut yskä monta kertaa, niin päivät lasketaan yhteensä:

alle viikon	1	35.3
1-2 viikkoa (7-14 päivää)	2	42.1
2 viikkoa - 3 kuukautta (15-90 päivää)	3	13.4
yli 3 kuukautta (yli 90 päivää)? ... (EOS)	4	6.3
	9	2.9
		<u>100.0</u>

59. Onko Teillä tapana tupakoida? Olikaa hyvä ja vastatkaa tämän kortin (KORTTI 2) vaihtoeidoilla.

poltan säännöllisesti keskimäärin kerran päivässä tai useammin .....
 tupakoin silloin tällöin, en joka päivä mutta keskimäärin kerran viikossa tai useammin .....
 tupakoin joskus, harvemmin kuin kerran viikossa .....
 en tupakoi nykyisin, olen polttanut, mutta lopettanut .....
 en ole koskaan tupakoinut säännöllisesti .....
 (EOS) .....

60. Miten paljon poltatte tavallisesti päivittäin?

Kuinka monta savuketta, piipullista tai sikaria:

(NIDEN VAIHTO-
 EHTOJEN KOHDALLE,
 JOITA VASTAAJA EI
 POLTA, MERKITÄÄN
 MÄÄRÄKSI 00.)

61. Mitä merkkiä tavallisesti poltatte?

MERKKI:

(MERKKI ON KYSYTTÄVÄ ERITÄIN TARKASTI. EI RIITÄ ESIM. PELKKÄ MARLBORO, VAAN PUNAINEN MARLBORO, VIHREÄ MARLBORO, KELTAINEN FORM, ARMIRO MILD JNE. MYÖS PIIPPUTUPAKASTA JA SIKAREISTA ON KYSYTTÄVÄ MERKKI. JOS VASTAAJA ILMOITTAA POLTTAVANSA USEITA ERI MERKKEJÄ, NIIN MERKITSE TÄSTÄKIN TIETO.)

62. Oletteko viimeksi kuluneen kahden viikon aikana joutunut luopumaan jostakin jokapäiväisestä toiminnastanne, kuten esimerkiksi työssä tai koulussa käymisestä, kotitöistä tai jostakin harrastuksestanne, sairauden, loukkaantumisen tai vaikkapa vain nuha-kuumeen takia?

kyllä .....
 ei .....

63. Kuinka monena päivänä näiden kahden viikon aikana joudutte luopumaan jokapäiväisistä toimistanne:

(JOS EI MOLEMPIEN sairauden takia (PÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ) TAKIA, NIIN MER- loukkaantumisen takia? (PÄIVIEN LU- KITSE TYHJÄÄN LO- KUMÄÄRÄ) .....
 KEROON 00.)

64. Joudutteko olemaan vuoteessa näiden kahden viikon aikana?

kyllä .....
 ei .....

65. Kuinka moni näistä vuodepäivistä johtui:

(JOS EI MOLEMPIEN sairaudesta (PÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ) ..... TAKIA, NIIN MER- loukkaantumisen takia? (PÄIVIEN LUKUMÄÄ- KITSE TYHJÄÄN LO- RÄ) .....
 KEROON 00.)

66. Oletteko viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana joutunut olemaan vuoteessa loukkaantumisen takia? Alkää laskeko mukaan edellä kysytyä kahta viikkoa.

kyllä .....
 ei .....

67. Aiheutuiko tämä loukkaantumisen:

onnettomuudesta .....
 toisen henkilön väkivaltaisesta käyttäytymisestä .....
 molemmista? .....

68. Missä tällä kortilla (KORTTI 3) mainituista paikois- ta tämä onnettomuus tapahtui?

kotona .....
 työpaikalla tai koulussa .....
 liikenneonnettomuudessa vapaa-aikana ..
 liikenneonnettomuudessa työaikana ..
 harrastettaessa urheilua .....
 jossakin julkisella paikalla, kuten esimerkiksi kadulla, ravintolassa tai elokuvissa .....
 jossakin muualla, missä .....

%

1 24.5
 2 4.2
 3 2.5
 4 18.2
 5 50.5
 9 0.1
 100.0

KYS. 62

*

*

%

1 8.3
 2 91.7
 100.0

KYS. 66

%

1 47.3
 2 52.7
 100.0

KYS. 66

*

%

1 4.2
 2 95.8
 100.0

KYS. 75

%

1 97.8
 2 1.6
 KYS. 72
 100.0

%

1 24.3
 2 26.4
 3 9.6
 4 4.0
 5 11.2
 6 15.0
 7 9.5
 100.0

69. Kuinka monena päivänä jouduitte olemaan vuoteessa tämän onnettomuuden takia?

Päivien lkm	%
1-3	41.7
4-6	12.8
7-14	26.9
15-28	2.8
29-35	6.4
36-56	5.4
57+	4.0
	<u>100.0</u>

70. Kuinka monena näistä vuodepäivistä jouduitte olemaan sairaalassa?

Päivien lkm	%
1-3	74.3
4-14	9.1
15-21	9.4
22-35	3.8
36+	3.4
	<u>100.0</u>

(JOS EI SAIRAALAPÄIVIÄ, MERKITÄÄN LUKUMÄÄRÄKSI 000.)

71. * *

72. Missä tällä kortilla (KORTTI 4) mainituista paikoista tämä väkivalta tapahtui?

(JOS USEITA VÄKIVALTATAPAUKSIA, KYSYTÄÄN VAKAVIMMASTA.)

työpaikalla tai koulussa .....

yksityisasunnossa .....

ravintolassa, kahvilassa, baarissa .....

bussissa tai junassa .....

linja-auto- tai rautatieasemalla .....

henkilöautossa, taksissa .....

muulla julkisella paikalla .....

muualla, missä .....

73. Kuinka monena päivänä jouduitte olemaan vuoteessa tämän väkivallanteon takia?

Päivien lkm	%
1-3	47.2
4-14	26.4
15-35	26.4
	<u>100.0</u>

74. Kuinka monena näistä vuodepäivistä jouduitte olemaan sairaalassa?

Päivien lkm	%
0	73.6
1-35	26.4
	<u>100.0</u>

(JOS EI SAIRAALAPÄIVIÄ, MERKITÄÄN LUKUMÄÄRÄKSI 000.)

75. Oletteko viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana joutunut olemaan vuoteessa sairauden takia? Älkää laskeko mukaan jo edellä kysytyä kahta viimeistä viikkoa?

	%
1 kyllä	33.2
2 ei	66.8
	<u>100.0</u>
	KYS. 78

76. Kuinka monena päivänä viimeisten 12 kuukauden aikana jouduitte olemaan vuoteessa sairauden takia?

Päivien lkm	%
1-3	39.2
4-6	16.4
7-14	28.1
15-21	6.0
22-35	4.5
36+	4.3
tunt.	1.5
	<u>100.0</u>

77. Kuinka monena näistä vuodepäivistä jouduitte olemaan sairaalassa?

Päivien lkm	%
1-3	16.1
4-6	19.7
7-14	44.0
15-21	8.1
22-35	4.0
36+	7.6
tunt.	0.5
	<u>100.0</u>

(JOS EI SAIRAALAPÄIVIÄ, MERKITÄÄN LUKUMÄÄRÄKSI 000.)

78. Onko viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana joku henkilö käyttänyt Teitä kohtaan väkivaltaisesti, ilman että siitä aiheutui vakavampaa loukkaantumista?

	%
1 kyllä	5.3
2 ei	94.7
	<u>100.0</u>
	KYS. 80

79. Missä tällä kortilla (KORTTI 4) mainituista paikoista tämä tapahtui?

	%
1 työpaikalla tai koulussa	14.1
2 yksityisasunnossa	30.4
3 ravintolassa, kahvilassa, baarissa	4.5
4 bussissa tai junassa	1.6
5 linja-auto- tai rautatieasemalla	3.1
6 henkilöautossa, taksissa	3.7
7 muulla julkisella paikalla	36.9
8 muualla, missä	5.7
	<u>100.0</u>

80. Pelkäätekö kulkea jalan kotinne lähistöllä myöhään illalla tai yöllä:

kovasti .....
jonkin verran .....
ei lainkaan? .....

81. Onko Teillä jokin vamma tai sairaus, jota ette ole maininnut edellisten kysymysten yhteydessä

kyllä .....
ei .....

JOS ON NIIN: Kuvailkaa, mikä se on

82. Kuinka kauan arvioisitte, että kestää onnettomuuden tapahduttua, ennenkuin saisitte kotinne lääkärin tai ennenkuin ambulanssi saapuisi?

minuuttien lkm	%
0	0.2
1-5	17.0
6-15	48.6
16-30	26.3
31-60	4.8
61+	0.4
tunt.	2.7
	100.0

83. Onko Teitä viime aikoina vaivannut:

päänsärky .....
muistin tai keskittymiskyvyn puute .
ylirasittuneisuus .....
alakuloisuus tai masentuneisuus ....
hermostuneisuus tai jännittyneisyys.
voimattomuus tai väsymys .....
unettomuus .....
ärtyvyys .....
jokin muu tämän kaltainen vaiva? ...
Mikä?

EI MIKÄÄN EDELLÄ MAINITUISTA VAIVANNUT →KYS. 85
1) MI. vastaamatta jättäneet.

84. Miten äsken mainitsemanne vaiivat ovat vaikuttaneet nykyiseen työ- tai toimintakykyynne:

ei lainkaan .....
jonkin verran .....
melko paljon .....
erittäin paljon .....
täysin työkyvytön? .....
(EOS) .....

TYÖLLISYYS JA TYÖELÄMÄN LAATU

Seuraavat kysymykset koskevat työpaikka- ja työolosuhdetietoja.

85. Oletteko viime viikolla:

työssä palkansaajana toisen palveluksessa .....
työssä omassa tai perheen yritykseen tai vapaan ammatin harjoittajana ..
työssä omalla tai perheen maatilalla työtön .....
varusmies .....
opiskelija tai koululainen .....
eläkkeellä .....
työkyvytön tai pitkäaikaisesti sairas omaa kotitaloutta hoitava? .....
tehnyt jotain muuta, mitä

	%
0	49.2
1	4.7
2	6.9
3	4.1
4	0.8
5	10.7
6	14.7
7	3.2
8	5.6
9	0.1
	100.0

86. Oletteko edelliseen lisäksi myös:

työssä palkansaajana toisen palveluksessa .....
työssä omassa tai perheen yritykseen tai vapaan ammatin harjoittajana ..
työssä omalla tai perheen maatilalla työtön .....
varusmies .....
opiskelija tai koululainen .....
eläkkeellä .....
työkyvytön tai pitkäaikaisesti sairas omaa kotitaloutta hoitava? .....

kyllä ei %	
1.7	98.3
2.5	97.5
4.8	95.2
0.7	99.3
100.0	-
1.8	98.2
2.2	97.8
1.8	98.2
25.9	74.1
	100.0

87. Jos ajattelette edellä mainittuja vaihtoehtoja, niin mitä niistä pidätte pääasiallisena toimintananne?

työssä palkansaajana toisen palveluksessa .....
työssä omassa tai perheen yritykseen tai vapaan ammatin harjoittajana ..
työssä omalla tai perheen maatilalla työtön .....
varusmies .....
opiskelija tai koululainen .....
eläkkeellä .....
työkyvytön tai pitkäaikaisesti sairas omaa kotitaloutta hoitava .....

	%
0	47.1
1	4.5
2	6.6
3	3.7
4	0.6
5	11.7
6	14.3
7	2.8
8	8.7
	100.0

(LUE TARVITTAESSA VAIHTOEHDOT UUDELLEEN. VAIN YKSI VAIHTOEHTO SALLITAAN.)

kyllä ei % 1)

30.4	69.6	100.0
21.2	78.8	100.0
21.8	78.1	100.0
21.1	78.8	100.0
23.3	76.6	100.0
37.1	62.9	100.0
16.9	83.1	100.0
19.9	80.1	100.0
1.6	98.0	100.0

	%
1	44.5
2	41.5
3	6.5
4	3.0
5	3.0
9	1.5
	100.0

KAIKKI TYÖLLISET

88. Onko Teillä yksi vai useampia työpaikkoja?
 yksi työpaikka .....
 useampi kuin yksi työpaikka .....
89. Mikä on sen työpaikan tai työnantajan nimi, jossa pääasiallisesti työskentelette viime viikolla?
 a. _____
 _____
 Mikä on sen työpaikan laatu ja osasto, jolla työskentelette?
 b. _____
 _____
 Mikä on tarkka ammattinne tässä työpaikassa?
 c. _____
 _____

90. Kuinka monta tuntia työskentelette viime viikolla päätyössänne?

Tuntien määrä	%
0	9.8
1-9	1.5
10-19	3.0
20-29	6.8
30-34	5.7
35-39	12.5
40-44	42.2
45-49	4.1
50-59	5.5
60+	8.1
tunt.	100.0

91. Oliko viime viikon työaika tavanomainen?

- kyllä .....
 ei .....

92. Kuinka monta tuntia työskentelette viikossa normaalisti?

Tuntien määrä	%
1-9	0.9
10-19	1.7
20-29	5.4
30-34	4.3
35-39	15.1
40-44	54.8
45-49	4.1
50-59	5.4
60+	6.9
tunt.	100.0

93. Työskentelettekö viime viikolla päätyössänne ainakin kerran seuraavina aikoina:

- illalla klo 19-24 .....
 yöllä klo 24-05 .....
 aamulla klo 05-07? .....

kyllä ei %

25.5	74.5	100.0
6.4	93.6	100.0
19.7	80.3	100.0

94. Työskentelettekö viime kuussa päätyössänne ainakin:

- yhtenä lauantaina .....
 yhtenä sunnuntaina .....

kyllä ei %

37.8	62.2	100.0
27.6	72.4	100.0

PALKANSAAJAT

95. Kuinka täsmällisesti Teidän oletetaan olevan työpaikallanne päivittäin:

- erittäin täsmällisesti .....
 suhteellisen täsmällisesti .....
 työaikaanne on liukuva .....
 työaikaanne on epäsäännöllinen? .....

%

1	57.7
2	30.0
3	8.6
4	3.7
	100.0

96. Mikä seuraavista vaihtoehtoista parhaiten kuvaa viikottaista työaikaanne:

- säännöllinen kaksi- tai kolmivuorotyö tai periodityö .....
 viikottainen työaikaanne on säännöllinen .....
 viikottainen työaikaanne on täysin epäsäännöllinen? .....

%

1	15.7
2	77.0
3	7.3
	100.0

97. Työskentelettävä pääasiassa:

kodin ulkopuolella tietystä päi-
kassa .....
kotona .....
sekä kotona että muualla .....
Teillä ei ole sijainnistaan tiettyä
työpaikkaa? .....

	%
1	87.1
2	2.1
3	3.0
4	7.8
tunt.	100.0

KYS. 99

98. Kuinka paljon aikaa keskimäärin kuluu päivittäin työmatkaan yhteensä suuntaan?

min.	%
0-5	16.9
6-15	39.5
16-30	29.2
31-60	12.7
61+	1.1
tunt.	0.6
	100.0

99. Mikä on pääasiallinen kulkuväline työmatkoillanne? (JOS USEAMPIA KUIN YKSI, VALITAAN SE, JOLLA KULJETAAN PISIN MATKA.)

linja-auto, raitiovaunu .....
juna .....
yksityisauto .....
moottoripyörä, mopedi tms. ....
polkupyörä .....
kulkee kävelien koko matkan .....
muu, mikä .....

1	20.8
2	2.6
3	33.3
4	1.2
5	20.2
6	21.2
7	0.6
	100.0

100. Kuinka monta kokopäivätoimista työntekijää on työpaikassanne keskimäärin?

1 - 4 henkeä .....
5 - 9 henkeä .....
10 - 19 henkeä .....
20 - 49 henkeä .....
50 - 99 henkeä .....
100 - 199 henkeä .....
200 - 499 henkeä .....
500+ henkeä .....
EOS .....

1	12.8
2	9.9
3	12.5
4	19.2
5	10.4
6	9.0
7	9.4
8	12.9
9	3.9
	100.0

101. Onko Teillä alaisia?

kyllä .....
ei .....

1	18.0
2	82.0
	100.0

KYS. 103

102. Kuinka monta alaista Teillä on?

Alaisten määrä	%
1	15.8
2	13.6
3-4	14.2
5-9	17.4
10-19	15.8
20-39	14.3
40+	7.9
tunt.	1.0
	100.0

103. Onko nykyinen työpaikkanne:

pysyvä .....
tilapäinen tai määräaikainen .....
aiotte lähteä työpaikastanne omasta aloitteesta? .....

1	85.0
2	12.4
3	2.6
	100.0

KYS. 105

104. Liittyykö työhönne seuraavia epävarmuustekijöitä:

siirto toisiin töihin .....
pakkolomautuksen uhka .....
irtisanomisen uhka .....
työttömyyden uhka? .....

22.7	36.2	41.1	100.0
26.1	34.5	39.4	100.0
22.0	36.8	41.2	100.0
23.1	35.7	41.2	100.0

105. Onko Teillä yleensä mahdollisuutta poistua työpäikaltanne lyhyeksi ajaksi hoitamaan yksityisasioi-

kyllä .....
ei .....

1	78.0
2	22.0
	100.0

106. Kuinka pitkän paikallisen vuosiloman pidätte tänä vuonna?

(SUNNUNTAI- JA PYHÄPÄIVÄ EI LUETA MUKAAN LOMAPÄIVIEN MÄÄRÄN.)

Lomapäivien lkm	%
0	11.5
1-12	5.9
13-26	47.5
27-33	22.1
33-43	9.3
44+	3.2
tunt.	0.5
	100.0

107. Millainen on palkkausmuotonne:

tuntipalkka .....
 viikko- tai kuukausipalkka .....
 urakkapalkka .....
 näiden yhdistelmä, aika + urakka-
 palkka .....
 muu, mikä .....

%
 1 27.2
 2 60.7
 3 5.8
 4 4.6
 5 1.7
 100.0

108. Oletteko tehnyt ylityksiä viimeisten 12 kuukauden aikana?

kyllä .....
 ei .....

%
 1 49.4
 2 50.6
 100.0
 KYS. 129

109. Oletteko tehnyt ylityksiä:

omasta halustanne .....
 työnantajan toivomuksesta tai määräyksestä? .....

%
 1 51.2
 2 48.8
 100.0

110. Oletteko viimeisten 12 kuukauden aikana tehnyt ylityksiä:

joka viikko .....
 joka toinen viikko .....
 vähintään kerran kuukaudessa .....
 harvemmin kuin kerran kuukaudessa? .....
 (EOS) .....

%
 1 14.9
 2 10.3
 3 24.7
 4 49.7
 9 0.4

111. Onko ylityksiä saatavalla korvauksella toimeentulon-
 M ne kannalta mielestänne:

huomattava merkitys .....
 jonkin verran merkitystä .....
 ei mitään merkitystä? .....
 (EOS) .....

%
 1 3.7
 2 31.0
 3 64.8
 9 0.5
 100.0
 KYS. 129

YRITTÄJÄT

112. Kuinka täsmällisesti Teidän oletetaan olevan työpai-
 kallanne päivittäin:

erittäin täsmällisesti .....
 suhteellisen täsmällisesti .....
 työaikaanne on liukuva .....
 työaikaanne on epäsäännöllinen? .....

%
 1 29.1
 2 33.0
 3 16.1
 4 21.8
 100.0

113. Mikä seuraavista vaihtoehtoista parhaiten kuvaa
 viikottaista työaikaanne:

säännöllinen kaksi- tai kolmivuoro-
 työ tai periodityö .....
 viikottainen työaikaanne on säännöl-
 linen .....
 viikottainen työaikaanne on täysin
 epäsäännöllinen? .....

%
 1 1.8
 2 64.8
 3 33.4
 100.0

114. Työskentelettekö pääasiassa:

kodin ulkopuolella tietyssä pai-
 kassa .....
 kotona .....
 sekä kotona että muualla .....
 Teillä ei ole sijainniltaan tiettyä
 työpaikkaa .....

%
 1 46.9
 2 21.1
 3 10.9
 4 21.1
 100.0
 KYS. 117

115. Kuinka paljon aikaa keskimäärin kuluu päivittäin
 työmatkaanne yhteen suuntaan?

min. %
 0-15 79.7
 16+ ....
 100.0

116. Mikä on pääasiallinen kulkuväline työmatkoillanne?
 (JOS USEAMPI KUIN YKSI, VALITTAAN SE, JOLLA KULJE-
 TAAN PISIN MATKA.)

linja-auto, raitiovaunu .....
 juna .....
 yksityisauto .....
 moottoripyörä, mopedi tms. ....
 polkupyörä .....
 kulkee kävelleen koko matkan .....
 muu, mikä .....

%
 1 7.7
 2 2.0
 3 57.6
 4 -
 5 3.6
 6 28.0
 7 1.1
 100.0

117. Onko yrityksessänne tai työssänne palkattua työvoimaa?

kyllä .....
 ei .....

%
 1 50.5
 2 49.5
 100.0
 KYS. 119

118. Työskentelettekö yksin?

kyllä .....
 ei .....

%
 1 65.2
 2 34.8
 100.0
 KYS. 121

119. Kuinka monta palkattua työntekijää yrityksessänne tai työssänne keskimäärin on vakituisesti?

työntekijöiden lukumäärä	%
1-2	54.1
3+	45.9
	<u>100.0</u>

120. Kuinka moni näistä työntekijöistä on:

kokopäivätoimisia .....

osapäivätoimisia .....

73.3	
26.7	
	<u>100.0</u>

121. Olkaa hyvä ja vastatkaa seuraavien vaihtoehtojen mukaan, mitä suunnitelmia Teillä on yrityksenne suhteen lähimmän vuoden aikana:

aiotte laajentaa .....

aiotte nykyaikaistaa tai kehittää yritystänne .....

jatkatte nykyiseen tapaan .....

supistatte nykyisestä .....

lopetatte kokonaan? .....

(EOS) .....

	%
1	11.4
2	20.7
3	60.2
4	2.1
5	2.4
9	3.2
	<u>100.0</u>

MAATALOUSYRITTÄJÄT

122. Onko maatilallanne palkattua työvoimaa?

kyllä .....

ei .....

	%
1	6.8
2	93.2
	<u>100.0</u>

123. Työskentelettekö maatilallanne yksin?

kyllä .....

ei .....

	%
1	13.1
2	86.9
	<u>100.0</u>

124. Kuinka monta palkattua työntekijää maatilallanne on keskimäärin vakituisesti?

työntekijöiden lukumäärä

125. Kuinka moni näistä työntekijöistä on:

kokopäivätoimisia .....

osapäivätoimisia .....

..

126. Mikä on tilanne tärkein tuotantosuunta:

1	69.8
2	17.2
3	7.8
4	2.2
5	0.9
6	2.1
	<u>100.0</u>

maidontuotanto .....

naudanliha, sianliha, sifipikarja ...

viljan viljely .....

metsätalous .....

puutarhatalous? .....

muu, mikä .....

127. Mikä on maatilanne:

(TÄYSINÄ HEH- peitopinta-ala (oma + vuokrattu) ...

TAAREINA) kasvullinen metsäala? .....

128. Olkaa hyvä ja vastatkaa seuraavien vaihtoehtojen mukaan, mitä suunnitelmia Teillä on tilanne suhteen lähimmän vuoden aikana:

	%
1	7.9
2	7.4
3	2.6
4	72.8
5	2.0
6	4.2
9	3.1
	<u>100.0</u>

aiotte laajentaa .....

aiotte nykyaikaistaa tai kehittää tilanne .....

aiotte muuttaa tuotantosuuntaa .....

jatkatte nykyiseen tapaan .....

supistatte nykyisestä .....

lopetatte kokonaan? .....

(EOS) .....

KAIKKI TYÖLLISET

129. Etsittekö tällä hetkellä aktiivisesti uutta työpaiikkaa esimerkiksi seuraamalla lehti-ilmoituksia, ottamalla yhteyttä työnantajiin jne?

kyllä .....

ei .....

1	7.9
2	92.1
	<u>100.0</u>

130. Etsittekö:

kokopäivätyötä .....

osapäivätyötä .....

jonkinlaista työtä yrittäjänä? .....

	%
1	87.8
2	6.3
3	5.9
	<u>100.0</u>

131. Oletteko ollut työttömänä viimeisten 12 kuukauden aikana?

kyllä .....

ei .....

1	12.0
2	88.0
	<u>100.0</u>

132. Kuinka monta päivää yhteensä olette ollut työttömänä viimeisten 12 kuukauden aikana?

päivien lkm	%
1- 15	23.0
16- 40	24.2
41-100	23.3
101+	27.3
tunt.	2.2
	<u>100.0</u>

133. Saitteko tänä aikana työttömyyskorvausta, työttömyyskassa-avustusta tai jotain muuta korvausta?

kyllä .....
ei .....

1	65.8
2	34.2
	<u>100.0</u>
	KYS. 135

134. Oliko tämä:

työttömyyskorvausta .....
työttömyyskassa-avustusta .....
jotain muuta avustusta? .....

1	36.1
2	63.9
3	-
	<u>100.0</u>

135. Oletteko ollut sairas tai työkyvytön viimeisten 12 kuukauden aikana niin, että sairaus tai työkyvyttömyys on kestänyt pitempään kuin kaksi viikkoa ja ollut yhtäjaksoinen?

kyllä .....
ei .....

1	11.4
2	88.6
	<u>100.0</u>
	KYS. 139

136. Pysyivätkö ansiotulonne tänä aikana samansuuruisina kuin ollessanne terve?

kyllä .....
ei .....

1	64.4
2	35.6
	<u>100.0</u>
	KYS. 139

137. Saitteko tänä aikana sairausvakuutuksen päivärahaa tai muita korvauksia? Näillä ei tarkoiteta korvauksia, jotka työnantaja nostaa maksaessaan Teille palkkaa.

kyllä .....
ei .....

1	68.8
2	31.2
	<u>100.0</u>

138. Jos vertaatte kaikkia tämän sairauden tai työkyvyttömyyden aikana saamiinne korvauksia ja ansioitanne tavallisiin ansioihinne, niin olivatko ne:

1	12.4
2	19.7
3	35.8
4	28.7
9	3.4
	<u>100.0</u>

vähemmän kuin neljäsosa tavallisiin ansioihinne verrattuna (alle 25 prosenttia) .....
yli neljänneksen, mutta alle puolet tavallisiin ansioihinne verrattuna (26-50 prosenttia) .....
yli puolet, mutta vähemmän kuin kolme neljäsosa tavallisiin ansioihinne verrattuna (51-75 prosenttia) .....
enemmän kuin kolme neljäsosa tavallisiin ansioihinne verrattuna (yli 75 prosenttia) .....
(EOS) .....

139. Oletteko viimeisten 12 kuukauden aikana osallistunut joihinkin työhönne liittyviin tai työnantajan järjestämiin koulutustilaisuuksiin tai kursseille, jotka ovat tapahtuneet työaikana?

1	34.9
2	65.1
	<u>100.0</u>
	KYS. 141

kyllä .....
ei .....

140. Kuinka monta päivää nämä koulutustilaisuudet ovat yhteensä kestäneet?

1	47.9
2	32.0
3	12.0
4	4.7
5	1.6
6	1.2
9	0.6
	<u>100.0</u>

1 - 3 päivää .....
4 - 7 päivää .....
8 - 14 päivää .....
15 - 30 päivää .....
31 - 60 päivää .....
61 päivää tai enemmän .....
(EOS) .....

141. Kuinka tyytyväinen olette nykyiseen työhönne:

1	21.5
2	72.4
3	5.1
4	0.5
5	0.5
	<u>100.0</u>

erittäin tyytyväinen .....
melko tyytyväinen .....
melko tyytymätön .....
erittäin tyytymätön? .....
(EOS) .....

142. Onko työnne mielestänne säännöllisesti:
M

ruumillisesti raskasta .....
henkisesti rasittavaa .....
yksitoikkoista? .....

143. Teettekö koko ajan sisätyötä?

kyllä .....
ei .....

144. Työskentelettekö:

enimmäkseen ulkona .....
suunnilleen yhtä paljon ulkona kuin
sisällä .....
enimmäkseen sisällä? .....

145. Seuraavaksi luettelen eräitä työympäristöön liitty-
M viä haittatekijöitä. Esintyykö niitä työympäristös-
säanne säännöllisesti:

kuuminen .....
kylmyys .....
kosteus .....
ilman kuivuus .....
ilman saasteet, kaasut, pölyt .....
liikaisuus .....
melu .....
tärinä .....
epämukavat työasennot .....

TYÖTTÖMÄT

146. Oletteko joskus ollut työssä?

kyllä .....
ei .....

147. Mikä oli viimeisen työnantajanne tai työpaikkanne
nimi?
a. _____

Mikä oli työpaikan laatu ja osasto, jolla työsken-
telitte?

b. _____
_____

Mikä oli tarkka ammattinne tässä työpaikassa?

c. _____

d. Ollitteko:

(RASTI SOPIVAN palkansaaaja .....
VAIHTOHDON yrittäjä, yrittäjän perheenjä-
KORHDAALLE.) sen, maatalousyrittäjä tai maa-
talousyrittäjän perheenjäsen?..

148. Milloin viimeksi olette ollut työssä?

vuonna	%
1978	54.8
1977	25.8
-1976	19.4
	100.0

149. Kuinka kauan olette nyt ollut yhtäjaksoisesti
työttömänä?

viikkoja	%
1- 5	25.4
6-12	19.0
13+	54.6
tunt.	1.0
	100.0

150. Kuinka monta viikkoa yhteensä olette ollut työttö-
mänä viimeisten 12 kuukauden aikana? Jos on ollut
useita työttömyysjaksoja, laskekaa ne yhteen.

viikkoja	%
0-12	26.8
19-40	36.2
41+	37.0
	100.0

151. Saitteko viime viikolla

kyllä ei	%
työttömyyskorvausta	31.6 68.4
työttömyyskassa-avustusta	18.9 81.1
Jotain muuta avustusta	.. ..

152. Millainen työ vastaisi Teidän ammattaitoanne?
M

_____

153. Etsittekö:

kokopäivätyötä .....
osapäivätyötä? .....

VARUSMIEHET

154. Ollitteko ennen varusmiespalvelukseen menoa:

työssä .....
työtön .....
koululainen tai opiskelija? .....
muu, mikä _____

155. Mikä oli viimeisen työnantajanne tai työpaikkanne nimi?

a. _____

Mikä oli työpaikan laatu ja osasto, jolla työskentelitte?

b. _____

Mikä oli tarkka ammattinne tässä työpaikassa?

c. _____

d. Ollitteko: palkansaaaja .....
(RASTI SOPIVAN yrittäjä, yrittäjän perheenjä-
VAIHTOEHDON sen, maatalousyrittäjä tai maa-
KOHDALLE.) talousyrittäjän perheenjäsen?..

TYÖVOIMAAN KUULUMATTOMAT

156. Ollitteko joskus ollut työssä?

kyllä .....
ei .....

157. Minä vuonna viimeksi?

1	97.1	} KYS. 165
2	2.9	
	100.0	

1	49.2
2	25.1
3	25.7
4	-
	100.0

* _____

* _____

* _____

1	92.1
2	7.9
	100.0
	KYS. 159

vuonna	%
1978	5.2
1977	9.4
1976	9.0
1970-75	38.1
1960-69	22.7
-1959	12.9
tunt.	2.7
	100.0

158. Mikä oli viimeisen työnantajanne tai työpaikkanne nimi?

a. _____

Mikä oli työpaikan laatu ja osasto, jolla työskentelitte?

b. _____

Mikä oli tarkka ammattinne tässä työpaikassa?

c. _____

d. Ollitteko: palkansaaaja .....
(RASTI SOPIVAN yrittäjä, yrittäjän perheenjä-
VAIHTOEHDON sen, maatalousyrittäjä tai maa-
KOHDALLE.) talousyrittäjän perheenjäsen?...

TYÖVOIMAAN KUULUMATTOMAT SEKÄ OPISELLIJAT JA KOULULAISET

159. Onko olemassa jokin erityinen syy siihen, että ette ole nyt työssä? Luettelen nyt muutamia mahdollisia syitä. Olkaa hyvä ja vastatkaa, sopivatko ne Teidän tilanteeseenne:

korkea ikä	36.5	63.5	100.0
sairaus	37.1	62.9	100.0
paikkakunnalla ei ole sopivaa kokopäivätyötä	6.2	93.8	100.0
paikkakunnalla ei ole sopivaa osapäivätyötä	7.8	92.2	100.0
kotityöt	14.1	85.9	100.0
koulunkäynti tai opiskelu	31.6	68.4	100.0
saatavissa olevan työn huono palkka	..	..	100.0
puolison toivomus kotona olosta	6.7	93.3	100.0
ansiotyö ei ole taloudellisesti välttämätöntä	8.6	91.4	100.0
jokin muu syy? mikä _____	4.4	95.6	100.0

kyllä ei %

%

01	29.2
02	25.3
03	3.0
04	} 6.6
05	

koulunkäynti tai opiskelu .....
 saatavissa olevan työn huono palkka
 puolison toivomus kotona olosta ....
 ansiotyö ei ole taloudellisesti
 välttämätöntä .....
 jokin muu syy .....
 (EOS) .....

161. Menisittekö nyt töihin, jos sopivaa työtä olisi tar-
 M jolla, (JOS ELÄKELÄINEN) ettekä menettäisi eläket-
 tänne?

kyllä .....
 ei .....
 (EOS) .....

162. Menisittekö:

M kokopäivätyöhön .....
 osapäivätyöhön .....
 (EOS) .....

163. * *

OMAA KOTITALOUTTA HOITAVAT

164. Onko kotitaloustyö mielestänne:

M ruumillisesti rasittavaa .....
 henkisesti rasittavaa .....
 yksitoikkoista .....

165. * *

166. Onko puolisonne:

työssä palkansaajana toisen palveluk-
 sessa .....
 (LUE VAIHTOHDOT
 YKSITELLEN KUNNES
 SOPIVA VAIHTOEHTO
 Löytyy. LOPUT
 VAIHTOHDOT JÄ-
 TETÄÄN LUKEMATTI)
 (JOS ON KYSYMYS
 NAISESTA, EI VAIH-
 TOEHTOA VARUSMIES
 TIETENKÄÄN LUETA)

167. Mikä on/oli puolisonne työnantajan tai työpaikan
 nimi?

a. _____

Mikä on/oli työpaikan laatu ja osasto, jolla hän
 työskentelee/työskenteli?

b. _____

Mikä on/oli hänen tarkka ammattinsa tässä työpaikassaa?

c. _____

168. Onko isänne/äitinne (TAI SE, JOSTA TALOUDELLISESTI
 RIIPPUVAINEN):

0	työssä palkansaajana toisen palve- luksessa	0	8.9
1	työssä omaassa tai perheen yritykses- sä tai vapaan ammatin harjoittaja ..	1	1.7
2	työssä omalla tai perheen maatilalla	2	2.2
3	työtön	3	0.2
4	eläkkeellä	4	1.0
5	työkyvytön tai pitkäaikaisesti sai- ras?	5	0.4
6	jotain muuta, mitä ei taloudellisesti riippuvainen	6	0.0 → KYS. 170
			85.6
			100.0

169. Mikä on/oli isänne/äitinne (TAI SEN, JOSTA ON TA-
 LOUDELLISESTI RIIPPUVAINEN) työnantajan tai työpai-
 kan nimi?

a. _____

Mikä on/oli työpaikan laatu ja osasto, jolla hän
 työskentelee/työskenteli?

b. _____

Mikä on/oli hänen tarkka ammattinsa tässä työpai-
 kassa?

c. _____

%	
06	30.7
07	..
08	2.5
09	2.4
10	0.1
99	100.0

%	
1	19.2
2	78.5
9	2.3
	100.0

%	
1	40.7
2	56.2
9	3.1
	100.0

kyllä ei	
%	
31.9	68.1
21.3	78.7
34.4	65.6

%	
0	34.1
1	4.5
2	4.9
3	1.4
4	0.1
5	1.0
6	8.4
7	1.1
8	5.7 → KYS. 170
	38.8
	100.0

KOULUTUS (ESITETÄÄN KAIKILLE)

Seuraavaksi esitän joitakin kysymyksiä koulutuksesta.

170. Oletteko suorittanut:

- osan kansakoulua tai vähemmän .....
- kansakoulun tai kansalaiskoulun .....
- kansanopiston .....
- kansankorkeakoulun .....
- keskikoulun .....
- peruskoulun .....
- ylioppilastutkinnon? .....
- peruskoulutus kesken .....

171. Oletteko suorittanut loppuun vähintään 400 tuntia tai 4 kuukautta kestäneen ammatillisen koulun, opiston, ammatillisen kurssin tai korkeakoulututkinnon?

- kyllä .....
- ei .....

JOS ON:

I TUTKINTO

Tutkinnon/suoritetun koulutuksen nimi

Oppilaitoksen nimi Osasto/tiedekunta

Opintosuunta/linja tai pääaine

19 Suoritusvuosi v Koulutuksen pituus kk

II TUTKINTO

Tutkinnon/suoritetun koulutuksen nimi

Oppilaitoksen nimi Osasto/tiedekunta

Opintosuunta/linja tai pääaine

19 Suoritusvuosi v Koulutuksen pituus kk

172. Käyttökö koulua tai opiskeletteko päätoimisesti suorittaaksenne jonkin tutkinnon?

- (ILMISELVISSÄ kyllä .....
- TAPAUKSISSA ei .....
- VOI MERKIÄ KYSYMÄTTÄ EI)

JOS KYLLÄ:

Pyytäisin Teitä kertomaan, mikä on sen oppilaitoksen nimi, jossa opiskelette:

Oppilaitoksen nimi

Tutkinnon tai koulutuksen nimi

Opintosuunta, -linja tai tiedekunta

173. Kuinka monta vuotta olette yhteensä käynyt koulua tai opiskellut kokopäivätoimisesti?

- 1 39.2
- 2 60.8
- 100.0
- KYS. 172

- 1 11.8
- 2 88.2
- 100.0
- KYS. 173

*

- vuotta %
- 0-4 11.6
- 5-9 50.7
- 10-12 22.0
- 13-25 15.1
- tunt. 0.6
- 100.0

*

174. Oletteko viimeisten 12 kuukauden aikana osallistunut vapaa-aikananne joihinkin koulutustilaisuuksiin tai kursseille? Mukaan lasketaan myös kaikki harrastusryppäiset kurssit, esim. kansalais- ja työväenopistoissa ja myös itseopiskelu, mikäli se on ollut johdettua, esim. radion tai tv:n kautta tapahtuva opiskelu siten, että olette hankkinut kirjallista materiaalia?

- kyllä .....
- ei .....

- 1 21.0
- 2 79.0
- 100.0
- KYS. 178

*

175. Seuraavaksi luettelen joitakin mahdollisia kurssin järjestäjiä. Olkaa hyvä ja vastatkaa, vastaavatko ne Teidän kurssiin järjestäjänne tai opiskelutapaanne:

- radion tai tv:n kautta tapahtuva opiskelu siten, että olette hankkinut kirjallista materiaalia .....
- kirjeopisto tai kieliopesto .....
- opintokerho, kenen järjestämä .....
- ammattiyhdistys tai jokin ammatillisen järjestö .....

kyllä ei %

- 3.1 96.9 100.0
- 6.5 93.5 100.0
- 9.5 90.5 100.0
- 14.9 85.1 100.0

työnantaja (ei työaikana järjestetty) .....
kansalais- tai työväenopisto .....
perus- tai keskkoulun ilta- tai yksityisoppilaitosin lukion ilta- tai yksityisoppilaitosin ja .....
jonkin ammatillisen koulun ilta- tai yksityisoppilaitosin ja .....
jokin musiikkioppilaitos .....
kesäyliopisto .....
yliopisto tai korkeakoulu .....
jokin muu järjestäjä tai opiskelutapa? mikä

176. Seuraavaksi pyytäisin Teitä arvioimaan, kuinka monta tuntia viikossa keskimäärin olette käyttäneet vapaa-ajastanne edellä mainittuun opiskeluun viimeisten 12 kuukauden aikana?

177. Entä kuinka monen viikon aikana olette käyttäneet vapaa-aikaanne opiskeluun viimeisten 12 kuukauden aikana?

178. Olisitteko halunneet vapaa-aikananne osallistua johonkin koulutukseen, koulutustilaisuuteen tai kursseille viimeisten 12 kuukauden aikana?

kyllä .....
ei .....

179. Seuraavaksi luetellen joitakin mahdollisia syitä miksi ei yleensä voida osallistua vapaa-ajan opiskeluun. Olkaa hyvä ja vastatkaa sopivatko ne Teidän tapaukseenne:

ajan puute 51.3 48.7 100.0
väsymys työn jälkeen 28.9 71.1 100.0
epäsopivat työt 25.8 74.2 100.0
vapaa-ajan opiskelu on liian kallista 10.6 89.4 100.0
paikkakunnalla tai lähiseudulla ei ole sopivia koulutus- tai kurssimahdollisuuksia 34.2 65.8 100.0
lastenhoito-ongelmat ja kotityöt 19.6 80.4 100.0
ikä tai terveydelliset syyt 12.0 88.0 100.0
tiedon puute koulutus- ja kurssi- mahdollisuuksista 16.7 83.3 100.0
muu syy? mikä 12.5 87.5 100.0

SOSIAALINEN LIIKKUVUUS

Seuraavaksi esitän muutamia kysymyksiä, jotka koskevat vanhempienne koulutusta ja työpaikkoja.

180. Onko isänne suorittanut:

1 osan kansakoulua tai vähemmän 31.5
2 kansakoulun tai kansalaiskoulun 50.1
3 kansanopiston tai kansankorkeakoulun 1.6
4 keskkoulun 3.2
5 ylioppilastutkinnon? 4.2
9 EOS 9.4
100.0

181. Onko isänne suorittanut loppuun vähintään 400 tuntia tai neljä kuukautta kestäneen ammatillisen koulun, opiston, ammatillisen kurssin tai korkeakoulututkinnon?

kyllä 17.8
ei 65.1
EOS 17.1
100.0 } KYS. 182

JOS ON TUTKINTO:

Mikä on tutkinnon tai suoritettun koulutuksen nimi?

Mikä on oppilaitoksen nimi? osasto/tiedekunta

Opintosuunta/linja tai pääaine tai vastaava

tuntien lkm %

1-2 39.4
3-4 24.9
5-6 10.1
7-15 13.1
16-50 9.7
tunt. 2.8
100.0

viikkojen lkm %

1-7 21.3
8-26 31.8
27-36 30.6
37-52 13.6
tunt. 2.7
100.0

%

1 32.8
2 67.2
100.0
↗ KYS. 180

*

185. Oliko äitinne työssä lapsuutenne aikana vähintään viiden vuoden ajan? Tässä tarkoitamme sitä aikaa, kunnes olette täyttäneet 16 vuotta.

kyllä .....
ei .....
EOS .....

1	61.9
2	36.2
9	1.9
	100.0

} KYS. 187

182. Mitä työtä isänne teki lapsuutenne aikana? Tarkoitetaan sitä aikaa, kunnes olette täyttäneet 16 vuotta. Jos on ollut useita työpaikkoja, niin ilmoittakaa pitkäaikaisimmasta.

Mikä oli isänne työnantajan nimi?

a. _____

Mikä oli työpaikan laatu ja osasto, jolla hän työs-kenteli?

b. _____

Mikä oli hänen tarkka ammattinsa tässä työpaikassa?

c. _____

d. Oliko hän:

(RASTI SOPIVAN
VAIHTOHDON
KOHDALLE)

183. Onko äitinne suorittanut:

osan kansakoulua tai vähemmän .....
kansakoulun tai kansalaiskoulun ....
kansanopiston tai kansankorkeakoulun
keskikoulun .....
ylioppilastutkinnon? .....
EOS .....

1	29.7
2	52.0
3	4.3
4	5.9
5	2.8
9	5.3
	100.0

186. Mikä oli äitinne työnantajan tai työpaikan nimi? Jos on ollut useita työpaikkoja, niin ilmoittakaa pisimmästä.

a. _____

Mikä oli työpaikan laatu ja osasto, jolla hän työs-kenteli?

b. _____

Mikä oli hänen tarkka ammattinsa tässä työpaikassa?

c. _____

d. Oliko hän:

(RASTI SOPIVAN
VAIHTOHDON
KOHDALLE)

187. Missä kunnassa asuitte suurimman osan lapsuuttanne eli kunnes olette 16-vuotias? (ILMOITETAAN AIKAISIN, JOS USEITA KUNTIA, JOISSA ASUNUT YHTÄ KAUAAN.)

Kunnan nimi: _____
(Luokitus: Helsinki, Turku, Tampere ja muut kunnat)

188. Oliko asuinpaikkakuntanne silloin:

kaupunki tai kauppala .....
maaseudun asutuskeskus .....
harvaan asuttua maaseutua? .....
(EOS) .....

1	29.7
2	22.3
3	47.8
9	0.2
	100.0

189. Miten kauan olette asunut nykyisessä asunnossanne?

aina .....
yli 10 vuotta .....
alle 10 vuotta .....

1	7.3
2	35.2
3	57.5
	100.0

} KYS. 191

184. Onko äitinne suorittanut loppuun vähintään 400 tun-tia tai neljä kuukautta kestäneen ammatillisen kou-lun, opiston, ammatillisen kurssin tai korkeakoulu-tutkinnon?

kyllä .....
ei .....
EOS .....

1	14.6
2	73.6
9	11.8
	100.0

} KYS. 185

JOS ON TUTKINTO:

Mikä on tutkinnon tai suoritettun koulutuksen nimi?

Mikä on oppilaitoksen nimi? osasto/tiedekunta

Opintosuunta/linja tai pääaine tai vastaava

190. Miten kauan olette asunut nykyisellä asuinalueella? (TARKOITETAAN KAUPUNGINOSAA, KYLÄÄ TAI VASTAAVAA.)

aina .....
yli 10 vuotta .....
alle 10 vuotta .....

1 16.5
2 41.7
3 41.8
100.0

191. Onko perheellänne palkattua taloudenhoitoapua?

kyllä .....
ei .....

1 2.1
2 97.9
100.0

LAITA RASTI AO. RUUTUUN JA SUORITA HYPPIY SEN MUKAAN.

PERHEESSÄ ALLE 16-VUOTIAITA LAPSLAPSI
 PERHEESSÄ EI OLE ALLE 16-VUOTIAITA LAPSLAPSI

192. Onko perheellänne säännöllistä palkattua lastenhoitoapua?

kyllä .....
ei .....

1 5.8
2 94.2
100.0

193. Käytäkö lapsen lastentarhassa, päiväkerhossa tai muussa laitostyyppisessä hoidossa?

kyllä .....
ei .....

1 5.1
2 94.9
100.0

194. Onko hoito näissä maksullista?

kyllä .....
ei .....

1 88.6
2 11.4
100.0

TULOT JA VARALLISUUS

195. Tällä kortilla (KORTTI 5) on lueteltu eräitä tulo- lähteitä. (ANNA TUTUSTUA KORTTIIN 5. Ks. sivu 45.) Jos nyt ajattelette edellistä vuotta, siis vuotta 1977, niin mitkä olivat kaikki yhteenlasketut bruttotulonne veroja tai muita maksuja vähentämättä tänä aikana? Olkaa hyvä ja vastatkaa käyttämällä tämän kortin (KORTTI 6) vaihtoehtoja.

ei tuloja .....
5000 mk tai vähemmän .....
(AUTA VASTAAJAA 5001 - 10000 mk .....
LASKUTEHTÄVISSÄ, 10001 - 15000 mk .....
JOS BRUTTOA EI 15001 - 20000 mk .....
SAADA, KYSY NETTO 20001 - 25000 mk .....
JA KIRJOITA LO- 25001 - 30000 mk .....
MAKKELELLE.) 30001 - 35000 mk .....
35001 - 45000 mk .....
45001 - 60000 mk .....
60001 - 80000 mk .....
yli 80000 mk .....
(EOS) .....

01 10.5
02 12.3
03 11.6
04 9.3
05 8.2
06 10.4
07 9.1
08 7.9
09 8.3
10 5.0
11 2.3
12 1.6
99 3.5
100.0

LAITA RASTI AO. RUUTUUN JA SUORITA HYPPIY SEN MUKAAN.

YHDEN HENGEN RUOKAKUNTA
 USEAMMAN KUIN YHDEN HENGEN RUOKAKUNTA

196. Seuraavaksi pyytäisiin Teitä ajattelemaan kaikkien perheenjäsentenne bruttotuloja vuoden 1977 aikana. Olkaa hyvä ja vastatkaa näiden samojen korttien avulla, mitkä olivat perheenjäsentenne yhteenlasketut bruttotulot vuoden 1977 aikana?

ei tuloja .....
5000 mk tai vähemmän .....
(AUTA VASTAAJAA 5001 - 10000 mk .....
LASKUTEHTÄVISSÄ, 10001 - 15000 mk .....
JOS BRUTTOA EI 15001 - 20000 mk .....
SAADA, KYSY NETTO 20001 - 25000 mk .....
JA KIRJOITA LO- 25001 - 30000 mk .....
MAKKELELLE.) 30001 - 35000 mk .....
35001 - 45000 mk .....
45001 - 60000 mk .....
60001 - 80000 mk .....
yli 80000 mk .....
(EOS) .....

01 0.2
02 1.2
03 3.5
04 5.5
05 6.2
06 5.9
07 7.5
08 7.9
09 12.7
10 17.7
11 11.2
12 9.9
99 10.6
100.0

197. Jos Teidän olisi yllättäen hankittava pari-
vässä 5000 mk käteistä rahaa, niin mikä tämän kor-
tiin (KORTTI 7) vaihtoehtoista on kohdaltanne sopi-
vin? Olkaa hyvä ja valitkaa vain yksi vaihtoehto.

en pystyisi hankkimaan niin nopeasti
nostaisin perheen säästö- tai käyt-
tötililtä .....
nostaisin tavoitesäästötililtä tai
muulta erikoispankkitaliltä .....
lainaisin pankista .....
lainaisin ystäviltäni .....
lainaisin sukulaisilta .....
lainaisin työnantajalta .....
myisin omaisuutta .....
jokin muu tapa, mikä .....
(EOS) .....

198. Seuraavaksi luettelen eräitä säästämisen- ja omistus-
kohteita. Olkaa hyvä ja sanokaa jokaisesta, onko
perheellänne näitä:

rahaa säästö- tai käyttötilillä ....
osakkeita, obligatioita tai muita
arvopapereita .....
asunto-osake tai oma talo .....
vapaa-ajan asunto, suurehko vene,
asuntovaunu tai vastaava .....
maatalousmaata .....
oma liikehuoneisto, yöpaja tai vas-
taava .....
rakentamiseen sopivaa maata? .....

1) Vastaamatta jättäneitä ei ole esitetty.

199. Jos ajattelette edellä mainittua perheenne omaisuut-
ta, niin mikä sen tämänhetkinen arvo olisi yhteensä
vähentämättä siitä pois mahdollisia lainoja? Olkaa
hyvä ja vastatkaa ilmoittamalla tällä kortilta (KORT-
TI 8) sopivan vaihtoehdon numero.

5000 mk tai alle .....
5001 - 10000 mk .....
10001 - 20000 mk .....
20001 - 35000 mk .....
35001 - 55000 mk .....
55001 - 90000 mk .....
90001 - 140000 mk .....
140001 - 200000 mk .....
200001 - 300000 mk .....
yli 300000 mk .....
(EOS) .....

200. Jos ajattelette nykyistä elämääne yleisesti tällä
M hetkellä, niin oletteko siihen:

erittäin tyytyväinen .....
tyytyväinen .....
tyytymätön .....
erittäin tyytymätön? .....
ei osaa sanoa .....

201. Entä jos ajattelette aikaa viisi vuotta sitten ja
M vertaatte sitä nykyiseen elämääne, niin oletteko
nyt:

tyytyväisempi kuin viisi vuotta
sitten .....
ei ole tapahtunut muutosta .....
tyytymättömämpi kuin viisi vuotta
sitten? .....
ei osaa sanoa .....

KORTTI 5

(KYS. 195)

Palkkatulot

Tulot yritystoiminnasta

Tulot vapaan ammatin harjoitta-
misesta

Tulot maataloudesta

Eläketulot

Avustukset muilta henkilöiltä

Työttömyyskorvaukset ja -avus-
tukset

Muut korvaukset ja avustukset

Vuokratulot

Korko- ja osinkotulot

Muut säännölliset tulot

%

0 19.1
1 31.5
2 2.4
3 33.2
4 0.9
5 7.6
6 1.6
7 1.2
8 0.4
9 2.1
100.0

kyllä ei
%

1)

82.9 16.9 100.0
22.1 77.6 100.0
69.6 30.2 100.0
25.4 74.5 100.0
26.8 73.0 100.0
6.5 93.4 100.0
26.3 73.5 100.0

%

01 10.2
02 3.8
03 4.8
04 4.1
05 5.7
06 10.4
07 13.0
08 14.3
09 10.7
10 11.4
99 11.6
100.0

TILASTOKESKUS

TUTKIMUKSIA

1. *Paavo Grönlund – Olavi Niitamo*, Kansantalouden tilinpidon rakenne. Kesäkuu 1966. 38 s.
2. *Olavi Niitamo*, Taloudellinen malli. Toinen tarkistettu painos. Elokuu 1969. 67 s.
3. *Reino Hjerppe*, Aksiomaattisen menetelmän periaatteista ja soveltamisesta kokonaistaloudellisen kuvausjärjestelmän laatimisessa. Huhtikuu 1967. 45 s.
4. *Aarno Soivio*, Koe akateemisen koulutuksen saaneen työvoiman kysynnän ennustamiseksi. Syyskuu 1967. 12 s.
5. *Paavo Grönlund – Olavi Niitamo*, Suomen kansantalouden tilinpito vuosina 1948–1964, käsitteet ja menetelmät. Maaliskuu 1968. 190 s.
6. *Olavi Niitamo*, Systeemiajattelun eräitä pääpiirteitä. Huhtikuu 1968. 31 s.
7. *Raoul Brummert*, Om företaget och den ekonomiska tillväxten. En mikroekonomisk undersökning. Juni 1968. 169 s.
8. *Kalevi Koljonen*, Pääomakannan käsite ja mittaaminen sekä sovellutus Suomen rakennuskantaan vuosina 1950–1960. Syyskuu 1968. 92 s.
9. *Olavi Niitamo*, Tuotantofunktio, sen jäännöstermi ja teknillinen kehitys. Tammikuu 1969. 49 s.
10. *Eeva-Liisa Kaski*, Näkökohtia aluetilastojen kehittämistä. 28 s.
Pertti Marjomaa, Aluesuunnittelun tilastojen tarpeesta. 18 s.
Reino Hjerppe, Pääomakannan alueittaisesta jakautumisesta aluesuunnittelun näkökulmasta 17 s.
Antti Somervuori, Tulojen ja elinkustannusten alueellisten erojen mittaaminen. Kesäkuu 1969. 54 s.
11. *Heikki Oksanen*, Monitasosuunnittelun käsite ja perusongelmat. 12 s.
Eila Olkkonen, Suunnittelusta ja päätöksenteosta monitasoprosesseina keskitetysti johdetuissa talouksissa. Syyskuu 1969. 18 s.
12. Tulonjaon kehityspiirteitä vuosina 1955–1968. Maaliskuu 1970. 43 s.
13. *Tarmo Korpela*, Talonrakennustoiminnan lyhyen tähtäyksen ennustemalleja koskeva tutkimus. Kesäkuu 1970. 92 s.
14. *Tor Hartman*, Ylioppilastutkinnosta ja ylioppilaiden lukumääristä tulevaisuudessa. Heinäkuu 1971. (Vain ruotsinkielinen). 32 s.
15. *Reino Hjerppe – Olavi E. Niitamo*, Uuden SNA:n mukaisen kansantalouden tilinpidon perusrakenne. Elokuu 1971. 124+74 s.
16. *Antti Somervuori*, Elinkustannusten ja reaalityulojen alueelliset erot Suomessa. Maaliskuu 1972. 99 s.
17. *Pasi Markelin*, Itsemurhat Suomessa vuosina 1936–1965. Elokuu 1972. 151 s.
18. *Mauri Nieminen*, Syntyvyysfunktion matemaattisesta teoriasta. Sovellutus Suomen väestöön vuosina 1963–1967. Elokuu 1972. 82 s.
19. Vuoden 1971 kuntien kalleustutkimus. Marraskuu 1972. 76 s.
20. *Aarno Laihonon*, Ympäristötilastollisen tietojärjestelmän kehikko. Joulukuu 1972. 130 s.
21. *Reino Hjerppe*, Kokonaistaloudelliseen ohjelmointimalliin perustuva tutkimus tuotannontekijöiden allokatiosta Suomessa. Joulukuu 1972. 133 s.
22. *Kimmo Mikkola*, Maassamuutto ja pohjoismainen muuttoliike vuonna 1970. Tammikuu 1973. 85 s.
23. *Aarno Laihonon*, The Framework of an Information System of Environmental Statistics. March 1973. 39 s.
24. *Seppo Leppänen – Tuulikki Lund – Arto Ojala – Reijo Pöytäkiivi*, Osamaksukauppa ja sen säätely Suomessa vuosina 1969–1972. Huhtikuu 1973. 118 s.
25. *Kimmo Mikkola*, Ruotsissa vuosina 1946–1970 ansiotyössä ollut suomalaisväestö. Heinäkuu 1973. 40 s.
26. Neuvostoliiton suunnittelujärjestelmästä. Marraskuu 1973.
Olavi E. Niitamo, Suunnittelusta Neuvostoliitossa. 62 s.
Reino Hjerppe, Neuvostoliiton suunnittelumalleista. 12 s.
Osmo Kuusi, Suunnittelun menetelmistä ja ongelmista Neuvostoliitossa. 27 s.

27. Tulonjaon kehityspiirteitä II vuodet 1960–1972. Joulukuu 1973. 21 s.
28. *Hannu Laine*, Systemiteorian ja systeemidynamiikan peruskäsitteitä. Toukokuu 1974. 65 s.
29. *Niitamo*, Sosialistimaissa sovellettava kansantalouden tilinpitäjärjestelmä. Toukokuu 1974. 95 s.
30. *Leskelä – Salomäki – Virtanen*, Teollisuustuotannon kuukausivolyyymi-indeksin virheet ja niiden korjaaminen lineaarisella regressiomallilla. Syyskuu 1974. 60 s.
31. *Lind – Mäenpää – Puustinen – Simola*, Vuoden 1974 kuntien kalleustutkimus. Syyskuu 1975. 178 s.
32. *Timo Puustinen*, Hintaindeksit ja laadunmuutokset, sovellutus henkilöautojen hintakehityksen mittaamiseen. Lokakuu 1975. 50 s.
32. *Timo Puustinen*, Prisindexar och kvalitetsförändringar, Försök att mäta personbilarnas prisutveckling. September 1976. 54 s.
33. *Risto Kolari*, Kuolleisuus, Kuolleisuuden alueellinen jakaantuminen Suomessa 1961–1972. Marraskuu 1975. 85 s.
34. Kokonaistaloudellisia ongelmia II. Marraskuu 1975. 95 s.
35. Finnish survey on relative income differences. March 1976. 79 s.
36. *Pekka Myrskylä*, Syntyvyys, Syntyvyyden kehitys ja alueelliset erot Suomessa. Heinäkuu 1976. 126 s.
37. Tulonjako, Kotitalouksien ja yksityisten tulonsaajien tulonjako ja sen kehitys vuosina 1966–1974. Heinäkuu 1976. 52 s.
38. *Tuominen – Puustinen*, Kuluttajahintaindeksi, Menetelmät ja käytäntö, Alueittaiset ja väestöryhmittäiset kuluttajahintaindeksit (1972 = 100) ja alueittainen kuluttajahintatilasto, Marraskuu 1976. 76 s.
38. *Tuominen – Puustinen*, Consumer price index, Methods and practice, Consumer price indices (1972 = 100) by regions and population groups and consumer price statistics by regions. March 1977. 76 s.
39. *Heli Jeskanen*, Kansantalouden tilinpidon ennakkotilaston luotettavuus Suomessa vuosina 1968–1973. Joulukuu 1976. 59 s.
40. *Kalevi Ahti*, Hinta- ja volyyymi-indeksit kansantalouden tilinpidossa. Joulukuu 1976. 57 s.
41. *Risto Kolari*, Kuolleisuus, kuolleisuuden jakaantumisesta kuolemansyiden mukaan 1951–1972. Huhtikuu 1977. 90 s.
42. *Pasi Markelin*, Siirtolaisuustilastojen kehittäminen Pohjoismaissa. Heinäkuu 1977. 105 s.
43. *Veli-Matti Lehtonen*, Talonrakennusten tuotantokustannukset Suomessa vuonna 1973. Heinäkuu 1977. 85 s.
44. *Pirkko Ahmavaara*, Työvoimakehityksen ennustaminen, Arviointi pitkän aikavälin työvoimaennustemenetelmistä yhteiskuntapoliittisen suunnittelun välineenä. Heinäkuu 1977. 114 s.
45. *Veli-Matti Lehtonen*, Talonrakentamisen volyyymi 1973=100. Marraskuu 1977. 35 s.
46. *August Leppä*, Kuluttajahinnat Unkarissa ja Suomessa vuosina 1945-1975. Joulukuu 1977. 80 s.
46. *August Leppä*, Consumer Prices in Finland and Hungary 1945-1975. December 1977. 80 s.
47. *Kalevi Alestalo*, Uusitut yritystilastot, käsitteet, luokitukset ja menetelmät. Maaliskuu 1978. 44 s.
47. *Kalevi Alestalo*, Revised Enterprise Statistics. Concepts, classifications and methods. January 1979. 34 s.
48. *Pekka Myrskylä*, Muuttoliike 1950-1975. Lokakuu 1978. 173 s.
49. *Anders Ekman – Sakari Riihelä*, Pientalon rakennuskustannusindeksi. Marraskuu 1978. 28 s.
50. *August Leppä - Elisa Leppä*, Metalliteollisuuden volyyymi-indeksin ennakkolisten tietojen käyttö. Huhtikuu 1979. 45 s.
51. Elinolosuhdetiedustelu 1978, Tuloksia suomalaisten elinoloja kartoittaneesta haastattelututkimuksesta. Kesäkuu 1979. 86 s.

Tätä julkaisua myy	Denna publikation säljes av	This publication can be obtained from
VALTION PAINATUSKESKUS MARKKINOINTIOSASTO Postimyynti PL 516 00101 HELSINKI 10 Puh. 90-539011 Kirjakauppa Annankatu 44 00100 HELSINKI 10 Puh. 90-17341	STATENS TRYCKERICENTRAL MARKNADSFÖRINGSÄVDELNINGEN Postförsäljning PB 516 00101 HELSINGFORS 10 Tel. 90-539011 Bokhandel Annegatan 44 00100 HELSINGFORS 10 Tel. 90-17341	GOVERNMENT PRINTING CENTRE MARKETING DEPARTMENT Mail-order business P.O. Box 516 SF-00101 HELSINKI 10 Phone 90-539011 Bookshop Annankatu 44 00100 HELSINKI 10 Phone 90-17341